

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

YARGI MEVZUATI BÜLTENİ

Bültenin Kapsadığı Tarihler 29 Mayıs – 04 Haziran 2007	Yayımlandığı Tarih 05 Haziran 2007	Sayı 338
--	--	--------------------

İÇİNDEKİLER

- [22/5/2007 Tarih ve 5663 Sayılı, Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun \(R.G. 30 Mayıs 2007 - 26537\)](#)
- [24/5/2007 Tarih ve 5666 Sayılı, Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun \(R.G. 30 Mayıs 2007 - 26537\)](#)
- [26/5/2007 Tarih ve 5672 Sayılı, Sendikalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun \(R.G. 1 Haziran 2007 - 26539\)](#)
- [27/5/2007 Tarih ve 5673 Sayılı, Köy Kanununda Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun \(R.G. 2 Haziran 2007 - 26540\)](#)
- [Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekilliğine Seçme Kararı \(R.G. 31 Mayıs 2007 - 26538\)](#)
- [Adalet Bakanlığından Atama Kararı \(R.G. 2 Haziran 2007 - 26540\)](#)
- [Seferberlik ve Savaş Hali Tüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair Tüzük \(R.G. 2 Haziran 2007 - 26540\)](#)
- [Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Ödenecek Telif ve İşlenme Ücretleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik \(R.G. 30 Mayıs 2007 - 26537\)](#)
- [Askerî Yargı Hâkim Adayları ile Avukat ve Noter Adaylarının Türkiye Adalet Akademisindeki Meslek Öncesi Eğitimlerine İlişkin Yönetmelik \(R.G. 2 Haziran 2007 - 26540\)](#)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2004/56, K: 2007/26 Sayılı Karar Özeti \(R.G. 29 Mayıs 2007 - 26536\)](#)
- [Yargıtay 13. Hukuk Dairesinden 1 Adet Karar \(R.G. 31 Mayıs 2007 - 26538\)](#)
- [Yüksek Seçim Kurulunun 282 Sayılı Kararı \(R.G. 28 Mayıs 2007 – 26535 Mükerrer\)](#)
- [Yüksek Seçim Kurulunun 308 Sayılı Kararı \(R.G. 28 Mayıs 2007 – 26535 Mükerrer\)](#)
- [Yüksek Seçim Kurulunun 312 Sayılı Kararı \(R.G. 4 Haziran 2007 – 26542 Mükerrer\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Yüksel Geyik/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Sinan Eren/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Osman Özçelik ve Diğerleri/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Eğilmez/Türkiye Davası\)](#)

- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Bazencir ve Diğerleri /Türkiye Davası\)](#)
- [Sanayi ve Ticaret Bakanlığında Garanti Belgesi Sürelerinin Uzatılmasına İlişkin Tebliğ \(Tebliğ No: Trkgm-2007/1\) \(R.G. 31 Mayıs 2007 - 26538\)](#)
- [Sanayi ve Ticaret Bakanlığında Satış Sonrası Hizmetleri Yeterlilik Belgesi Sürelerinin Uzatılmasına İlişkin Tebliğ\(Tebliğ No: Trkgm-2007/2\) \(R.G. 31 Mayıs 2007 - 26538\)](#)
- [Adalet Bakanlığında İlân \(R.G. 2 Haziran 2007 - 26540\)](#)
- [Adalet Bakanlığında 3 Adet İlân \(R.G. 4 Haziran 2007 - 26542\)](#)
- [Adalet Bakanlığı Hakkari Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden İlân \(R.G. 1 Haziran 2007 - 26549\)](#)
- [2007 Mayıs Ayında İstifa Eden veya Meslekten Ayrılan, İsteği Üzerine ve Yaş Haddinden Emekliye Ayrılan Hâkim ve Savcılara Ait Liste](#)

 [İçindekilere dön](#)

Kanunlar

KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN

Kanun No. 5663

Kabul Tarihi : 22/5/2007

MADDE 1 – 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ancak, kültür ve tabiat varlıklarını koruma bölge kurullarınca birinci grup olarak tescil ve ilan edilen kültür varlıklarının bulunduğu taşınmazlar ile birinci ve ikinci derece arkeolojik sit alanlarındaki taşınmazlar zilyetlik yoluyla iktisap edilemez."

MADDE 2 – 2863 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 7 – Kadastro devam eden taşınmazların sınırlandırma ve tespiti işleri ile devam eden davalarda da bu Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır. Sınırlandırma ve tespitleri henüz askı ilanına alınmamış taşınmazların kadastro tutanakları kadastro komisyonuna intikal ettirmek suretiyle bu Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına uygun hale getirilir. 27/7/2004 tarihinden itibaren yapılan kadastro çalışmaları sonucu zilyetlik şartları olduğu halde sit alanlarında kalması nedeniyle Hazine adına tespit ve tescili yapılmış taşınmazlardan 1 ve 2 nci derece arkeolojik sit alanları dışında

kalan sit alanlarındaki taşınmazların kadastro tutanaklarında zilyet veya hak sahibi olarak belirtilen kişilerin veya mirasçılarının, Kanunun yayımı tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde mahalli Maliye kuruluşlarına müracaatları halinde Maliye kuruluşunun talebi ile harca tâbi olmadan re'sen ilgilisi adına tescilleri yapılır."

MADDE 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

29/5/2007

[R.G. 30 Mayıs 2007 – 26537]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

TERÖR VE TERÖRLE MÜCADELEDEN DOĞAN ZARARLARIN KARŞILANMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 5666

Kabul Tarihi: 24/5/2007

MADDE 1 – 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde ilgili valilik ve kaymakamlıklara başvurmaları halinde, 19/7/1987 tarihi ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında işlenen 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 1 inci, 3 üncü ve 4 üncü maddeleri kapsamına giren eylemler veya anılan tarihler arasında terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle zarar gören gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişilerinin maddî zararları hakkında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Bu maddeye göre yapılan başvurular, başvuru tarihinden itibaren iki yıl içinde sonuçlandırılır. Bu sürenin de bitmesi ve başvuruların sonuçlandırılmamış olması halinde, Bakanlar Kurulu bu süreyi her defasında bir yılı aşmamak üzere uzatabilir."

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

29/5/2007

[R.G. 30 Mayıs 2007 – 26537]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

SENDİKALAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 5672

Kabul Tarihi: 26/5/2007

MADDE 1 – 5/5/1983 tarihli ve 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 14 üncü maddesinin ondördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İşçi sendikası, sendika şubesi ve konfederasyonların genel kurul dışındaki zorunlu organlarına seçilebilmek için 5 inci maddede aranan şartları haiz olmak gerekir."

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

31/5/2007

K6Y KANUNUNDA VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 5673

Kabul Tarihi: 27/5/2007

MADDE 1 – 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı K6y Kanununun 74 6nc6 maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki Şekilde değiştirilmiş, d6rd6nc6 fıkrasına "g6revinden ayrılan" ibaresinden sonra gelmek 6zere "veya bu Kanun h6k6mlerine g6re aylık bağlanmış olan" ibaresi ile aynı fıkranın sonuna "Geçici k6y korucularının 6l6m6 sebebiyle eşlerine aylık bağlanması durumunda yukarıda belirtilen hak sahiplerine aynı Şekilde muayene, tetkik ve tedavi yardımı yapılmasına devam olunur." c6mlesi ve maddenin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Bakanlar Kurulunca tespit edilecek illerde; olağan6st6 hal ilanını gerektiren sebeplere ve Şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin k6yde veya çevrede ortaya çıkması veya her ne sebeple olursa olsun k6yl6n6n canına ve malına tecav6z hareketlerinin artması hallerinde, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yeteri kadar geçici k6y korucusu g6revlendirilmesi kararlaŐtırılabilir. Bu Şekilde g6revlendirilecek geçici k6y korucusu sayısı 40.000 kişiyi geçemez. Bakanlar Kurulu bu sayıyı y6zde elliye kadar artırmaya yetkilidir. G6revlendirmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması durumunda veya idar6 zaruret hallerinde g6revlendirmeye ilişkin aynı us6l uygulanmak suretiyle geçici k6y korucusu olarak yapılan g6revlendirmelere son verilebilir."

"Geçici k6y korucularına hizmetin devamı s6resince her ay 11.500 g6sterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda 6cret 6denir. Bu 6cret, herhangi bir vergi ve kesintiye t6bi tutulmaksızın ve peşin olarak 6denir. Geçici k6y korucuları arasından, toplam geçici k6y korucusu sayısının y6zde onunu geçmeyecek Şekilde tefrik edilen korucu başlarına geçici k6y korucularına 6denen 6cretin y6zde onu kadar ilave 6cret 6denir. Ay sonundan 6nce kendi isteğiyle g6revden ayrılanlar ile disiplin h6k6mlerinin uygulanması sonucu g6revlerine son verilenler hariç olmak kaydıyla, g6revlerine son verilen veya 6len geçici k6y korucuları için 6nceden peşin 6denmiŐ olan 6cretin kalan g6nlere isabet eden tutarı geri alınmaz.

Geçici k6y korucularından g6venlik g6leriyle birlikte operasyonlara katılanların iaŐeleri, birlikte operasyona katıldıkları g6venlik g6lerinin bağlı olduğu birimlerce ve bu birimlerin b6tesinden karŐılanmak 6zere sağlanır. Bu Kanunda belirtilen g6revler ile tabii afetlerde ve diğer olağan6st6 hal ve durumlarda emsallerine g6re başarılı g6rev yaptıkları g6r6len veya b6y6k yararlılık g6steren geçici k6y korucularına, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yılda bir defa aylık 6cretlerinin iki katına kadar 6d6l verilebilir. Bir mal6 yılda bu Şekilde 6d6l verilecek geçici k6y korucusu sayısı, o ilde g6revli geçici k6y korucusu sayısının y6zde birini geçemez. G6venlik g6leriyle birlikte operasyonlara katılan geçici k6y korucularına herhangi bir vergi ve kesintiye t6bi tutulmaksızın her ay 400 g6sterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek tazminat ayrıca 6denir.

Geçici k6y korucusu olarak çalıŐtırılanlar, bu çalıŐmalarından dolayı 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun uygulanmasında kısa ve uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılmazlar.

Bu maddeye g6re geçici k6y korucularına yapılacak harcamalar, İçişleri Bakanlığı b6tesine konulacak 6denekten bu Bakanlıkça karŐılanır ve 6demeler il valilikleri tarafından yapılır."

MADDE 2 – 442 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

"EK MADDE 16 – Geçici köy korucularından 55 yaşını dolduranların görevleriyle ilişkileri kesilir. İlişkileri kesilenlerden onbeş yıl veya daha fazla hizmeti olanlara hayatta buldukları sürece 5.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda, Sosyal Güvenlik Kurumunca aylık bağlanır. Onbeş yılı aşan her yıl için 5.000 gösterge rakamına 200 gösterge rakamı ilave edilir ve bu şekilde yapılacak ilave hiçbir şekilde 3.000 gösterge rakamını geçemez. Aylık göstergesine ilave edilecek 200 gösterge rakamının hesabında, ay kesirleri tam ay sayılır. Yıl kesirlerinin her ayı için 200 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın onikide biri aylığa ayrıca eklenir.

Birinci fıkra hükümlerine göre aylık bağlanmış olanlardan vefat edenlerin dul eşleri ile 55 yaşını doldurmamış olmakla birlikte onbeş yıl veya daha fazla süre geçici köy koruculuğu hizmeti bulunanlardan görevleriyle ilişkileri devam etmekte iken vefat edenlerin dul eşlerine birinci fıkraya göre hesaplanacak aylığın yüzde yetmişbeşi oranında aylık bağlanır. Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan aylık alan dul eşe, bu fıkraya göre hesaplanan tutarın yarısı uygulanır. Dul eşe bağlanan aylıklar evlenmesi halinde kesilir ve ölüm nedeni hariç dul kalmaları halinde yeniden bağlanmaz.

Terör suçlarından dolayı hüküm giyen geçici köy korucularına veya dul eşlerine, aylık bağlanmaz. Hüküm giymeden önce aylık bağlanmış olması halinde ise bağlanan aylığı kesilir.

Geçici köy korucularından sakatlananların kendilerine, ölenlerin ise dul ve yetimlerine 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanmak suretiyle malûllük ya da dul ve yetim aylığı bağlanmış olması durumunda, bu madde hükümlerine göre ayrıca aylık bağlanmaz, önceden bu madde hükümlerine göre bağlanmış olanların aylıkları kesilir.

EK MADDE 17 – 55 yaşını doldurup onbeş yıldan az hizmeti olan veya 55 yaşını doldurmamış olan geçici köy korucularından; sağlık ve idarî nedenlerle görevine son verilenler ile ölenlere (55 yaşını doldurmamış olmakla birlikte onbeş yıl veya daha fazla hizmeti bulunanlardan görevleri ile ilişkileri devam etmekte iken vefat edenler hariç), 20.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ve hizmet yılı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda tazminat ödenir.

55 yaşını doldurmadan kendi istekleri ile görevlerinden ayrılan geçici köy korucularına, hizmet sürelerine bakılmaksızın 20.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ve hizmet yılı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda tazminat ödenir.

Tazminat hesabında bir yıldan az olan hizmet süresi bir yıl kabul edilir. Bir tam yılı aşan süreler için; ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süre ile orantılı ödeme yapılır. Vefat eden geçici köy korucularının hak ettiği tazminat kanunî mirasçılara ödenir. Verilecek tazminat tutarından herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz. Ek 16 ncı madde uyarınca aylık bağlanan veya disiplin hükümlerinin uygulanması sonucu görevlerine son verilen geçici köy korucularına bu madde hükümlerine göre tazminat ödenmez.

Geçici köy korucularından görev süresi içinde vefat edenlerin eşine ve çocuklarına, bunlar yoksa anne ve babasına, bunlar da yoksa kardeşlerine, 15.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın ölüm yardımı ödenir.

Geçici köy korucularından sakatlananların kendilerine, ölenlerin ise dul ve yetimlerine 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanmak suretiyle malûllük ya da dul ve yetim aylığı bağlanmış olması durumunda; bu madde hükümlerine göre ayrıca tazminat ödenmez, önceden bu madde hükümlerine göre tazminat ödenmiş olanların almış oldukları tazminat tutarı 2330 sayılı Kanun hükümlerine göre ödenmesi gereken nakdî tazminat tutarından düşülür.

Ek 16 ncı madde ile bu madde kapsamındaki ödemeler, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılır ve ödemenin yapılmasını takip eden iki ay içinde Hazineye tahsil edilir.

EK MADDE 18 – Geçici köy korucuları ile korucu başlarının; görevlendirme şekilleri, göreve alınmalarında aranacak şartlar, görevleri, uygulanacak disiplin cezaları ve görevlerine

son verilmesini gerektiren haller, disiplin amirleri, yararlanacakları giyim eşyaları ile bunların şekli ve verme zamanları, eğitim ve denetim usûl ve esasları, sicil ve izinleri, ilk müracaatlarında sahip olmaları gereken sağlık şartları, başka bir işte çalışma hakları ile bu Kanunda yer alan diğer hususlara ilişkin uygulamalar Milli Savunma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine İçişleri Bakanlığınca hazırlanacak ve bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 3 – 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin (A) fıkrasının ilk paragrafında yer alan "% 0,5'ini" ibaresi "% 0,7'sini" olarak ve aynı fıkranın (a) bendi ile (B) fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Şehit olan veya çalışamayacak derecede malûl olan kamu görevlileri, er-erbaş, geçici köy korucuları ve gönüllü köy korucularının varsa eşlerinin, yoksa çocuklarından birisinin, çocukları da yoksa kardeşlerinden birisinin veya,"

"a) Şehit olan veya çalışamayacak derecede malûl olan kamu görevlileri, er-erbaş, geçici köy korucuları ve gönüllü köy korucularının varsa eşlerini, yoksa çocuklarından birisini, çocukları da yoksa kardeşlerinden birisini veya,"

MADDE 4 – 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 15 inci maddesinin (b) bendinde yer alan "168 sayılı Kanun hükümleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun ek 16 ve ek 17 nci maddelerinde belirtilen ödemeler" ibaresi eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Görevde bulunan geçici köy korucularının görevlerine, 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun bu Kanunla değişik 74 üncü maddesine göre belirlenen sayı sınırlandırması nedeniyle son verilemez.

b) Görevde bulunan ve 55 yaşını doldurmaları nedeniyle ilişkileri kesilecek olan geçici köy korucularından, geçici köy korucusu olarak 10 ila 15 yıl arasında hizmeti bulunanlara 5.000 gösterge rakamı esas alınarak 442 sayılı Köy Kanununun ek 16 ncı maddesi hükümlerine göre aylık bağlanır. 55 yaşını doldurmuş geçici köy korucularından 10 yıldan az hizmeti olanlar ise istekleri halinde 10 hizmet yılını tamamlayıncaya kadar görevlerinde bırakılırlar ve bunlar hakkında da aynı hükümler uygulanır. 55 yaşını doldurmuş geçici köy korucularından 10 yıldan az hizmeti olup da çalışmak istemeyenler hakkında ise 442 sayılı Köy Kanununun ek 17 nci maddesi hükümleri uygulanır.

c) Görevde bulunan ve 55 yaşını doldurmamış olan geçici köy korucuları istekleri halinde 55 yaşını dolduruncaya kadar görevlerinde bırakılırlar. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 55 yaşını doldurmamış olanlardan, 55 yaşını doldurdukları tarih itibarıyla 10 yıldan az hizmeti olanlar, 10 hizmet yılını tamamlayıncaya kadar görevlerine devam edebilirler ve bunlar hakkında da (b) bendi hükümleri uygulanır.

(b) ve (c) bendi hükümlerinde belirtilen şartları taşımaları nedeniyle 442 sayılı Köy Kanununun ek 16 ncı maddesi hükümlerine göre aylık bağlanana 442 sayılı Köy Kanununun ek 17 nci maddesine göre tazminat ödenmez.

Yukarıda belirtilen hükümlerin uygulanması, 442 sayılı Köy Kanununun bu Kanunla değişik 74 üncü maddesine göre görevlendirmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması durumunda veya idarî zaruret hallerinde, görevlendirmeye ilişkin aynı usûl uygulanmak suretiyle, geçici köy korucusu olarak yapılan görevlendirmelere son verilebilmesine engel teşkil etmez.

MADDE 5 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

1/5/2007

[R.G. 2 Haziran 2007 – 26540]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekilliğine Seçme Kararı

Cumhurbaşkanlığından:

Karar Sayısı : 2007/31

Açık bulunan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekilliğine, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 154. ve 2797 sayılı Yargıtay Yasası'nın 32. maddeleri gereğince, Yargıtay Büyük Genel Kurulu'nca gösterilen adaylar arasından, Yargıtay 8. Ceza Dairesi Üyesi Kublay ÖZKAN seçilmiştir.

30/5/2007

Ahmet
SEZER
CUMHURBAŞKANI

[R.G. 31 Mayıs 2007 – 26538]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Atama Kararı

Adalet Bakanlığından:

Karar Sayısı : 2007/9073

1 – Açık bulunan Personel Genel Müdürlüğüne, Personel Genel Müdür Yardımcısı (32882) İbrahim OKUR'un, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi ile 2451 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince atanması uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

1/6/2007

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

F. KASIRGA
Adalet Bakanı

[R.G. 2 Haziran 2007 – 26540]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Tüzük

Karar Sayısı : 2007/12105

Ekli “Seferberlik ve Savaş Hali Tüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair Tüzük”ün yürürlüğe konulması, 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun 19 uncu maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 11/5/2007 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER

CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

A. GÜL

A. ŞENER

M. A. ŞAHİN

B. ATALAY

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bakanı

A. BABACAN

M.AYDIN

N. ÇUBUKÇU

K. TÜZMEN

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

F. KASIRGA

M. V.GÖNÜL

O. GÜNEŞ

K. UNAKITAN

Adalet Bakanı

Milli Savunma Bakanı

İçişleri Bakanı

Maliye Bakanı

H. ÇELİK

F. N. ÖZAK

R.AKDAĞ

İ. YILMAZ

Milli Eğitim Bakanı Bayındırlık ve İskan Bakanı Sağlık Bakanı Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER

M. BAŞESGİOĞLU

A. COŞKUN

Tarım ve Köy İşleri Bakanı Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı Sanayi ve Ticaret Bakanı

M.H.GÜLER

A. KOÇ

O. PEPE

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Kültür ve Turizm Bakanı Çevre ve Orman Bakanı

SEFERBERLİK VE SAVAŞ HALİ TÜZÜĞÜNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TÜZÜK

MADDE 1 – 24/5/1990 tarihli ve 90/500 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Seferberlik ve Savaş Hali Tüzüğü'nün 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (O) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"O) Özel çağrı, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin bu maksatla belirlenen nitelikli birlik ve kurumlarının tamamının veya bir kısmının, gerginlik ve buhran dönemlerinde seferî teşkilât ve kadro seviyesine çıkarılması ve harekât süresince bu seviyeyi korumaları için gerekli personel ve lojistik desteği sağlamak üzere gizli veya açık olarak yapılacak çağrı,"

MADDE 2 – Aynı Tüzüğü'nün 10 uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Açık duyurularda Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından yapılan son duyurunun tarih ve saati, yükümlülerin çağrılması için yapılan ilanın tarih ve saatidir. Bu duyuru yükümlülere tebliğ mahiyetindedir.

Gizli duyurularda tebligatın yükümlüye veya ailesine tebliğ edileceği adreste kimse bulunmadığı veya tebellüğden imtina edildiği durumlarda tebligatın ilgili kamu görevlilerine yapıldığını gösteren ihbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarih ve saat, yükümlülerin çağrılması için yapılan ilanın tarih ve saatidir.

Sefer görev emri verilmiş yükümlülerden yabancı memleketlerde bulunanların çağrılması için yapılan ilanın tarih ve saati, çağrılmaları için elçilik veya konsolosluklarca gazeteler vasıtasıyla yapılacak ilanın yayınlanmasını takip eden günün ilk saatidir. Bu duyuru yükümlülere tebliğ mahiyetindedir.

Yukarıda belirtilen esaslar özel çağrı uygulamasında da geçerlidir."

MADDE 3 – Aynı Tüzüğü'nün 44 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 44 – Barış döneminde alınan millî müdafaa mükellefiyeti kararlarının uygulanmasına Bakanlar Kurulu kararının ilanı ile, seferberlik ve savaş hallerinde alınan mükellefiyet kararlarının uygulanmasına kararın tebliğinden sonra başlanır."

MADDE 4 – Aynı Tüzüğü'nün 47 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa tabi olan araçlardan arazi vitesi olmayan otomobiller, zirai traktörler ve motorlu bisikletler dışındaki araçların kayıtları, trafik tescil şube veya bürolarınca kayda alındıktan sonra araca ait bilgiler, Emniyet Genel Müdürlüğü kanalıyla, manyetik ortamda, her ayın ilk haftasında, toplu olarak Milli Savunma Bakanlığına gönderilir. Milli Savunma Bakanlığınca, Silâhlı Kuvvetler ihtiyacına elverişli olanlara sefer

görev emri düzenlenir. Sefer görevi verilmeyen araçlardan gerekli görülenlere mülkî idare amirlerince sivil savunma ve diğer kamu hizmetleri için görev verilebilir."

MADDE 5 – Aynı Tüzüğün 48 inci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ticaret odaları, sanayi odaları veya ticaret ve sanayi odaları, kaynak defterlerine göre düzenledikleri iş makineleri sicil fişlerini ve bunlardaki değişiklikleri, her ayın ilk üç günü içinde Milli Savunma Bakanlığına gönderirler."

MADDE 6 – Aynı Tüzüğün 49 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Liman başkanlıklarında kayıtlı bulunan deniz taşıt araçlarının sicil fişleri Denizcilik Müsteşarlığı, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce tutulan hava taşıt araçlarının sicil fişleri Ulaştırma Bakanlığı tarafından Milli Savunma Bakanlığına gönderilir."

MADDE 7 – Aynı Tüzüğün 50 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 50 – Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununa göre il ve ilçelerde trafiğe kayıtlı kara taşıt araçları trafik tescil şube müdürlüğü ve bürolarınca, iş makineleri ticaret odaları, sanayi odaları veya ticaret ve sanayi odalarınca, deniz taşıt araçları liman başkanlıklarınca, hava taşıt araçları Ulaştırma Bakanlığınca sayımları yapılarak her yıl Ekim ayında üç nüsha olarak hazırlanacak sayım listelerinin bir sureti Milli Savunma Bakanlığına, bir sureti il sivil savunma müdürlüklerine gönderilir, bir nüshası kendilerinde alıkonulur."

MADDE 8 – Aynı Tüzüğün 53 üncü maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tebliğ edilen sefer görev emrinin bir nüshası, devamlı olarak araçta bulundurulmak üzere araç sahibine verilir. Bir nüshası il sivil savunma müdürlüğünce dosyasında saklanır. Diğer iki nüshası da Milli Savunma Bakanlığına gönderilir."

MADDE 9 – Aynı Tüzüğün 54 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Araçların getirilmesi ile ilgili duyuru işlemleri, gizli veya açık olarak yapılabilir."

MADDE 10 – Aynı Tüzüğün 60 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Arazi vitesi olmayan otomobiller, zirai traktörler ve motorlu bisikletler dışındaki her cins aracın fennî muayeneleri yapılırken, aracın sefer görev emri belgelerinin kontrol edilmesinden fennî muayeneyi yapan makamlar sorumludur. Taşıt sefer görev emri verildiği halde tatbikat çağrısına uymayan veya adresinde bulunmayan taşıtların sefer görev emri il sivil savunma müdürlüğüne iade edilir. İl sivil savunma müdürlüğü tarafından tebliğ edilemeyen araç sefer görev emri listeleri tüm fennî muayene istasyonlarına bildirilmek üzere bu istasyonlardan sorumlu Bakanlığa gönderilir ve Milli Savunma Bakanlığına bilgi verilir. Bu tür araçların muayenesi yapılmaz."

MADDE 11 – Aynı Tüzüğün 61 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Özel nakliyat ve inşaat firmalarının, araç, bina, personel ve benzeri olanaklarıyla bunlarda meydana gelecek değişiklikler; inşaat firmaları için Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, nakliyat firmalarından karayolu ve havayolu özel nakliyat firmaları için Ulaştırma Bakanlığı, denizyolu özel nakliyat firmaları için Denizcilik Müsteşarlığınca kaynak saptamaları yapılarak Milli Savunma Bakanlığına bildirilir."

MADDE 12 – Aynı Tüzüğün 62 nci maddesinin birinci fıkrasının ilk paragrafı ile (B) bendinin (1) ve (3) numaralı alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Milli Savunma Bakanlığı ve millî müdafaa mükellefiyeti komisyonlarınca sefer görev emri düzenlenen ve tebliğ olunan taşıtların, el ve yer değiştirmesi veya herhangi bir nedenle aracın elden çıkması halinde, aşağıdaki işlemler yapılır:"

"1) Trafikte kaydı olmayan iş makinelerinin aynı il içerisinde satılması veya başka nedenlerle el değiştirmesi halinde, araç sefer görev emri, yeni sahibine imzası karşılığında verilir. Durum yeni sahibi tarafından aracın kayıtlı olduğu odaya bildirilir. Aracın kaydını

tutan oda, yeni sahibini ve açık adresini sefer görev emrine yazarak il sivil savunma müdürlüğüne bildirir ve il kayıtlarında gerekli değişiklikleri yaparak Milli Savunma Bakanlığına bilgi verir. İş makinesinin başka bir ile nakli halinde, durum, aracın ayrıldığı oda tarafından il sivil savunma müdürlüğüne, buradan da sefer görev emrinin iptal edilip edilmeyeceğine karar verilmek üzere Milli Savunma Bakanlığına bildirilir."

"3) Mükellefiyet, aracı elinde bulunduran son sahibi üzerinde devam eder. Herhangi bir nedenle trafikten çıkarılan veya evsafi değişen araçlara ilişkin bilgiler, araç sahibi tarafından il sivil savunma müdürlüğüne bildirilir. Bu bilgiler Milli Savunma Bakanlığına ulaştırılır ve sefer görev emri iptal edilir."

MADDE 13 – Aynı Tüzüğün 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (G) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"G) Yedek personele muvazafalık döneminde yetiştirildiği sınıf ve branşlarıyla ilgili niteliklerine uygun sefer görevi verilmesi göz önünde bulundurulur. İhtiyaç duyulduğunda yedek personele sivil hayattaki mesleklerine ve/veya tahsillerine göre de sefer görevi verilebilir. Bununla ilgili esas ve usuller Yönergede belirlenir."

MADDE 14 – Aynı Tüzüğün 76 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sefer tertibine alınarak birlik ve kurumlara dağıtımı ismen yapılan subay, astsubay, erbaş ve erler için sefer görev emri Milli Savunma Bakanlığı tarafından düzenlenir."

MADDE 15 – Aynı Tüzüğün 77 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Subay ve astsubaylar için hazırlanan sefer görev emirleri, birlik, kurum ve askerlik şubelerine gönderilir. Birlik komutanlıkları, kurum amirlikleri veya askerlik şube başkanlıklarınca sefer görev emirleri yükümlüye, ilgili mevzuata göre tebliğ edilir ve bir kopyası kendisine verilir."

"Çeşitli nedenlerle, birlik veya kurumlarca tebliğ edilemeyen sefer görev emirleri, askerlik şubelerine gönderilir. Birlik ve kurumlarca tebliğ edilemeyen subay sefer görev emirleri ile askerlik şubeleri tarafından tebliğ edilemeyen subay ve astsubay sefer görev emirleri bilahare askerlik şubelerince tahsis makamına iade edilir."

MADDE 16 – Aynı Tüzüğün 93 üncü maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Tatbikat ve eğitimlerin süresi en çok 45 gündür. Bu süre, Bakanlar Kurulu kararıyla artırılabilir. Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenmiş olan seferberlik tatbikat ve eğitim süresinin üçte birine ve daha fazlasına yasal bir nedenle katılamayanların eksik olan hizmet süreleri tamamlattırılır. Bununla ilgili esaslar Yönergeyle belirlenir. Yükümlülerin suç teşkil eden eylemleri nedeniyle eksik olan hizmet süreleri ise ayrıca tamamlattırılır."

"Tatbikat ve eğitim amacıyla silâh altına alınacak yedek personel, Genelkurmay Başkanlığınca uygun görülmesi halinde, silâh altında buldukları süre içerisinde gerçekleşebilecek olan uluslararası askeri eğitim, atış ve spor faaliyetlerine katılabilirler."

MADDE 17 – Aynı Tüzüğünün 99 uncu maddesinin birinci fıkrasının (D), (E), (F), (G) ve (H) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (İ) ve (J) bentleri madde metninden çıkarılmıştır.

"D) Seferberlik ve savaş hallerinde; Silahlı Kuvvetlerle halkın ihtiyaçlarını karşılayan ve faaliyetlerinin aksaması genel hayatı olumsuz yönde etkileyecek kamu ve özel kurum ve kuruluşlarda çalışan yedek personelden sefer görev emri olanların erteleme işlemleri, ilgili kurum ve kuruluşların teklif etmesi halinde Milli Savunma Bakanlığı Seferberlik Dairesi Başkanlığınca yapılır.

E) Yaş sınırı içindeki yedek personelin erteleme işlemi yapılırken doğum tarihi önce olanlardan başlanarak doğum tarihi sonra olanlara doğru inilir.

F) Seferberliğin ve savaş halinin ilanından itibaren en az üç ay önce asil veya vekil olarak görevlendirilmiş personelin erteleme işlemi geçerli sayılır.

G) Seferberlik ve savaş halinde yedek personel erteleme en çok iki aya kadar geçerlidir. Ancak, bu sürenin içinde veya sonunda, Genelkurmay Başkanlığının gerek görmesi halinde, Milli Savunma Bakanlığı önerisiyle Bakanlar Kurulunca (B) bendinde yazılı personel dışında kalan diğer ertelemeler kısıtlanabilir, kaldırılabilir veya uzatılabilir.

H) Seferberlik ve savaş halinin devamı süresince, ertelenen personelden gerekli görülenlerin silah altına alınması, ertelilik durumlarının uzatılması veya başka yerlerde görevlendirilmesi, Genelkurmay Başkanlığının gerek göstermesi üzerine, Milli Savunma Bakanlığının önerisiyle Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır."

MADDE 18 – Aynı Tüzüğün 101 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Personel erteleme işlemlerinde usul

MADDE 101 – Personel erteleme işlemleri aşağıdaki usullere göre yapılır:

A) Personel erteleme işlemlerinde; kurum ve kuruluşlar barış döneminde yapacakları hazırlıklar kapsamında erteli personelin yerine, öncelikle kadın, askerliğe elverişli olmayan, yaş sınırı dışına çıkan ve kanunda yazılı yaş sınırı içi Sefer Görev Emirsiz personel temin etmekten sorumludur.

B) Yedek subay, yedek astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş, erbaş ve erlerden yaş sınırı içinde bulunanlar için Sefer Görev Emirli olmaları halinde, çalışmakta olduğu kurum, kuruluş ve işyerlerince her kişi için düzenlenen erteleme teklif formu, yetkililerin onayını müteakip, Milli Savunma Bakanlığı Seferberlik Dairesi Başkanlığına gönderilir. Değişiklikler de aynı usulle bildirilir. Bundan sonraki işlemler Erteleme Yönergesinde açıklanır.

C) 99 uncu maddenin birinci fıkrasının (B) bendinde yazılı personelden yaş sınırı içinde ve Sefer Görev Emirli olmaları halinde her biri için düzenlenecek erteleme teklif formu, ilgili kurum, kuruluş ve işyeri yetkilisi onayını müteakip Milli Savunma Bakanlığı Seferberlik Dairesi Başkanlığına gönderilir.

Erteli personel her yıl yedeklik yoklamasını yaptırır."

MADDE 19 – Aynı Tüzüğün 102 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 102 – Ertelenen yedek personelin görev yerinden ayrılması halinde, erteleme iptal formu düzenlenerek kurum, kuruluş ve işyerlerince en geç bir ay içinde Milli Savunma Bakanlığının Seferberlik Dairesi Başkanlığına gönderilir."

MADDE 20 – Aynı Tüzüğün 100 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 21 – Aynı Tüzüğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3 – Bu Tüzüğün yürürlüğe girmesini müteakip, Bakanlar Kurulunca onaylanmış olan Kadro Erteleme Öneri Çizelgeleri iptal edilmiş sayılır."

MADDE 22 – Danıştayca incelenmiş olan bu Tüzük hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 23 – Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 2 Haziran 2007 – 26540]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yönetmelikler

Karar Sayısı : 2007/12125

Ekli "Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Ödenecek Telif ve İşlenme Ücretleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 7/5/2007 tarihli ve 8507 sayılı yazısı üzerine, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 1 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 15/5/2007 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

A. GÜL

A. ŞENER

M. A. ŞAHİN

B. ATALAY

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd. Devlet Bakanı

A. BABACAN

B.ATALAY

N. ÇUBUKÇU

K. TÜZMEN

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı V.

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

F. KASIRGA

M. V.GÖNÜL

O. GÜNEŞ

A. ŞENER

Adalet Bakanı

Milli Savunma Bakanı

İçişleri Bakanı

Maliye Bakanı V.

H. ÇELİK

F. N. ÖZAK

R.AKDAĞ

İ. YILMAZ

Milli Eğitim Bakanı Bayındırlık ve İskan Bakanı Sağlık Bakanı Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER

M. BAŞESGİOĞLU

A. COŞKUN

Tarım ve Köyişleri Bakanı Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı Sanayi ve Ticaret Bakanı

M.H.GÜLER

A. KOÇ

O. PEPE

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Kültür ve Turizm Bakanı Çevre ve Orman Bakanı

KAMU KURUM VE KURULUŞLARINCA ÖDENECEK TELİF VE İŞLENME ÜCRETLERİ HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 23/8/2006 tarihli ve 2006/10932 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Ödenecek Telif ve İşlenme Ücretleri Hakkında Yönetmeliğe aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Diğer hükümler

EK MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 17, 18 ve 20 nci maddelerinde düzenlenen hususlar,Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu için Bilim Kurulunca belirlenir.”

MADDE 2 – (1) Sayıştayın görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 30 Mayıs 2007 – 26537]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığında:

ASKERİ YARGI HÂKİM ADAYLARI İLE AVUKAT VE NOTER ADAYLARININ TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİNDEKİ MESLEK ÖNCESİ EĞİTİMLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, askerî yargı hâkim adayları ile avukat ve noter adaylarının Akademide düzenlenecek meslek öncesi eğitim programlarının hazırlanması ve yürütülmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, askerî yargı hâkim adayları ile avukat ve noter adayları için ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı, Türkiye Barolar Birliği, barolar veya

Türkiye Noterler Birliğince talep edilmesi halinde verilecek meslek öncesi eğitim sırasında, Akademide düzenlenen eğitim programlarının konularını, eğitim sürelerini, eğitimin yapılacağı yer ve eğitimin yapılmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

(2) Askerî yargı hâkim adayları ile avukat ve noter adaylarının kendi kanunlarına göre tâbi oldukları staj hükümleri saklıdır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanununun 29 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Akademi: Türkiye Adalet Akademisini,
- b) Askerî yargı hakim adayı: 26/10/1963 tarihli ve 357 sayılı Askerî Hâkimler Kanunu hükümlerine tabi olan hâkim adaylarını,
- c) Avukat adayı: 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 15 ilâ 27 nci maddeleri hükümlerine göre avukatlık staj listesine yazılanları,
- ç) Başkan: Türkiye Adalet Akademisi Başkanını,
- d) Başkan Yardımcısı: Türkiye Adalet Akademisi Başkan Yardımcısını,
- e) Eğitim Merkezi Müdürlüğü: Türkiye Adalet Akademisi Eğitim Merkezi Müdürlüğünü,
- f) Genel Kurul: Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunu,
- g) Müdür: Eğitim Merkezi Müdürünü,
- ğ) Noter Adayı: 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununun 7 ila 21 inci maddeleri hükümlerine göre noterlik staj listesine kaydedilenleri,
- h) Yönetim Kurulu: Türkiye Adalet Akademisi Yönetim Kurulunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitimin Amacı, Süresi, Yeri ve Konuları

Eğitimin amacı

MADDE 5 – (1) Eğitimin amacı, adayların yüksek öğrenimde elde ettikleri bilgilerden meslekleriyle ilgili olanların genel olarak tekrarı ve bu bilgileri mesleklerinin ifasında kullanabilme yeteneğini kazandırmaktır.

Eğitimin süresi ve yeri

MADDE 6 – (1) Eğitimin süresi;

- a) Askerî yargı hâkim adayları için Milli Savunma Bakanlığının,
  - b) Avukat adayları için Türkiye Barolar Birliği veya ilgili baronun,
  - c) Noter adayları için Türkiye Noterler Birliğinin,
- talepleri dikkate alınarak, 3 ayı geçmemek üzere Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.
- (2) Askerî yargı hâkim adayları ile avukat ve noter adaylarının eğitimleri Eğitim Merkezi Müdürlüğünde ayrı ayrı yaptırılır.

Eğitim konuları

MADDE 7 – (1) Eğitim konuları, uzun vadeli eğitim planına göre hazırlanan o yılki eğitim planı çerçevesinde;

- a) Askerî yargı hâkim adayları için Milli Savunma Bakanlığının,
  - b) Avukat adayları için Türkiye Barolar Birliği veya ilgili baronun,
  - c) Noter adayları için Türkiye Noterler Birliğinin,
- görüşleri dikkate alınarak Yönetim Kurulunca belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitimin Yapılmasına İlişkin Esaslar

Eğitimin yapılması

MADDE 8 – (1) Eğitim, bu Yönetmeliğin 7 nci maddesine göre belirlenen konularda ders, seminer, sempozyum ve benzeri etkinlikler yoluyla verilir.

Derslerin ve öğretim görevlilerinin bildirilmesi

MADDE 9 – (1) Eğitim sırasında verilecek dersler ve bu dersleri verecek öğretim görevlilerinin isimleri, eğitimin başlamasından en az 10 gün önce Başkanlıkça Eğitim Merkezi Müdürlüğüne ve ilgililere bildirilir.

Seminer, sempozyum, konferans ve benzeri etkinlikler

MADDE 10 – (1) Eğitim sırasında düzenlenecek seminer, sempozyum, konferans ve benzeri etkinliklerin konusu ve sunum yapacakların isimleri, eğitimin başlamasından en az 10 gün önce Başkanlıkça Eğitim Merkezi Müdürlüğüne ve ilgililere bildirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sorumluluk, Eğitime Katılım ve Adaylar Hakkında Düzenlenecek Rapor

Sorumluluk

MADDE 11 – (1) Adaylar, eğitim süresi içerisinde ders, seminer, sempozyum, konferans şeklinde düzenlenen benzeri etkinliklere düzenli olarak devam etmek ve Akademi tarafından belirlenen iç kurallara uymak zorundadırlar.

(2) Eğitime, ilgili mevzuat hükümlerine göre haklı bir mazereti bulunmaksızın katılmayanlar ile eğitim sırasında Akademi tarafından belirlenen iç kurallara aykırı davranışlarının durumu ilgilinin kurumuna bildirilir.

Eğitime katılım

MADDE 12 – (1) Eğitim programına katılacakların sayısı ilgisine göre Milli Savunma Bakanlığı, Türkiye Barolar Birliği, barolar veya Türkiye Noterler Birliğiyle yapılacak işbirliği sonucu belirlenir.

(2) Bunlardan;

- Askerî yargı hâkim adaylarının listesi Milli Savunma Bakanlığınca,
- Avukat adaylarının listesi Türkiye Barolar Birliği veya ilgili baroca,
- Noter adaylarının listesi Türkiye Noterler Birliğince,

(3) Bu listeler eğitimin başlamasından 15 gün önce Başkanlığa gönderilir.

Rapor

MADDE 13 – (1) Her adayın, Akademideki eğitimi sırasında görevini yapmakta gösterdiği kabiliyet ve başarısı ile görevine bağlılığına ilişkin konuları içeren bir rapor ilgili Başkan Yardımcısı ve Müdür tarafından düzenlenir.

(2) Aday hakkında düzenlenen raporlar arasında farklılık bulunması halinde Başkan tarafından bu farklılıkların değerlendirildiği ayrı bir rapor düzenlenir.

(3) Bu madde hükümlerine göre düzenlenen raporlar, eğitim sonunda ilgililerin bağlı oldukları kurumlara gönderilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgililerin tabi oldukları mevzuat hükümleri ile 1/6/2004 tarihli ve 25479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Adli Yargı Hâkim ve Savcı Adayları ile İdarî Yargı Hâkim Adaylarının Meslek Öncesi Eğitimlerinin Yaptırılmasının Esas ve Usullerine İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Adalet Akademisi Başkanı yürütür.

[R.G. 2 Haziran 2007 – 26540]

— • —

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2004/56

Karar Sayısı : 2007/26

Karar Günü : 15/3/2007

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Tekirdağ İnfaz Hakimliği

İTİRAZIN KONUSU: 16/5/2001 günlü, 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu'nun 4. maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (3) numaralı bentlerinin, Anayasa'nın 138. maddesine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I - OLAY

F tipi Kapalı Cezaevinde bulunan tutuklunun, cezaevi kantininden satın aldığı çamaşır ipini odasında bulundurması nedeniyle görevli memurlar tarafından el konulması üzerine, verdiği şikayet dilekçesini inceleyen İnfaz Hakimliği itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısıyla iptali için başvurmuştur.

.....
V - ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kurallar, dayanılan Anayasa kuralı ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

İtiraz başvurusunda, ceza infaz kurumları ve tutukevlerindeki hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlem veya faaliyetlere ilişkin şikayetlerin Adalet Bakanlığı genelgesi de gözetilerek incelenmesini ve karara bağlanmasını öngören kuralların, Anayasa'nın 138. maddesinde yer alan yargı bağımsızlığı ilkesine aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

Ceza infaz kurumları ve tutukevleri, tutuklular ile hükümlülerin, evrensel ve ulusal infaz hukuku kurallarınca belirlenmiş amaçlar doğrultusunda barındırıldıkları, belirli fiziki yapı ve güvenlik kriterlerine sahip, bu kriterler çerçevesinde barınma, iye, sağlık, eğitim, iyileştirme, spor ve çalışma hizmetlerinin sunulduğu, ayrı personeli ve yönetim biçimi olan kurumlardır. Bu nitelikleri, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bir dizi önlem almayı zorunlu kılar. Önlemlerin önemli bir bölümü cezaevi güvenliği ile ilgilidir. Cezaevi güvenliği ise bu kurumlarda bir iç düzen sağlanmasını, iç düzenin sürekli ve işler halde olmasını, böylece evrensel ve ulusal normlarla güvence altına alınan tutuklu ve hükümlü haklarının korunup kullanılması için gerekli ortamların yaratılmasını kapsamaktadır.

Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde çıkan veya çıkması muhtemel sorunların gecikmesizin çözümü için, yasa koyucu, Adalet Bakanlığı'na yargı yetkisini kullanma alanına girmeyen konularda görüş bildirme ve genelge düzenleme yetkisi vermiştir. Bu düzenlemelerin de ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik olacağı kuşkusuzdur.

Dışa karşı kısmen kapalı konumda bulunan bu kurumlardaki hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin, başta Anayasa olmak üzere kanun, tüzük, yönetmelik, genelge ve uluslararası sözleşmelere uygun olarak yürütülmesi, hükümlü ve tutukluların daha sonra toplum hayatına uyum göstermeleri bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu amaca yönelik olduğu anlaşılan ve itiraz konusu kuralları da içeren 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler ve bunlarla ilgili faaliyetlere yönelik şikayetleri incelemek, karara bağlamak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan İnfaz hakimliklerine ilişkin hükümleri kapsamaktadır.

İtiraz konusu kurallar ile de hükümlü ve tutukluların ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kabul edilmeleri, yerleştirilmeleri, barındırılmaları, ısıtılmaları, giydirilmeleri, beslenmeleri, temizliklerinin sağlanması, bedensel ve ruhsal sağlıklarının korunması amacıyla muayene ve tedavilerinin yaptırılması, dışarıyla ilişkileri, çalıştırılmaları ile disiplin tedbirleri

ve cezaları gibi kurum idaresince yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetler sırasında çıkacak uyuşmazlıkların infaz hakimliklerince çözümleneceği hususu düzenlenmiştir.

“Mahkemelerin Bağımsızlığı” başlığını taşıyan Anayasa’nın 138. maddesinde, hakimlerin, görevlerinde bağımsız oldukları, Anayasa’ya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı, görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda oldukları, bu organların ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyecekleri ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyecekleri belirtilmiştir. Bu kuralla, yargı yetkisinin kullanılmasının herhangi bir şekilde engellenmesi veya etki altına alınması önlenmek istenmiştir.

İnfaz hakimliklerinin, görev alanlarına giren uyuşmazlıkları İnfaz Hakimliği Kanunu, ilgili tüzük, yönetmelik ve genelgelerde yer alan kuralları, hakim güvencesi ve yargı bağımsızlığı ilkelerine göre yorumlayarak çözeceklerinde kuşku bulunmamaktadır. Uyuşmazlıkların, düzenleyici nitelikteki genelgelerde yer alan kurallar da incelenmek ve yorumlanmak suretiyle karara bağlanması yargı yetkisinin bir gereği olup, mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat verme, telkin ve tavsiyede bulunma olarak nitelendirilemez.

Bu nedenlerle infaz hakimliklerinin, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde çıkan veya çıkması muhtemel sorunları gecikmesizin çözebilmek için, Adalet Bakanlığı’na çıkartılan genel düzenleyici nitelikteki genelgeleri de esas alarak karar vermelerini öngören kuralların, Anayasa’nın 138. maddesine aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

VI - SONUÇ

16/5/2001 günlü, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu’nun 4. maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (3) numaralı bentlerinin Anayasa’ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 15/3/2007 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

[R.G. 29 Mayıs 2007 – 26536]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay Kararı

Yargıtay 13. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2007/1166
Karar No : 2007/4787
Mahkemesi : Altnekin Asliye Hukuk Mahkemesi
Tarihi : 30/12/1998
Numarası : 1998/113-190
Davacı : İbrahim Tanoğlu vekili avukat Adem Çeka
Davalı : 1- Aynur Güleç 2- Y. Ziya Altnekinli vekili avukat Fahri Ercan
3- A. Kemal Yalçın 4- Nevin Bilge vs

Taraflar arasındaki trafik kaydının terkinin davasının yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın kabulüne yönelik olarak verilen hükmün süresi içinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kanun yararına temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi gereği konuşulup düşünüldü.

KARAR

Davacı, davalıların murisi Yusuf Altnekinli adına trafikte kayıtlı 42 SL 567 plakalı traktörün murisin sağlığında kendisine satıldığını bildirip, traktörün trafikteki davalılar murisi adına olan kaydın terkin edilerek kendi adına tescilini istemiştir.

Davalılardan Yusuf Ziya Altınekinli davayı kabul ettiğini bildirmiş, diğer davalılar davaya cevap vermemişlerdir.

Mahkemece davanın kabulü ile davaya konu aracın müteveffa Yusuf Altınekinli adına olan trafik kaydının terkinin ile davacı adına trafikte tesciline karar verilmiş; taraflarca temyiz edilmeyerek kesinleşen hüküm Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kanun yararına temyiz edilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 20/D maddesi hükmüne göre trafikte tescilli araçların satışı resmi şekilde yapılması gerekir. Davalıların murisi olan Yusuf Altınekinli'nin sağlığında davacı ile aralarında adi şekilde düzenlenen ve trafikte 42 SL 567 plaka ile adına kayıtlı traktörün davacıya satışına ilişkin sözleşme, yasanın öngördüğü üzere resmi şekilde düzenlenmediğinden geçersiz olup, traktörün mülkiyetini davacıya intikal ettirmez. Böyle bir sözleşmeye dayanarak mülkiyetinin kendisine ait olduğunun tespitini davacı isteyemez. Bu nedenle davanın reddi gerekir. Öte yandan Adli yargı mahkemelerince idareyi zorlayıcı nitelikte karar verilemeyeceği ilkesi gözardı edilerek, aracın mülkiyetinin davacıya ait olduğunun tespiti ile yetinilmesi gerekirken, aracın trafikteki davalılar murisi adına olan kaydın iptali ile davacı adına tesciline şeklinde, idareyi zorlayıcı nitelikte karar verilmesi de, kabul şekli bakımından doğru değildir. Mahkemece, yukarıda açıklanan hususlara aykırı olarak yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, hükmün bozulması gerekir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının HUMK'nun 427/6 maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile hükmün sonucuna etkili olmamak üzere BOZULMASINA, peşin alınan harcın istek halinde temyiz edene iadesine, 6/4/2007 gününde oybirliğiyle karar verildi.

[R.G. 31 Mayıs 2007 – 26538]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yüksek Seçim Kurulu Kararları

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No : 282

İtiraz No :

- KARAR -

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 19/5/2007 tarihli yazıda, aynen; “Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu 3/5/2007 gün ve 891 sayılı kararı ile XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminin yenilenmesine ve seçimin 22 Temmuz 2007 Pazar günü yapılmasına karar vermiştir.

Diğer yandan, Yüksek Seçim Kurulunun 4/5/2007 gün ve 221 sayılı kararı ile Anayasanın 67 nci maddesinde öngörülen yasal düzenleme yapılmaya kadar, Yurt dışında oturan vatandaşlarımızın gümrük kapılarında oy kullanabileceklerinin kabul edildiği, karar metnine dahil bulunan seçim takvimine göre, gümrük kapılarında oy verme işleminin 25 Haziran 2007 Pazartesi günü başlayacağı kabul edilmiştir.

Bu konuda Emniyet Genel Müdürlüğünce cevaplandırılan yazı ve eki çizelgeler ilişktedir.

298 sayılı Kanunun değişik 94 üncü maddesine istinaden; hangi gümrük kapılarında oy kullanılacağı, bunlardan hangilerinde tatil günleri dahil 24 saat ve hangilerinde de daha az süreyle oy kullanılabileceği, gümrük kapılarında yapılacak oy verme işlemlerinde görev alacak seçim kurulları, sandık kurullarının adedi, hangi ilçe seçim kuruluna bağlı oldukları, üyelerin ve yedeklerin sayısı, bunların hangi görevlilerden teşkil edileceği, görev süreleri ve kullanılacak oy zarfları renkleri ile sair ilke ve esasların komisyon çalışmasından sonra karara bağlanmasını takdirlerinize arz ederim.” denilmiş olmakla, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

A) 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 9 uncu maddesinde seçimlerle ilgili süreleri kısaltmaya Yüksek Seçim Kurulu yetkili kılınmıştır.

298 sayılı Kanunun değişik 94 üncü maddesinin II nolu fıkrasının (c) bendinde, hangi gümrük kapılarında oy verilebileceği ve bunlardan hangilerinde tatil günleri dahil 24 saat, hangilerinde daha az süreyle oy kullanılabilirliği tespit etme yetkisi de Yüksek Seçim Kurulu'na tanınmıştır.

Bu yetkilere dayanılarak;

1 - Emniyet Genel Müdürlüğünün son üç yılın Haziran – Temmuz aylarında yurttaşların gümrük kapılarından giriş ve çıkışlarını gösterir 04/05/2007 gün ve B.05.1.EGM.0.12.05.05/1781-2750/82109 sayılı yazısına ekli istatistiki veri bilgileri ve 03 Kasım 2002 seçiminde kullanılan oy miktarları göz önünde bulundurularak oy kullanılabilirlik gümrük kapıları,

2 - Edirne İli Merkez İlçesinde Kapıkule ve İpsala İlçesinde İpsala, Hatay İli Reyhanlı İlçesinde Cilvegözü, Artvin İli Hopa İlçesinde Sarp, Şırnak İli Silopi İlçesinde Habur Karayolu Gümrük Kapıları,

Antalya İli Merkez İlçesinde Antalya, İzmir Gaziemir İlçesinde Adnan Menderes, Ankara Çubuk İlçesinde Esenboğa, İstanbul Bakırköy İlçesinde Atatürk, Pendik İlçesinde Sabiha Gökçen, Kayseri İli Kocasinan İlçesinde Erkilet, Adana Seyhan İlçesinde Şakirpaşa Hava Limanı Gümrük Kapıları,

Mersin İli Silifke İlçesinde Taşucu Deniz Limanı Gümrük Kapısı,

Olarak tespit edilmiştir.

Bu gümrük kapılarında oy verme işleminin 25 Haziran 2007 Pazartesi günü Yüksek Seçim Kurulunun o seçim çevresi için belirleyeceği saatte başlatılması, 22 Temmuz 2007 Pazar günü Yüksek Seçim Kurulunun o seçim çevresi için belirleyeceği saatte bitirilmesi kararlaştırılmıştır.

B) Bu cümleden olarak, XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde aşağıda yazılı gümrük kapılarında mevcut ilçe seçim kurulları dışında ayrıca gümrük kapıları ilçe seçim kurulları oluşturulması kabul edilmiştir.

1) İstanbul İli Bakırköy İlçesi Atatürk hava limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Bakırköy İlçesinde Bakırköy 1., Bakırköy 2., Bakırköy 3., Bakırköy 4. ve Bakırköy 5. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (5 İlçe),

2) İstanbul İli Pendik İlçesi Sabiha Gökçen hava limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Pendik İlçesinde Pendik 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (1 İlçe),

3) Ankara İli Çubuk İlçesi Esenboğa hava limanında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere, Çubuk İlçesinde Çubuk 1., Çubuk 2. ve Çubuk 3. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (3 İlçe),

4) Edirne İli Kapıkule karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Edirne Merkez İlçesinde Edirne 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (1 İlçe),

5) Edirne İli İpsala İlçesi İpsala karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere İpsala İlçesinde İpsala 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (1 İlçe),

6) İzmir İli Adnan Menderes hava limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Gaziemir İlçesinde Gaziemir 1. ve Gaziemir 2. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (2 İlçe),

7) Antalya İli hava limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Antalya Merkez İlçesinde Antalya 1. ve Antalya 2. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (2 İlçe),

8) Adana İli Seyhan İlçesi Şakirpaşa hava limanı gümrük kapısında oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Seyhan İlçesinde Seyhan 1. ve Seyhan 2. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (2 İlçe),

9) Hatay İli Reyhanlı İlçesi Cilvegözü karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Reyhanlı İlçesinde Reyhanlı 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (1 İlçe),

10) Artvin İli Hopa İlçesi Sarp karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Hopa İlçesinde Hopa 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (1 İlçe),

11) Şırnak İli Silopi İlçesi Habur karayolu gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Silopi İlçesinde Silopi 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (1 İlçe),

12) Kayseri İli Kocasinan İlçesi Erkilet hava limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Kocasinan İlçesinde Kocasinan 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (1 İlçe),

13) Mersin İli Silifke İlçesi Taşucu deniz limanı gümrük kapısında yapılacak oy verme işlemlerinde görevli olmak üzere Silifke İlçesinde Silifke 1. Gümrük Kapısı İlçe Seçim Kurulları (1 İlçe),

oluşturulmuştur.

Yukarıda sayılan gümrük kapılarında oy verme işlemlerinin başladığı 25 Haziran 2007 Pazartesi gününden sonra fazla miktarda oy kullanıldığı saptandığı takdirde, Yüksek Seçim Kurulu gümrük ilçe seçim kurulu sayısını arttırabilecektir.

C) Gümrük Kapıları İlçe Seçim Kurullarının Oluşumu:

Gümrük kapıları ilçe seçim kurullarının; 298 sayılı Kanunun 18 ve 19 uncu maddelerine göre ve aşağıda açıklandığı gibi kurulmaları, gümrük kapılarında oy verme işlemleriyle sınırlı görev yapmaları benimsenmiştir.

Gümrük kapılarında oy verme 25 Haziran 2007 günü Yüksek Seçim Kurulunun o seçim çevresi için belirleyeceği saatte başlayacağına göre; oy vermeden önceki hazırlık işleri, sandık kurullarının oluşumundan sonra başkan ve üyelerine tebligat yapılması gerekmesi gibi işlemler nazara alınarak gümrük kapısı ilçe seçim kurullarının o yerlerdeki il ve ilçe seçim kurullarının oluşumu dışında kalan en yüksek dereceli hakim başkanlığında dört üyeden oluşturulması, bunlardan iki asıl üyenin Devlet Memurlarından, diğer iki asıl üyenin ise 298 sayılı Yasanın 94. maddesinin II-d bendinin verdiği yetkiye dayanılarak belirlenmesi ve 09/06/2007 Cumartesi günü saat: 17.00'ye kadar kurulması gerekli görülmüştür. Bakırköy, Çubuk, Gaziemir, Seyhan, Edirne Merkez, Antalya Merkez, İpsala, Reyhanlı, Hopa, Silopi, Pendik, Kocasinan ve Silifke İlçe Seçim Kurulları kendilerine bağlı olarak üçer adet sandık kurulu oluşturur. Her seçim kurulu lüzum gördüğü takdirde sandık kurulu adedini arttırmaya veya azaltmaya yetkilidir. Yeni kurulan ilçe seçim kurullarının görevleri XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçimi sonucunun Yüksek Seçim Kurulunca ilanı üzerine sona erer.

D) Gümrük kapılarında görev alacak sandık kurullarının oluşumu:

Gümrük kapılarında yapılacak oy verme işlemleri nedeniyle bu kapılarda görev yapacak olan sandık kurullarına düşecek görevlerin, oy vermeyi sağlama ve verilecek oyları ilgili gümrük kapısı ilçe seçim kurullarına zarfları açmadan ve sayım döküm işlemlerine tabi tutmadan teslim etmekten ibaret bulunması karşısında; bu kurulların yapısındaki siyasi parti temsilcilerinin katılımı da sağlanarak, kurulların sayısal oluşumu; eleman sağlanmasındaki güçlük ve tasarruf ilkeleri de dikkate alınarak 298 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin II/d bendinin öngördüğü yetkiye dayanılarak belirlenmiştir.

Bu açıklamaların ışığında gümrük kapılarında oluşturulacak olan sandık kurullarının;

1 - Bir başkan ile dört üyeden oluşturulması,

2 - Bu sandık kurulları başkanlarının Devlet memurları arasından, üyelerinin ise, ikisinin Devlet memurlarından, ya da o çevrede bulunan sandık kurullarında görev

verilmesinde sakınca bulunmayan kimselerden belirlenmesi, kurul üyelerinin aynı usullerle birer yedeklerinin de bulunması kabul edilmiştir.

XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde gümrük kapılarında görev alacak her sandık kurulu için; bu seçime katılan ve 298 sayılı Kanunun 23. maddesindeki şartları taşıyan siyasi partilerden isim bildirmeleri istenir. Partilerin bildireceği isimlerden kur'a çekilerek iki asıl iki yedek üyenin belirlenmesi suretiyle sandık kurulu oluşturulur.

Sandık kurullarının Kurulumuzca tespit ve ilan edilecek tarihte kurulması 298 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin amir hükmü gereğidir. Sandık kurullarının başkan ve üyelerinin tespit edilerek tebligat yapılması, kurs ve malzeme teslimi için gerekli süreler nazara alınarak sandık kurullarının kuruluşlarının en geç 12/06/2007 Salı günü saat: 17.00'ye kadar tamamlanması gerekir. Bu sebeple özel biçimde oluşturulacak olan sandık kurullarının; görev ve yetkilerine ait açıklamanın kararın eki olan Örnek: 145/I sayılı genelgede ayrıntılı bir şekilde gösterilmesi kabul edilmiştir.

E) XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde gümrük kapılarında 25 Haziran 2007 Pazartesi gününde başlayacak oy verme işleminde, Yüksek Seçim Kurulunca hazırlanan filigranlı sarı renkteki zarflar ile "Evet" veya "Tercih" mührünün kullanılmasına karar verilmiştir.

S O N U Ç :

Açıklanan sebeplerle;

1 - Gümrük kapılarında, Türkiye Cumhuriyeti pasaportuna sahip ve yalnızca bu pasaport ile oy kullanacak Yurt dışındaki vatandaşların oy verme işlemlerinin 25 Haziran 2007 Pazartesi günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için belirleyeceği saatte başlatılmasına ve 22 Temmuz 2007 Pazar günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için tespit edeceği seçimin bitiş saatine kadar devam etmesine,

2 - Atatürk Hava Limanı, Kapıkule Karayolu, Esenboğa Hava Limanı, Adnan Menderes Hava Limanı, Antalya Hava Limanı ve Şakirpaşa Hava Limanı, İpsala Karayolu, Cilvegözü Karayolu, Sarp Karayolu, Habur Karayolu, Sabiha Gökçen Hava Limanı, Erkiilet Hava Limanı ve Taşucu Deniz Limanı gümrük kapılarında oy kullanabilmelerine,

3 - Kapıkule, İpsala, Cilvegözü, Sarp ve Habur Karayolları, Atatürk, Antalya, Esenboğa, Adnan Menderes, Sabiha Gökçen, Erkiilet ve Şakirpaşa Hava Limanları, Taşucu Deniz Limanı Gümrük Kapılarında tatil günleri dahil 24 saat süre ile oy kullanılabilmesine,

4 - Oy verme işlemlerinde görev almak üzere; Bakırköy İlçesinde Beş, Pendik İlçesinde Bir, Kocasinan İlçesinde Bir, Edirne Merkez İlçede Bir, İpsala İlçesinde Bir, Reyhanlı İlçesinde Bir, Hopa İlçesinde Bir, Silopi İlçesinde Bir, Çubuk İlçesinde Üç ve Gazimir İlçesinde İki, Silifke İlçesinde Bir, Antalya Merkez İlçesinde İki, Seyhan İlçesinde İki adet gümrük kapısı ilçe seçim kurulu oluşturulmasına, oy verme süresince oy kullanacak seçmen sayısına göre sayım ve döküm işlemlerini kolaylaştırmak üzere gerektiğinde bu kapılarda Yüksek Seçim Kurulu kararı ile yeni gümrük kapısı ilçe seçim kurullarının oluşturulabileceğine,

5 - Kurulan her gümrük kapısı ilçe seçim kuruluna bağlı olarak yeteri kadar sandık kurulu oluşturulması gerektiğine, ilçe seçim kurullarının ihtiyaca göre sandık kurulu sayılarını eksiltip arttırmaya yetkili olduklarına,

6 - Gümrük kapısı ilçe seçim kurulları ile sandık kurullarının yukarıda gerekçe bölümünün (C) ve (D) bentlerinde açıklanan esaslara göre oluşturulmasına,

7 - Gümrük kapılarındaki oy vermede, "Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu" filigranlı sarı renkli oy zarflarının ve seçime katılan siyasi partilerin yer aldığı birleşik oy pusulalarının "Evet" veya "Tercih" mührünün kullanılması gerektiğine,

8 - Gümrük kapısı ilçe seçim kurullarının 09/06/2007 Cumartesi günü saat: 17.00'ye kadar kurularak, oluşuma ilişkin imzalı tutanağın ve yemin metninin bir suretinin Kurulumuz Başkanlığına gönderilmesi, sandık kurullarının da 12/06/2007 Salı günü saat: 17.00'ye kadar kurulması gerektiğine,

9 - Yukarıda belirtilen esas ve ilkeler de dikkate alınmak suretiyle hazırlanan ilişik “XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde Gümrük Kapılarında Yapılacak Oy Verme İşlemleri ile Gümrük Kapısı İlçe Seçim ve Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Genelgenin” Örnek:145/I numarası ile kabulüne,

10 - Oy kullanılacak gümrük kapılarının ve oy verme zamanının uygun aralıklarla TRT aracılığı ile kamu oyuna duyurulmasına,

11 - Kararın Resmî Gazetede yayımlanmasına,

12 - Karar ile eki genelgenin birer örneğinin ilgili il ve ilçe seçim kurulu başkanlıkları ile seçime katılacak siyasi partiler genel başkanlıklarına ve Kurulumuz İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı ile Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne gönderilmesine,

27/5/2007 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Muammer AYDIN	Başkanvekili Ahmet BAŞPINAR	Üye Hasan ERBİL	Üye Mehmet Rıza ÜNLÜÇAY
Üye Necati SÖZ	Üye Cenker KARAOĞLU	Üye Hüseyin EKEN	Üye Mehmet KILIÇ
Üye Bahadır DOĞUSOY	Üye Ali EM	Üye Kırdar ÖZSOYLU	

(Örnek: 145/I)

XXIII. DÖNEM MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMİNDE GÜMRÜK KAPILARINDA YAPILACAK OY VERME İŞLEMLERİ İLE İLÇE SEÇİM VE SANDIK KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİNİ GÖSTERİR GENELGE AMAÇ VE KAPSAM VE TANIM

MADDE 1 - Bu genelge; 298 sayılı Kanununun 94 üncü maddesine göre Milletvekili Genel Seçiminde gümrük kapılarındaki oy verme işlemleriyle ilçe seçim ve sandık kurullarının görev ve yetkilerini belirlemek amacı ile hazırlanmıştır.

Bu genelgede geçen “gümrük kapısı ilçe seçim kurulu“ yerine ilçe seçim kurulu, “gümrük kapısı sandık kurulu” yerine sandık kurulu sözcükleri anlaşılacaktır.

OYLAMANIN BAŞLAYACAĞI GÜN VE OY VERME SÜRESİ

MADDE 2 - Gümrük kapılarında oy verme 25 Haziran 2007 Pazartesi günü Yüksek Seçim Kurulunun o seçim çevresi için belirleyeceği saatte başlar, 22 Temmuz 2007 Pazar günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için belirleyeceği seçimin bitiş saatine kadar devam eder.

OYLAMAYA KATILACAK OLANLAR

MADDE 3 - Gümrük kapılarında;

- Türkiye’de seçmen kütüğüne yazılı olmayan,
- Yurt dışında 6 aydan fazla ikamet eden,
- Oy verme günü olan 22 Temmuz 2007 tarihinde 18 yaşını doldurmuş olan, (22/07/1989 günü ve bu tarihten önce doğanlar),
- Oy vereceği günde Yurda giriş veya çıkış yapan,
- Çifte vatandaş olupta, Türkiye Cumhuriyeti Pasaportunu ibraz eden, Türk Vatandaşları oy kullanabilirler.

OYLAMAYA KATILAMAYACAK OLANLAR

MADDE 4 -

- Yukarıdaki madde kapsamı dışında kalanlar,
- Kısıtlı olanlar,
- Kamu hizmetinden yasaklı olanlar,

KULLANILACAK OY PUSULALARI, ZARFLAR VE MÜHÜR

MADDE 5 - XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde Yüksek Seçim Kurulunca hazırlanan filigranlı sarı renkteki zarflar ile seçime katılan siyasi partilerin yer aldığı birleşik oy pusulaları ve “Evet” veya “Tercih” mührü kullanılır.

MADDE 6 - Gümrük kapılarında yapılacak oy verme işlemleri Yüksek Seçim Kurulunun 23/05/2007 gün ve 282 sayılı kararı ile görevlendirilen kurullarca yürütülecektir.

GÖREVLİ İLÇE SEÇİM KURULU

İLÇE SEÇİM KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİ

MADDE 7 - İlçe seçim kurullarının görev ve yetkileri şunlardır;

- a) Gümrük kapılarında Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen sayı ve esaslara uygun surette, görev yapacak sandık kurullarını oluşturmak,
- b) Oy vermenin düzenli yürütülmesini sağlamak için gerekli bütün önlemleri almak ve oy verme işlemlerini denetlemek,
- c) Sandık kurullarının oluşumuna, işlemlerine ve kararlarına karşı yapılan itirazları inceleyip karara bağlamak,
- ç) Sandık kurulu başkanlarının, oy verme işlemleri ile ilgili olarak soracağı hususlara cevap vermek, sandık kurulu başkan ve üyelerinin eğitimini sağlamak,
- d) Sandık kurulu başkanlarınca getirilen ve içinde oy zarfları ile tutanakların bulunduğu mühürlü torbaları teslim almak ve bunları sayım dökümün yapılacağı güne kadar muhafaza etmek,
- e) 22 Temmuz 2007 Pazar günü seçimin bitiş saatinden itibaren torbaları açarak süratle ve ara vermeksizin sayım ve dökümünü yapmak, buna ilişkin tutanakları düzenlemek ve sonucu SEÇSİS’den ve müteakiben en seri vasıta (telefon ve telefaks gibi ...) ile Yüksek Seçim Kuruluna bildirmek,

SANDIK KURULLARI

MADDE 8 -

1-a) Gümrük kapısındaki oy verme işlemlerinde görev yapacak sandık kurullarının adedi ve bağlı olacakları ilçe seçim kurulları hakkında Yüksek Seçim Kurulunun 27/05/2007 gün ve 282 sayılı kararı uygulanacaktır.

b) Her ilçe seçim kurulunun görev vereceği sandık kuruluna, ilçe seçim kurulunun numarası yanında sandıkların (A) dan başlayarak (B), (C), (D) gibi rumuz verilir.

(ÖRNEK: Her ilçe seçim kurulunun görevlendireceği sandık kuruluna ayrı ayrı A, B, C, D rumuzu verilmesi halinde sandık kurulu vardiyalarının 1, 2, 3, 4 numaraları verilerek (A1, A2, A3, A4) (B1, B2, B3, B4) (C1, C2, C3, C4) (D1, D2, D3, D4) şeklinde oluşturulacaktır.)

2 - Sandık kurulları bir başkan ile dört asıl ve dört yedek üyeden oluşturulur.

a) Başkan, Gümrük kapıları ile pasaport işlemleri hakkında bilgisi olanlar tercih edilmek suretiyle, devlet memurları veya görev verilmesinde sakınca bulunmayan o bölgedeki seçmenler arasından seçilir.

b) İki asıl ve iki yedek üye, adları Yüksek Seçim Kurulunca seçime gireceği tespit ve ilan olunan ve o ilçede teşkilatı bulunan siyasi partilerce bildirilecek isimler arasından ad çekme suretiyle belirlenir.

c) İki asıl ve iki yedek üye ise, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlarla, gümrük kapısının civarındaki köy veya mahalle muhtar ve ihtiyar kurulu üyeleri veya görev verilmesinde sakınca bulunmayan o bölgedeki seçmenler arasından seçilir.

ç) Siyasi partilerce isim bildirilmemesi veya bildirilen isimlerin yedeklerinin de çağrılmasına rağmen tüm sandıkların oluşumuna yeterli olmaması halinde eksiklik, görev verilmesinde sakınca bulunmayan o bölgedeki seçmenler arasından seçilecek kişilerle tamamlanabilir.

Yüksek Seçim Kurulunca oy kullanılacağı belirtilen gümrük kapılarında oy verme işleminin özelliği gereği sandık kurulunun görevi oy verme süresince günün 24 saati

kesintisiz devam eder. Kuşkusuz, bu sürede aynı kişilerden oluşan kurulun sürekli görev yapması düşünülemez. Bu süreklilik aşağıdaki yöntem ile sağlanır.

Bir gün 8' er saatlik dilimler halinde üçe bölünür ve sandık kurullarının kendilerine ayrılan zaman dilimi içinde görevlerini yerine getirmeleri sağlanır.

3 - Yüksek Seçim Kurulunca birden çok ilçe seçim kurulları oluşturulduğundan, her ilçe seçim kuruluna bağlı (A), (B), (C), (D) rumuzlu sandık kurulları hakkında da yukarıda belirtilen ilkeler ayrı ayrı uygulanır.

4 - İlçe seçim kurulları, gümrük kapılarında bekleyen veya ilgililerle yaptıkları temas sonucu buralara topluca gelmesi muhtemel yurttaşların sayısını dikkate alarak, 27/05/2007 gün, 282 sayılı Yüksek Seçim Kurulu kararında belirtilen yetkisini kullanarak yeni sandık kurulları oluşturabilir. (E, F, G rumuzlu kurullar gibi)

Bu şekilde göreve başlayan yeni sandık kurulunun görev süresi, o gümrük kapısında mevcut sandık kurulunun görev süresi ile sınırlı olacaktır.

İlçe seçim kurulları, gümrük kapısında oy verme işlerinin normale döndüğünü tespit etmeleri halinde, yeni oluşturulan sandık kurullarını görevden çekerek yedeğe alabileceklerdir.

5 - İlçe seçim kurulu başkanlıkları, oy verme süresince, sandık kurullarının görevlerini yukarıdaki fıkralarda belirtilen ilkeler doğrultusunda, aksamadan yerine getirmelerini sağlayacak her türlü önlemleri almak ve aksama olup olmadığını sürekli denetlemekle yükümlüdürler.

İlçe seçim kurulları ile sandık kurullarının bulunduğu gümrük kapısı arasındaki ulaşımı sağlamak üzere gerekli sayıda taşıt tahsis olunacaktır.

SANDIK KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİ

MADDE 9 - Sandık kurullarının görev ve yetkileri şunlardır;

a) Görevli oldukları gümrük kapılarında yurt dışından giriş veya çıkış yapan ve oy verme yeterliği bulunan yurttaşların serbestçe ve kolayca oy kullanabilmelerini ve oy verme işleminin düzenle yürütülmesini sağlayacak gerekli bütün önlemleri almak.

b) Gümrük kapısında sandığın konulacağı yeri belirlemek ve oy vereceklerin bu yeri kolayca bulmalarını sağlayacak işaretler koymak.

c) Oy verme işlemleri hakkında ileri sürülecek itiraz ve şikayetleri inceleyerek karara bağlamak ve kararlarını tutanak defterine geçirip altını imzalamak.

ç) Kararlarına karşı yapılan itirazları derhal ilçe seçim kuruluna ulaştırmak.

d) Sandığın bulunduğu yerde bir suç işlenmesi halinde, durumu tutanağa geçirip gerekli önlemlerin alınması için güvenlik görevlilerini haberdar etmek.

e) Kendisine ayrılan görev süresinin bitiminde, bu genelgede açıklandığı üzere, sandığı açarak çıkan oy zarflarının adedi ile oy kullanan seçmen miktarı ve bunların birbirine uygunluğunu bir tutanakla tespit etmek. (Örnek: 145/G-1)

SANDIK KURULU BAŞKANINA AİT YETKİLER

MADDE 10 - Sandığın konulduğu yerde, seçmenin oyunu tam bir serbestlikle ve gizli şekilde kullanmasına veya sandık kurulunun görevini yapmasına engel olmaya kalkışanları, oy verme işinin yolunda gitmesini aksatanları, sandık başı işlemlerinin düzenini bozmaya yeltenenleri başkan uyarır. Bu uyarıyı dinlemeyenleri sandığın bulunduğu yerden uzaklaştırır. Bu kimse sandık kurulu üyesi ise, ancak kurul kararı ile uzaklaştırılabilir.

Bu işlerde güvenlik görevlileri, başkanın emrine göre hareket etmek zorundadır.

Sandığın konulduğu yerde ancak sandık kurulu başkanının gerektiğinde çağıracağı güvenlik görevlileri bulunur. Alınacak güvenlik önlemleri, oy verme işlemlerinin izlenmesini engelleyecek nitelikte olamaz.

Sandık kurulu başkanı, oy vereceklerin sandığın bulunduğu yere serbestçe girmesini güçleştiren engellerin kaldırılması için gerekli önlemleri alır.

OY VERME ARAÇLARI VE TESLİMİ

MADDE 11 -

A) Genelgenin 8 inci maddesinde açıklandığı üzere oy verme süresince kesintisiz ve sıra ile dönüşümlü olarak görev yapacak sandık kurulları;

25 Haziran 2007 Pazartesi günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için belirleyeceği saatte göreve başlayacak sandık kurulu başkanı belirtilen günden en az 48 saat önce ilçe seçim kurulu başkanından aşağıda yazılı oy verme araçlarını tutanakla teslim alarak zamanında görevli olduğu gümrük kapısındaki oy verme yerinde bulundurur.

1 - En az iki adet olmak üzere oy sandığı,

2 - Ağzı mühürlü bir kese içinde ve üzerinde sandık kurulu numarası bulunan sandık kurulu mühürü ile (mühür numarası tutanakla belirtilir) oy vereceklerin birleşik oy pusulalarında tercih ettikleri bölüme basacakları üzerinde "Evet" veya "Tercih" ibaresi yazılı iki adet mühür,

3 - Oy kullananların pasaportlarına basılacak ve üzerine (oyunu kullanmıştır) yazılı lastik damga,

4 - Her birinin üzeri ilçe seçim kurulu mühürü ile mühürlenmiş ve birleşik oy pusulalarının konulmasına mahsus sarı renkli filigranlı yeteri kadar oy zarfı paketi (zarf sayısı tutanakta belirtilir),

5 - Her biri 200 adet olmak ve üzeri Yüksek Seçim Kurulu mühürü ile mühürlenmiş yeteri kadar birleşik oy pusulası paketi (paket sayısı tutanakta belirtilir),

6 - Onaylı boş tutanak defteri,

7 - Kapalı oy verme yerine asılacak (Örnek:19) numaralı açıklama levhası,

8 - Oy kullanacakların yazılacağı (Örnek:145/B) sayılı cetveller,

9 - Örneklerine uygun basılı tutanak kağıtları,

10 - İstampa ve mürekkebi,

11 - Uygun sayıda kalem, yeteri kadar beyaz boş kağıt ile ip, mühür mumu, vesaire

12 - Gerekliği takdirde kapalı oy verme yeri yapımı için malzeme (Karton Paravan),

13 - Bu malzemelerin içerisine konulduğu torba ve yeteri kadar boş torba.

B) Gümrük kapısında oy verme yerinde devamlı bulunması zorunlu olan; oy sandığı, sandık mühürü, Evet veya Tercih mühürleri, lastik damga gibi oy verme araçlarıyla kullanılmayan birleşik oy pusulaları, oy zarfları, basılı cetvel ve tutanaklar, tutanak defterleri ve diğer oy verme araçları bir öncekinden görevi devir alıp sürdüreceği olan sandık kurulu ekiplerince birbirlerine devir ve teslim edilecektir.

SANDIĞIN KONULACAĞI YERİN TESPİTİ

MADDE 12 - Sandığın konulacağı yeri, oy verme işinin düzenli yürütülmesini sağlayacak biçimde, sandık kurulu tespit eder. Sandığın konulacağı yerin tespitinde, oy vereceklerin oylarını kolaylıkla, serbestçe ve gizli şekilde verebilmeleri göz önünde tutulur.

Gümrük kapılarında oy vermenin özelliği ve bu özelliğin oluşturduğu koşullar göz önünde bulundurulmalıdır. Yurda giriş ve çıkış yapacak vatandaşlar gümrük ve pasaport işlemlerinden geçmek zorunda olduklarından oy vereceklerin oylarını kolaylıkla kullanabilmeleri bakımından, sandığın bu işlemlerin yapıldığı yere yakın uygun bir yere konulmasında yarar vardır.

İlçe seçim kurulu başkanları, bizzat hazır bulunmak suretiyle sandığın konulacağı yerin yukarıdaki ilkelere uygun biçimde tespitinde, sandık kurullarına nezaret edecekler ve yardımcı olacaklardır.

Sandığın konulduğu yer, oy verme süresince, çok önemli bir sebep olmadıkça değiştirilmeyecektir.

KAPALI OY VERME YERİ VE NİTELİKLERİ

MADDE 13 - Sandık kurulları, oy serbestliğini ve gizliliğini sağlayacak şekilde, kapalı oy verme yeri hazırlarlar.

Kapalı oy verme yeri, içerisi dışarıdan görülemeyecek ve oy veren kişinin birleşik oy pusulasını inceleyip tercihini kullandıktan sonra zarfın içine koyabileceği şekil ve nitelikte olmalıdır. Kapalı oy verme yerinde masa veya benzeri bir şey bulundurulur.

Yüksek Seçim Kurulunca hazırlanıp gönderilen ve oy verme serbestliğine ve gizliliğine dair hükümleri kapsayan (Örnek:19) sayılı levha kapalı oy verme yerine asılır.

SANDIK BAŞI İŞLERİ

MADDE 14 - Sandık kurulu başkan ve üyeleri oy verme günü göreve başlamadan önce, ilk iş olarak, sandık başında, hazır bulunanlar önünde birer birer şöyle and içerler;

(Hiçbir tesir altında kalmaksızın, hiç kimseden korkmadan, seçim sonuçlarının tam ve doğru olarak belirmesi için, görevimi kanuna göre, dosdoğru yapacağıma, namusum ve vicdanım ve bütün mukaddesatım üzerine and içerim.)

Sandık kurulu başkanı, oy verme işlerine başlamadan önce, sandığın boş olduğunu sandık kurulu üyeleri ile hazır bulunanlar önünde tespit ederek sandığı kapatır, mühür bozulmadan açılmayacak şekilde sandık kurulu mühürü ile mühürlenir.

Sandık kurulu, and içme, sandığı yerleştirme, kapalı oy verme yerini düzenleme işlerini bitirdikten sonra, hazır bulunanlar önünde birleşik oy pusulaları paketini açarak oy pusulalarını sayar, her birinin arka beyaz tarafına sandık kurulu mühürünü basar. Aynı şekilde, ilçe seçim kurulu başkanından teslim alınan ve ilçe seçim kurulu başkanlığı mühür taşıyan oy zarfları paketini açar, zarfları sayar, her birinin üzerine sandık kurulu mühürünü basar. Böylece üzerinde biri ilçe seçim kurulunun, diğeri sandık kurulunun mühürleri bulunan çift mühürlü oy zarflarının sayısını tespit eder.

Sandık kurulu, bu madde gereğince yaptığı işlemleri tutanak defterine geçirir ve imzalar.

Gümrük kapılarında oy verme işinin özelliği gereği, and içerek göreve başlayan sandık kurullarının, oy verme süresindeki görevlerinde yeniden and içmelerine gerek yoktur. Ancak, değişiklik halinde kurula yeni katılan üye yukarıda belirtilen ilke uyarınca and içerek görevine başlar.

SANDIK KURULUNDA ÇOĞUNLUĞUN SAĞLANMASI

MADDE 15 - Sandık başında, oy verme işlemi başlamadan önce veya oy verme sırasında, sandık kurulu üyelerinden biri veya birkaçı görevini yapmazsa, ceza hükümleri saklı kalmak üzere, yerine kuruluştaki usule göre, yedek üye getirilir. Bu mümkün olmazsa ve kurul üyeleri ikiden aşağı düşerse, tutanağa geçirilir ve eksikler, o sandık alanında oy verme yeterliğini taşıyan ve okur-yazar olanlar arasından, başkanın seçeceği kimselerle doldurulur.

OY VERME YERİ VE ZAMANI

MADDE 16 - Yüksek Seçim Kurulunca tespit ve ilan edilen gümrük kapılarında, yine anılan kurulca ilan edilen sürelerde, bu genelge hükümleri uyarınca oylamaya katılabilecek yeterliğe sahip olan Türk Vatandaşları, sadece gümrükten giriş veya çıkış yaparken oylarını kullanabilirler. Oy verme isteminde bulunacaklar, pasaportlarını sandık kurulu başkanına göstermek zorundadırlar. Pasaporttan başka bir belgeyle oy kullanmak mümkün değildir.

OY VERME YETERLİĞİNİN TESPİTİ

MADDE 17 - Oy verebileceklerin tespitinde, gösterilen pasaportta yazılı bilgilerle yetinilir. Ancak sandık kurulu başkanı, oy verme sırasında oy verme yeterliği olmadığını bildiği halde oy vermenin suç olduğunu, ilgililere hatırlatır.

Oy kullanmak isteyeninin yurt dışında altı aydan fazla ikamet edip etmediği pasaportundaki çıkış ve giriş damgaları yabancı ülke yetkili makamlarınca verilen oturma iznini içeren özel açıklama veya bu konuda düzenlenmiş başka bir belge varsa incelenerek tespit edilir. Sandık kurulu, bu konuda tereddüt ederse gümrük kapılarındaki görevlilerin bilgisine başvurabilir.

Yurda girişten altı aydan önce yabancı ülkeden verilmiş veya hangi tarihte olursa olsun yenilenmiş ve oy kullanıldığı tarihte geçerli olan oturma iznine sahip olan seçmenler, yurda giriş ve çıkış tarihleri arasındaki süreye bakılmaksızın yurt dışında altı aydan fazla ikamet etmiş sayılırlar.

Yabancı ülkede altı aydan fazla ikamet etmiş olup, ikamet izin süresi sona ermiş olanlar da bu izin süresinin bitim tarihinden sonraki yurda ilk defa girişlerinde oy kullanabilirler.

OY VERMEDEN ÖNCEKİ İŞLER

MADDE 18 - Sandık kurulu başkanı, sandık başına gelen seçmenin pasaportunu alıp Türkiye’de seçmen kütüğünde kayıtlı seçmen olmadığını “www.ysk.gov.tr” internet adresinde yer alan “Seçmen Sorgulama” menüsünden tespit ettikten sonra, gümrük kapısında oy verme yeterliğine sahip olduğunu yukarıdaki madde uyarınca tespit eder ve sonrasında Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarasını, adını, soyadını, cinsiyetini, ilk soyadını, baba ve ana adını, doğum tarihi ve yerini, pasaportunun (TR- sayısını da dahil) numarasını ve girişte mi çıkışta mı oy kullandığını Örnek: 145/B sayılı cetvele yazar ve kendisine üzerinde çift mühür bulunan sarı zarf ile arkası sandık kurulu mühürü ile mühürlenmiş birleşik oy pusulasını, “Evet” veya “Tercih” mühürü ile birlikte verdikten sonra, kendisine bu mühürü birleşik oy pusulasında tercih ettiği siyasi partiye ayrılan kısmın üzerine konan çizgilerinden taşırmamak suretiyle basmasını ve birleşik oy pusulasını katlayıp zarfa koyarak ağzını yapıştırmasını, zarf içine birleşik oy pusulasından başka hiçbir şey koymamasını, birleşik oy pusulasının herhangi bir yerine başkaca bir işaret koyması halinde oyunun geçersiz olacağını hatırlatır ve kapalı oy verme yerine girmesini söyler. (298 S.K. 94)

Sandıkta oy kullananların kimliklerini içeren Örnek:145/B sayılı cetvel iki nüsha olarak düzenlenir.

OY VERME

MADDE 19 - Kendisine oy zarfı ve birleşik oy pusulası ile evet veya tercih mühürü verilmiş olan seçmenin oyunu kullanmadan önce, kapalı oy verme yerinden başka hiçbir yere gitmesine ve başka bir kimseyle görüşmesine izin verilemez. Kapalı oy verme yerine gitmeyen veya birleşik oy pusulası ve zarf ile mühürü alıp oyunu kullanmayan seçmenden bunlar geri alınır ve Örnek:145/B sayılı cetveldeki (imza veya parmak izi) bölümüne “oy kullanmadı” ibaresi yazılır.

Oyunu kullanan seçmenin, Örnek:145/B sayılı cetvele yazılan kimliğinin karşısına imzası veya parmak izi alınır. Sandık kurulu başkanı, seçmene ait pasaportunun giriş veya çıkış yaptığına dair mühürlenmiş sayfalarına veya yer kalmadığı takdirde uygun sayfalarına “**OYUNU KULLANMIŞTIR**” kaşesini basarak tarihi atar ve sandık kurulu mühürü ile mühürlenmiş imzalandıktan sonra pasaportu sahibine geri verir.

KURUL ÜYELERİNİN OY KULLANMASI

MADDE 20 - XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminin bütün yurttaki yapılacak 22 Temmuz 2007 Pazar günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için belirleyeceği saatten itibaren gümrük kapılarında oy sandıklarında görevli sandık kurulu başkanı ve üyeleri, daha önce kayıtlı oldukları sandıkların bağlı bulunduğu ilçe seçim kurulu başkanından aldıkları “oy verme belgelerini” göstermek sureti ile görevli oldukları sandıkta oy verirler. Bunların adları ve hüviyetleri o günkü sandık seçmen listesinin sonuna yazılarak karşılarına imzaları alınır ve bu işlemler tutanağa geçirilir.

Yukarıdaki fıkra gereğince oy kullanacaklardan ilçe seçim kurulu başkanınca verilmiş belgesi bulunmayanların oy kullanmalarına hiçbir surette izin verilmez.

GÜMRÜK KAPILARINDA SAYIM VE DEVİR İŞLEMLERİ

MADDE 21 - Gümrük kapılarında 25 Haziran 2007 Pazartesi günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için belirleyeceği saatten başlamak üzere sekiz (8) saatte bir, görev sırası gelen ekibe devretmesi gereken oy sandıklarında görevli sandık kurullarınca bu genelgenin 19 ila 24 üncü maddelerde yer alan hükümler uygulanmakla beraber aşağıda yazılı esaslarda dikkate alınır.

1 - Kurulun görevli olduğu sürenin bitimi kurul başkanınca ilan edilir edilmez kurulun oy kullandırmaya ilişkin görevi sona ermiş olduğundan, bu kurulun seçmen cetvelinde kayıtlı son seçmen oyunu kullandıktan sonra aynı genelgenin 23 ve 24 üncü maddelerinde belirtilen usuller çerçevesinde sandık açılır ve zarfların sayımı ile torbalama işlemi yapılır. İlçe seçim kuruluna teslim edilecek oy zarflarını ve tutanak örneklerini içeren torbaların üzerine sandık kurulu numarası da yazılır.

Sıradaki seçmenler oylarını görevi devralan sandık kurulu önünde kullanırlar.

2 - Görevi devralan sandık kurulu, görev süresi biten sandık kurulunun sandığın açılması, oy zarflarının sayılması ve tutanakların düzenlenmesi işlemlerinin sonucunu beklemeden daha önce oy verme yerinde hazır bulundurulacak olan oy sandığı ile hazırlığını tamamlar ve oy kullandırma işlemine başlar.

3 - Süresi sonunda görevi yeni sandık kuruluna devredecek sandık kurulu kullanılmayan birleşik oy pusulaları ve zarfları tutanağa geçirdikten sonra ilçe seçim kurulunca belirtilecek diğer araç ve gereçlerle birlikte görevi devralacak sandık kuruluna tutanakla teslim eder. Bu teslim sırasında kullanılmayan birleşik oy pusulaları ve oy zarflarının adetleri kesinlikle doğru tespit edilecek, devralınan bu oy pusulaları ve zarflar bitmeden yeni paketler açılmayacaktır.

OY VERMENİN BİTİMİ

MADDE 22 - Gümrük kapılarında görevli sandık kurullarının başkanları 22 Temmuz 2007 Pazar günü o çevre için Yüksek Seçim Kurulunun kabul ettiği saatte oy vermenin bittiğini yüksek sesle ilan ederler. Ancak, sırada oy vermeyi bekleyenler varsa bunların sayıları tespit edilir. Oy verme işlemi bu seçmenler oylarını kullanıncaya kadar devam eder. Oy verme işleminin bittiğine dair ilandan sonra sandık kurulu başkanı sandığın açılmasına ve oy zarflarının sayımına geçileceğinden gerekli düzenlemeleri yapar ve güvenlik önlemlerini alır.

SANDIĞIN AÇILMASINDAN ÖNCEKİ İŞLEMLER

MADDE 23 - Sandığın açılması ve sonraki sayım işlemleri sayım masasında yapılır. Oy verme yerinde bulunanlar başkanın aldığı tedbirlere uymak koşulu ile sayımı izleyebilirler.

Sandık açılmadan önce sandıkta oy verenlerin sayısı Örnek:145/B sayılı cetveldен sayılarak tespit edilir ve toplamı tutanağa geçirilir.

Kullanılmayan birleşik oy pusulaları ile zarflar sayılır, oy verenlerin sayısına eklenerek kurula teslim edilmiş bulunan birleşik oy pusulası ve zarflar toplamına uygunluğu denetlenir. Kullanılmayan oy pusulaları ve zarfları ayrı ayrı paket haline getirilerek üzerlerine sayıları yazılır ve mühürlenir. Kullanılmayan oy pusulası ve zarf sayısı tutanağa yazılır.

SANDIĞIN AÇILMASI, ZARFLARIN SAYIMI

MADDE 24 - Yukarıdaki maddede yazılı işlemler tamamlandıktan sonra, oy sandığı oy verme yerinde bulunanların önünde açılarak çıkan zarflar sayılır ve durum tutanağa geçirilir.

Oy sandığından çıkan zarf sayısı yukarıdaki maddeye göre saptanan oy verenlerin sayısı ile karşılaştırılır. Bu zarfların sayısı oy veren seçmen sayısına eşit ise bu uygunluk tespit edilerek tutanağa geçirilir. Oy kullananların miktarı oy zarflarının sayısına eşit olmadığı takdirde bu husus varsa nedeni de açıklanarak düzenlenecek tutanağa yazılır.

Sandık kurulunca düzenlenen bu tutanağın aslı ile seçmen cetvelinin aslı sandıktan çıkan zarflarla birlikte kurula ait torbaya konular ve ağzı kapatılarak mühürlenir. Kullanılmayan birleşik oy pusulaları ve zarflar diğer araç ve gereçlerle birlikte ilçe seçim kurulu başkanına teslim edilmek üzere ayrıca paketlenir.

Oy zarflarını ve tutanakları içeren ağzı mühürlü torba üzerine tarih ve sandık numarası yazıldıktan sonra bir kurul üyesinin refakatinde sandık kurulu başkanı tarafından en kısa sürede ilçe seçim kurulu başkanlığına tutanakla teslim edilir. Teslim sırasında torba ile birlikte tutanak ve Örnek:145/B sayılı cetvelin 2 nci nüshaları da verilir.

TORBALARIN KORUNMASI, TUTANAKLARIN SAKLANMASI

MADDE 25 - Gümrük kapılarının bağlı olduğu ilçe seçim kurulu başkanları sandık başkanlarının getirecekleri torbaları teslim almak üzere günün her saatinde bir yetkili bulundurmakla yükümlüdür.

Bu torbalar, ilçe seçim kurulu başkanının izni olmadan girilip çıkılamayan, devamlı kilit altında bulundurulmuş güvenli bir yerde koruma altında bulundurulur. Bu yerlerin daimi güvenliğinin sağlanması bakımından mülki idare amir ve güvenlik makamları ile işbirliği yapılarak gerekli önlemler alınır.

Torbalarla birlikte teslim alınan Örnek:145/B sayılı cetvel ve tutanak örnekleri ilçe seçim kurulu başkanı tarafından ayrı bir dosyaya konularak onun sorumluluğunda kilitli bir yerde muhafaza edilir.

OYLARIN SAYIM VE DÖKÜMÜNE İLİŞKİN GENEL ESASLAR

MADDE 26 - Gümrük kapılarında oy vermenin başlangıç tarihinden beri kullanılan ve ilçe seçim kurullarında özel torbalarda saklanan oyların sayım ve dökümü, oy vermenin bittiği 22 Temmuz 2007 Pazar günü Yüksek Seçim Kurulunun o çevre için kabul ettiği seçimin bitiş saatinden itibaren ilgili ilçe seçim kurulunca yapılır.

İlk önce gümrük kapılarındaki oy sandıklarından gelen ve içinde kullanılmış oy zarfıyla tutanaklar bulunan mühürlü torbalar, birden çok sandık varsa sandık sırasına göre ayırma tabi tutulurlar. Daha sonra her sandığa ait torbalar tarih sırasına ve bu tarih sırası dikkate alınarak kendi aralarında A, B, C ve D harfleriyle tanımlanan sandık kurulu sıra numaralarına göre dizilirler.

İlçe seçim kurulu, gümrük kapılarında kullanılan oyların sayım ve dökümünde sandık kurulu gibi çalışacağından Kurul Başkanı;

- a) Sayım ve döküm cetvellerini işlemek,
  - b) Oy zarflarını torbadan çıkarıp kendisine vermek,
  - c) Dökümü yapılmış oy pusulalarını torbaya geri atmak,
- İşlemleri için kurul üyeleri arasında iş bölümü yapar.

Zarfların açılması ve oyların dökümü için önceden hazırlanan masaya görevlilerden başka kimse yaklaştırılmaz. Sayımı ve dökümü izlemek isteyenler, başkanın bu konuda alacağı güvenlik önlemlerine ve izleme düzenine uymak zorundadırlar.

İlçe seçim kurulu başkanı sayım ve döküm işine başlamazdan önce cetvellerin boş ve yazısız olduğunu orada bulunanlara gösterir. Gümrük kapılarında konulan her sandıktan "Oy verme süresince" toplanan torbalardan çıkan oyların sayım ve dökümü yapıldıktan sonra oylarla tutanakların saklanması için yeteri kadar torba hazırlanır.

GEÇERLİ OLMAYAN ZARFLAR VE OY PUSULALARI

MADDE 27 -

A) Aşağıda yazılı zarflar geçerli değildir:

- 1 - Sandık kurulunca verilen sarı renkli ve çift mühürlü olmayanlar,
- 2 - Hangi seçmen tarafından atıldığı belli olacak şekilde imza, mühür veya işaret taşıyanlar,

B) Aşağıda yazılı birleşik oy pusulaları geçersizdir:

- 1 - Sandık kurulunca verilmeyen ve kağıdında "Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu" filigranı bulunmayan özel surette imal edilmiş kağıttan yapılmayanlar,
  - 2 - Oy kullananın kimliğini belli edecek şekilde imza, mühür veya işaret taşıyanlar,
  - 3 - Arka yüzünde sandık kurulu başkanlığının mühürü bulunmayanlar,
  - 4 - Siyasi partilere ayrılan bölümlerde birden fazlasına "Evet" veya "Tercih" mühürü basılmış olanlar,
  - 5 - Hiçbir yerine "Evet" veya "Tercih" mühürü basılmamış birleşik oy pusulaları ile hangi partiye oy verdiği belli olmayacak şekilde ayrılan bölüme taşmış "Evet" veya "Tercih" mühürlü oy pusulaları,
  - 6 - Zarfı içinde el ilanı, herhangi bir kağıt ve madde konulmuş olanlar,
- Evet veya Tercih mühürü izinin oy pusulasının katlanması sonucu pusulanın herhangi yerine çıkmış olması oy pusulasını geçersiz kılmaz.

TORBALARIN AÇILMASI VE ZARFLARIN SAYIMI

MADDE 28 - İlçe seçim kurulu başkanı, 26. madde uyarınca sıraya konulmuş bulunan torbaları birden fazla sandık varsa birinci sandıktan, en eski tarihlisinden ve varsa "A" işaretli olanından başlayarak teker teker açar. Mühürü çözülerek açılan torba masanın üzerine boşaltıldıktan sonra, tutanak ile seçmen cetveli incelenerek bir kenara konulur ve zarflar sayılır. Zarflar tek tek elden geçirilerek önce sarı renkli ve çift mühürlü olmayan veya seçmenin kimliğini belli edecek şekilde işaretlenmiş bulunan zarflar ayrılır. Kalan zarfların oyunu kullanan seçmen sayısından fazla çıkması halinde kurul başkanı eşitliği sağlayacak sayıda zarfı gelişigüzel çekerek ayırır. Ayrılan bu zarfların sayısı tutanağa geçirilir ve bu zarflar açılmadan derhal yakılarak imha edilir.

Zarf sayısı, oy kullanan seçmen sayısına böylece eşit hale getirildikten sonra geçerli zarflar sayılarak torbaya konulur ve ara verilmeden sayım ve döküme başlanır.

ZARFLARIN AÇILMASI, OYLARIN SAYIMI VE DÖKÜMÜ

MADDE 29 - Başkan tarafından görevlendirilen üye oy zarflarını torbadan teker teker alarak başkana verir. Başkan oy zarfını açar, oy pusulasını herkesin görebileceği ve işitebileceği şekilde birleşik oy pusulasında hangi partiye “Evet” veya “Tercih” mührü basılmış ise o partinin adını okur, torbaya atılmak üzere bu iş için görevlendirilen üyeye verir. Oy pusulasının geçerli sayılıp sayılmayacağı konusunda tereddüt edilirse bu oy pusulası cetvele dökümü yapılmadan ayrılır ve bir kenara konur. Bütün zarflar açılıp oy pusulaları okunduktan sonra, geçerliliği konusunda tereddüt edildiği için ayrılmış olan oy pusulalarının geçerli olup olmadıkları kurulun kararı ile belirlenir. Geçerli sayılanlar okunur ve cetvele işlenir. Geçerli sayılmayanlar, tutanağa geçirildikten sonra paketlenip mühürlenerek ve paketin üzerine sayıları yazılarak torbaya konur.

Oyların sayım ve dökümü bitince torbaya atılmış olan birleşik oy pusulalarının torbadan çıkan zarf sayısına uygunluğu denetlenir ve durum tutanağa geçirilir. Sandık kurulunca düzenlenen tutanak, torbalardaki oyların sayım-dökümü sırasında ilçe seçim kurulunca düzenlenen tutanaklar, kurullarca imza edilen sayım cetvelleri, sandık seçmen cetvelleri, geçerli sayılan oy pusulaları, geçersiz sayılan oy pusulaları ve itiraz sonucu geçerli sayılan oy pusulaları ile beraber hesaba katılmayan zarflar ayrı ayrı paketler halinde mühürlenip torbaya konulur ve torbanın ağzı kapatılarak mühürlenir. Bu torbalar gümrük kapılarına hasren kurulan ilçe seçim kurullarının görev sürelerinin bitiminde yasal süresince saklanmak üzere o yerde sürekli görevli ilçe seçim kurulu başkanlığına teslim edilir.

SEÇİM SONUÇLARININ SAYIM VE DÖKÜMÜ İLE CETVELLERE GEÇİRİLMESİ

MADDE 30 - Geçerli olan her birleşik oy pusulası okundukça, hangi partiye “Evet” veya “Tercih” mührü basılmış olduğuna bakılarak Örnek:145/F-1 sayılı cetvelin özel sütununa bu iş için görevlendirilmiş iki üye tarafından işlenir.

Açılan torbadaki zarflar teker teker çıkarılarak tüm oylar hakkında bu genelgenin 29 uncu maddesi ile bu maddenin birinci fıkrası gereğince işlem yapıldıktan sonra aynı işlemler, o sandığa ait bütün torbalar için tekrarlanır.

Bir sandığa ait tüm torbalar açılıp oyların sayım ve dökümü sonuçlanmadan ve ilgili tutanaklar düzenlenmeden başka sandığın sayım ve dökümüne geçilmez.

SAYIM SONRASI İŞLER

MADDE 31 - Bir sandığa ait tüm torbalardaki oylar sayılıp cetvellere geçirildikten sonra ilçe seçim kurulu, bu cetvellerdeki bilgilere dayanarak o sandık için aşağıdaki bilgileri içeren Örnek:145/G-1 sayılı tutanağı düzenler ve bir örneğini uygun bir yere asar.

- a) Torba tarihi ve rumuzu,
- b) Gümrük kapısı sandık seçmen listesine yazılan ve oy kullanan seçmenlerin sayısı,
- c) Torbadan çıkan oy zarflarının sayısı,
- ç) İtiraz edilmeksizin geçerli olan ve hesaba katılan oy pusulalarının sayısı,
- d) İtiraz edilmişken geçerli sayılan ve hesaba katılan oy pusulalarının sayısı,
- e) Geçerli sayılan ve hesaba katılan oy pusulalarının toplamı,
- f) Geçerli sayılmayan ve hesaba katılmayan oy pusulalarının sayısı,
- g) Siyasi partilerden her birinin aldığı oy sayısı,

SANDIK TUTANAKLARININ BİRLEŞTİRİLMESİ

MADDE 32 - Gümrük kapılarındaki oy sandıklarına ait sayım ve döküm işleri bittikten sonra ilçe seçim kurulu her sandık için düzenlenen tutanaklardaki sonuçları sandık numarası sırasına göre Örnek:145/H-1 sayılı tutanağa geçirir. Toplam sonucu belirten bu tutanaktan yukarıdaki maddenin 2 nci fıkrasının (a-g) bentlerinde gösterilen bilgilere ayrı ayrı yer verir, tutanağın bir örneğini uygun bir yere asar.

İlçe Seçim Kurulu Başkanı, tutanağın sonucunu SEÇSİS’den (oy kullanan seçmen sayısı, geçerli sayılan oyların sayısı, geçerli olmayan oyların sayısı, her bir siyasi partinin

aldığı oy sayısı) ve ayrıca telefaks veya telefonla Yüksek Seçim Kuruluna bildirir ve tutanağın bir örneğini de gönderir.

ŞİKAYET VE İTİRAZ

MADDE 33 - Şikayet ve itirazlar hakkında 298 sayılı Kanunun buna ilişkin hükümleri uygulanır.

GÜMRÜK KAPILARINDA GÖREVLİ PERSONELE ÖDENECEK ÜCRETLER

MADDE 34 - Gümrük kapılarındaki oy verme işlemlerinde görevlendirilen personele verilecek ücret 298 sayılı Kanunun değişik 182 nci maddesi uyarınca Yüksek Seçim Kurulunca yeni bir düzenleme yapıncaya kadar Kurulumuzun 13/01/2007 gün ve 16 sayılı kararında belirtilen miktarlara göre ödenir.

KABUL VE YÜRÜRLÜK

MADDE 35 - Bu genelge Yüksek Seçim Kurulunun 27/05/2007 gün ve 282 sayılı kararıyla kabul edilerek yürürlüğe konulmuştur.

[R.G. 28 Mayıs 2007 – 26535 Mükerrer]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No : 308

İtiraz No :

- KARAR -

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 26/5/2007 tarihli yazıda, aynen; “Kurulumuzun 9/5/2007 tarih ve 2007/247 sayılı kararı ile; “22 Temmuz 2007 Pazar Günü Yapılacak XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Örnek: 135 sayılı Genelgemiz” kabul edilerek, Resmi Gazetenin 9/5/2007 tarih ve 26517 mükerrer sayılı nüshasında yayımlanmıştır.

Anılan genelgemiz siyasi partilerin genel başkanlıklarına gönderilmiş olup, seçimlerde oluşturulacak sandık kurulları sayısı kadar tüm ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmek üzere basım aşamasına gelinmiştir.

Ancak, 5659 sayılı “2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun ile, “Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak ilk genel seçimde, Anayasanın 67 inci maddesinin son fıkrası 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun bağımsız adayların birleşik oy pusulasında yer almasına ilişkin hükümler bakımından uygulanmaz” hükmü getirilmiş olduğundan, yukarıda bahsedilen “22 Temmuz 2007 Pazar Günü Yapılacak XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Örnek: 135 sayılı Genelgemiz”in içeriğinde yer alan bağımsız adaylara ilişkin kısımlar işlevini kendiliğinden yitirmiştir.

Bu nedenle, söz konusu Örnek:135 sayılı Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Genelgenin baskı işlemine geçileceğinden, 5659 sayılı Kanun çerçevesinde, anılan genelgenin yeniden ele alınarak gerekli düzeltmenin yapılması ve sonucuna göre baskı işlemine geçilerek tüm teşkilata gönderilmesi hususunda gerektiğinde daha önceden oluşturulmuş olan komisyonca bir çalışma yapılmasını takdirlerinize arz ederim.” denilmiş ve komisyonca yapılan soruşturma sonrası düzenlenen genelge taslağı incelenmiş olmakla, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Sandıkların konulacağı yerlerin belirlenmesinde yapılacak işlemler, özürlü seçmenlerin oy kullanmasını kolaylaştırmak amacıyla alınabilecek tedbirler, sandık kurulu başkan ve üyeleriyle bina sorumlularının görev, yetki ve sorumluları dikkate alınarak ve milletvekili adaylarının sandık kurulu başkan ve üyeleriyle, bina sorumlularının ve güvenlik görevlilerinin oy kullanma usulleri belirlenerek, sandık kurulu mühürlerinin nasıl kullanılması gerektiği gibi

sorunların çözümü de dikkate alınarak, Kurulumuzun 9/5/2007 tarihli, 247 sayılı kararı ile 22 Temmuz 2007 Pazar günü yapılacak XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminin sağlıklı ve düzenli yürütülüp sonuçlandırılması ve Yurt genelinde uygulamada birliğin sağlanması amacı ile SANDIK KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİNİ GÖSTERİR ÖRNEK: 135 SAYILI GENELGE kabul edilmiştir.

Ancak, Başkanlık teklifinde de belirtildiği üzere; 5659 sayılı “2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun ile, “Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak ilk genel seçimde, Anayasanın 67 inci maddesinin son fıkrası 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun bağımsız adayların birleşik oy pusulasında yer almasına ilişkin hükümler bakımından uygulanmaz” hükmü getirilmiştir. Anılan Anayasa değişikliği doğrultusunda “22 Temmuz 2007 Pazar Günü Yapılacak XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Örnek: 135 sayılı Genelgemiz”in bağımsız adaylara ilişkin bölümleri geçerliliğini yitirdiğinden, genelgenin bütünüün yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, Yüksek Seçim Kurulunun 9/5/2007 tarihli, 247 sayılı kararıyla kabul edilen Örnek: 135 sayılı Genelgenin yeniden düzenlenip yürürlüğe konulması uygun bulunmuştur.

O halde, söz konusu Örnek:135 sayılı Sandık Kurullarının Görev ve Yetkilerini Gösterir Genelgenin 5659 sayılı Kanun çerçevesinde; komisyon çalışması sonrası yeniden düzenlenip yürürlüğe konulması ve basım işleminin de buna göre yeniden düzenlenmiş olan genelgeye göre yapılması gerektiğine karar verilmelidir.

S O N U Ç :

1 - 22 Temmuz 2007 Pazar günü yapılacak XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminin sağlıklı ve düzenli yürütülüp sonuçlandırılması ve Yurt genelinde uygulamada birliğin sağlanması amacı ile SANDIK KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİNİ GÖSTERİR ÖRNEK: 135 SAYILI GENELGENİN düzenlenmiş şekliyle kabulüne ve genelgenin bu kararın eki sayılmasına,

2 - Karar örneğinin ve eki yeniden düzenlenmiş olan genelgenin seçime katılacak siyasi partilerin genel başkanlıkları ile Kurulumuz Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne gönderilmesine,

3 - Genelgenin düzeltilmiş haliyle yeterli miktarda bastırılarak tüm il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına ihtiyaç miktarı kadar gönderilmek üzere, Kurulumuz İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına gönderilmesine,

4 - Karar örneği ve eki genelgenin yeniden Resmi Gazetede yayımlanmasına,
26/5/2007 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Muammer AYDIN	Başkanvekili Ahmet BAŞPINAR	Üye Hasan ERBİL	Üye Mehmet Rıza ÜNLÜÇAY
Üye Necati SÖZ	Üye Cenker KARAOĞLU	Üye Hüseyin EKEN	Üye Mehmet KILIÇ
Üye Bahadır DOĞUSOY	Üye Ali EM	Üye Kırdar ÖZSOYLU	

ÖRNEK: 135

22 TEMMUZ 2007 PAZAR GÜNÜ YAPILACAK XXIII. DÖNEM MİLLETVEKİLİ
GENEL
SEÇİMİNDE SANDIK KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİNİ GÖSTERİR
GENELGE
Ankara - 2007

22 TEMMUZ 2007 PAZAR GÜNÜ YAPILACAK XXIII. DÖNEM MİLLETVEKİLİ
GENEL
SEÇİMİNDE SANDIK KURULLARININ GÖREV VE YETKİLERİNİ
GÖSTERİR GENELGE

Kapsam

Madde 1 - Bu genelge; sandık kurullarının görev ve yetkilerini, uygulayacakları işlemleri, oy verme şeklini, şikayet ve itirazlar ile bunların incelenmesi usullerini ve konuların açıklanması amacını kapsar.

Sandık Kurullarının Görev ve Yetkileri

Madde 2 - Sandık kurullarının başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Sandık alanı içinde seçimin düzenle yürütülmesi için gereken tedbirleri almak, oy verme işlerini yönetmek ve denetlemek,
- b) Sandık alanında sandığın konulacağı yeri belirlemek, sokak başlarına, bu yeri gösterir göze çarpacak işaretler koymak ve sandığın yerini alışılmış araçlar ile duyurmak,
- c) Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde cezaevi idaresinin de görüşü alınarak ilçe seçim kurulu başkanının gözetiminde sandığın konulacağı yeri belirlemek, (298 S.K. 85/A)
- ç) Sandığa atılmış olan oy pusulalarını saymak, dökümlerini ve sonuçlarını tutanağa geçirmek ve bunları seçim işlerine ait diğer evrak ile birlikte, derhal ilçe seçim kuruluna teslim etmek,
- d) Oy verme işleri hakkında ileri sürülecek şikayet ve itirazları incelemek, karara bağlamak ve kararları tutanak defterine geçirerek altını imzalamak,
- e) Sandık kurulu tutanak defterindeki tutanakları ile gerekli diğer tutanakları tutmak ve altını imzalamak,
- f) Bu kararlardan itiraza uğrayanları derhal ilçe seçim kuruluna göndermek,
- g) Kanunlarla ve Yüksek Seçim Kurulu genelge ve kararları ile verilen diğer görevleri yapmak, (298 S.K. 71)
- ğ) Oy verme ve sayım döküm sonunda kullanılan ve kullanılmayan oy pusulalarını, oy zarflarını ayrı ayrı paketleyerek seçim tutanağı ile birlikte ilçe seçim kuruluna teslim etmek,

Sandık Kurulu Başkanının İlk Önce Yapacağı İşler

Madde 3 - Sandık kurulu başkanı, oy verme gününden en az 48 saat önce, ilçe seçim kurulu başkanından veya görevli geçici ilçe seçim kurulu başkanından aşağıda yazılı oy verme araçlarını tutanakla teslim alarak, zamanında sandık yerinde bulundurur (298 S.K. 68).

- a) Ağzı mühürlü bir kese içinde bulunan sandık kurulu mühürü,
- b) Her sandık için yeteri kadar (EVET) veya (TERCİH) yazılı mühür (298 S.K. 68),
- c) Kapalı oy verme yerine asılacak (Örnek: 19) numaralı açıklama levhası,
- ç) Üstü Yüksek Seçim Kurulu tarafından numaralanıp mühürlenmiş birleşik oy pusulası paketi (298 S.K. 68),
- d) Üstü ilçe seçim kurulu başkanlığı mühürünü taşıyan (SARI) renkli oy zarflarına ait paket,
- e) Seçim sandığının önüne yapıştırılacak bandrol,
- f) İstampa, ıstampa mürekkebi, çıkmayan boya, mühür mumu ve sicim ile sahifeleri ilçe seçim kurulu başkanlığınca mühürlenmiş tutanak defteri, sayım cetvelleri ve tutanak kağıtları, tükenmez kalem,
- g) Her yaprağı ilçe seçim kurulu başkanı tarafından mühürlü ve sonu onaylı olan iki nüsha sandık seçmen listeleri,
- ğ) Ceza infaz kurumları ve tutukevi sandık kurulu başkanları (ilçe seçim kurulu başkanınca her sayfası onaylanmış tutuklu seçmen listesini,)
- h) Sahiplerine verilememiş olan seçmen bilgi kağıtları,
- ı) Sandık kurullarının görev ve yetkilerini gösterir (Örnek: 135) sayılı bu genelge,
- i) Sandık kurulu başkan ve üyeleri ile bina sorumlularının oy kullanma haklarının bulunduğu dair belgeler (Örnek: 142) ve diğer gerekli araçlar, (298 S.K.94)

j) Oy sandığı, (bulunduğu yerden alınır.)

Yukarıda sayılan araç ve gereçleri teslim aldıktan sonra ilçe seçim kurulu başkanı tarafından daha önce kendisine adı bildirilen bina sorumlusu ile haberleşmek suretiyle sandığın götürüleceği gün ve oy verme günü binada hazır bulunmasını sağlamak. (298 S.K. 74/ Son)

Bina Sorumlularının Görevleri

Madde 4 -

a) Binaya getirilen oy sandıkları ile paravanları imza karşılığı teslim almak ve bunların yerlerine yerleştirilmesinde sandık kuruluna yardım etmek,

b) Seçimde kullanılacak masa, sıra, sandalye gibi araç ve gereçleri temin etmek,

c) Oy verme günü oy vermenin başlama saatinde görev yerine gelmeyen sandık kurulu başkanını ilgili ilçe seçim kuruluna bildirmek,

ç) Oy verme süresince binadan ayrılmamak ve oy vermenin düzen içinde geçmesi için sandık kurulu başkanının isteklerini yerine getirmek,

d) Sandık kurullarının görevlerini tamamlayıp binayı terkettikten sonra sandık alanında unutabilecekleri oy zarfı, oy pusulası gibi seçim kağıtlarını paketleyip ilgili ilçe seçim kuruluna teslim etmek,

e) Oy verme günü binanın ısınma, su, elektrik, telefon gibi hizmetlerinin işler durumda bulundurulması için gerekli önlemleri almak,

f) Seçim sonuçlarını gösteren tutanakların bir hafta süre ile ilan yerinde asılı kalmasını sağlamak,

g) Sayım döküm işlemlerini izleyerek biter bitmez ulaşım için ilçe seçim kuruluna haber vermek,

Sandık Kurulunun And İçmesi

Madde 5 - Sandık kurulu başkan ve üyeleri, oy verme günü, göreve başlamazdan önce, ilk iş olarak, sandık başında bulunanlar önünde birer birer aşağıdaki şekilde and içer. *"Hiçbir tesir altında kalmaksızın, hiç kimseden korkmadan, seçim sonuçlarının tam ve doğru olarak belirmesi için, görevimi kanuna göre, dosdoğru yapacağıma, namusum, vicdanım ve bütün mukaddesatım üzerine and ederim."* (298 S.K. 70).

Başkan ve Üyelerin Toplantıya Gelmemesi Halinde Yapılacak İşler (Sandık Kurulunda Çoğunluğun Sağlanması)

Madde 6 - Sandık başında, oy verme başlamadan önce veya oy verme sırasında, sandık kurulu üyelerinden biri veya birkaçı görevini yapmazsa, ceza hükümleri saklı kalmak üzere, yerine yedek üyelerden biri getirilir. Şayet, bu dahi mümkün olmaz ve kurul üyeleri sayısı yarısından aşağı düşerse bu konu tutanağa geçirilir ve eksiklikler, o sandık alanında seçme yeterliğine sahip, okur-yazar olanlar arasından başkanın seçeceği kimselerle doldurulur (298 S.K. 73).

Göreve gelmemiş olması veya bırakıp gitmesi nedeniyle başkan ve üyenin yerine başka bir kimsenin göreve alınması, o başkan ve üyenin daha sonra tekrar gelmesi halinde görevini yapmasına engel olmaz.

Sandık kurulu başkanının görevi başına gelmemesi veya bırakıp gitmesi halinde, yerine kurulun partili olmayan üyelerinden en yaşlısı başkanlık eder. Yaş konusunda uyuşmazlık çıkarsa nüfus cüzdanındaki bilgi esas tutulur.

Sandığın Konulacağı Yerin Belli Edilmesi

Madde 7 - Sandık alanında, sandığın konulacağı yeri sandık kurulu kararlaştırır. Sandığın konulacağı yerlerin belirlenmesinde, seçmenin oyunu kolaylıkla, serbestçe ve gizli şekilde verebilmesi gözönünde bulundurulur.

Dağınık mahalle ve sair yerleşim yerleri bulunan köylerde veya köylerin birbirlerine yakın olduğu durumlarda seçim sandıklarının tek mahallede veya bir köyde toplanmasına ilçe seçim kurulu başkanı karar vermiş ise bu karar gözönünde tutularak belirlenen yere sandık konulur (2972 S.K. Ek M. 2).

Özür lü seçmenlerin kayıtlı olduğu sandık seçmen listelerine ait sandıklar, bunların rahatlıkla ve kolaylıkla oy kullanmalarını sağlamak amacıyla binaların uygun yerlerine konulur (298 S.K. 36/7, 74).

Sandıklar; okul (özel okullar ve özel ders haneler dahil) avlusu veya salonların elverişli kısımları gibi geniş ve umumi yerlere konulur. Açık yerlerde, saçağı, sahanlığı, sundurması bulunan yerler üstün tutulur.

Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde ilçe seçim kurulu başkanı ile birlikte sandığın konulacağı yeri sandık kurulu başkanı tespit eder, bu tespit te cezaevi yönetiminin görüşü alınır.

Kışla, karargah, ordugah gibi askeri bina ve tesislerle, karakollara ve parti binalarına, muhtarlık odalarına ve mabetlere sandık konulamaz (298 S.K. 74).

Kapalı Oy Verme Yeri

Madde 8 - Kapalı oy verme yerleri, oyların gizliliğini ve seçmenlerin oylarını tam bir serbestlik içinde vermelerini sağlayacak, dışarıdan içerisinin gözetlenmesine imkan bırakmayacak elverişli bir durumda olacaktır.

Sandık kurulları, oy serbestliğini ve gizliliğini sağlayacak şekilde kapalı oy verme yeri hazırlar. Kapalı oy verme yerlerinde, masa ve ıstampa bulundurulacaktır (298 S.K. 75, 76).

Kapalı Oy Verme Yerine Asılacak Levha

Madde 9- Sandık kurulu, sandıkların konulacağı yeri ve kapalı oy verme yerlerini belirledikten sonra buralara 298 sayılı Kanunun oy verme serbestliğine ve gizliliğine ilişkin hükümlerini içeren levhayı (Örnek: 19) ve (Örnek:44) nolu tutanağı asar (298 S.K. 76).

Sandık Seçmen Listesinin Sandık Alanına Asılması

Madde 10- Her yaprağı ilçe seçim kurulu başkanı tarafından mühürlü ve sonu onaylı sandık seçmen listesi, sandık alanında, seçmenlerin kolayca görüp inceleyebilecekleri uygun bir yere asılır. Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bu listeler cezaevi idaresinin görüşü de alınmak suretiyle elverişli alana asılır (298 S.K. 68/2-13).

Sandık Yerinin İlanı

Madde 11 - Sandık kurulu başkanı, sandıkların konulduğu yeri, göze çarpan işaretlerle veya alışılmış araçlarla halka duyurur.

Sandıkların bulunduğu yere giden sokakların başına, o yeri gösteren yazılar ve işaretler (Örneğin "10 numaralı sandığa gider" yazısı ve ok işareti) konulur.

İlçe seçim kurulu başkanı; İstanbul, İzmir, Ankara ve Konya gibi büyükşehirlerde seçmenlerin sandık yerlerini kolayca bulabilmeleri için ve sorulduğunda gerekli bilgiler verilmek üzere, her bir sandığa komşu ve numaraca yakın olan sandıkların buldukları yerleri gösteren birer yazıyı, sandık kurulu başkanlarına verir. Gerektiğinde, sandık kurulu başkanlarından bazılarını, belli bir mahalle veya birkaç mahallede oturanların oy verecekleri sandıkların yerlerini gösteren çizelgeleri herkesin görebileceği yerlere asmakla da görevlendirebilir.

İlçe seçim kurulları, diğer şehir ve kasabalarda da yukarıdaki fıkra hükmünün uygulanmasına karar verebilir.

Sandık Alanı

Madde 12 - Sandıkların, kapalı oy verme yerinin ve sandık kurulunun yerleştiği yer merkez olmak üzere yüz metre yarı çaplı alan, sandık alanıdır (298 S.K. 81).

Sandık Alanında Bulunabilecekler

Madde 13 - Sandık alanında sandık kurulu başkan ve üyeleriyle oy vermek üzere gelen seçmenler, siyasi partilerin ve bağımsız adayların gözlemcileri bulunur. Sandık alanı için belirlenen 100 metre yarı çaplı alan, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde konulan sandıklar için uygulanmaz. Ancak sandık kurulu başkanı şartları dikkate alarak bir uzaklık belirler ve bunu tutanağa geçirir.

Yukarıdaki fıkrada belirtilenlerden başka hiç kimse sandık alanına giremez (298 S.K. 72, 84).

Sandık başında görevli bulunan partili kurul üyeleri rozet, amblem veya partisini belirtir herhangi bir işaret taşıyamaz.

Sandık Alanında Bulunacak Aday ve Gözlemciler

Madde 14 - Adaylar ve gözlemciler, sandık başı işlemlerini izlemek üzere sandık başında bulunabilirler. Adaylar ile gözlemciler, ceza infaz kurumları ve tutuk evinde konulan sandıklarda sandık başı işlemlerini izlemek üzere sandık başında bulunabilirler. Ancak ceza infaz kurumları ve tutuk evinde giriş ve çıkışlarda cezaevi idaresince alınan tedbirlere uymak zorundadırlar.

Siyasi partilerle, bağımsız adayların sandık başlarında bulundurabilecekleri gözlemcilerin kamu hizmetlerinden yasaklı olmayan, ergin kimselerden bulunması şarttır. Kendisinde bu şartlardan birisi bulunmayan kimse gözlemci olamaz ve sandık alanından uzaklaştırılır.

Bağımsız adayların gönderdikleri gözlemciler, üçten fazla olursa, sandık kurulu başkanı bunlar arasında ad çeker. Adları ilk çıkan üç gözlemci sandık başında bırakılır. Diğerleri sandık alanında kalabilirler (298 S.K. 25, 72).

Gözlemciler; rozet, amblem veya partisini belirtir herhangi bir işaret taşıyamaz. Bu kişiler hangi siyasi partinin veya bağımsız adayın gözlemcisi olduklarını yazılı belge ile kanıtlamak zorundadır.

Oy Verme Gününde Sandık Kurulunun Toplanma Zamanı ve Hemen Yapacağı İşler

Madde 15 - Sandık kurulu oy verme günü, Yüksek Seçim Kurulunca başka süre konulmamış ise en geç saat 07.00'de, sandık başında toplanarak Genelgemizin 5 inci maddesinde gösterilen şekilde and içer. Başkan, ilçe seçim kurulundan teslim almış olduğu ağzı mühürlü torbayı kurula gösterdikten sonra açarak içerisinde bulunan sandık kurulu mühürü ve (EVET) veya (TERCİH) mühürlerini masanın üzerine koyar. Bundan sonra seçim sandığının boş olduğunu orada bulunan sandık kurulu üyeleriyle gözlemciler önünde tespit ederek sandığı kapatır ve kapağını bozulmadan açılmayacak şekilde, **(herhangi bir şekilde ıslatılmış)** sandık kurulu mühürü ile mühürler.

Sandık kurulu; and içme, sandığı yerleştirme, kapalı oy verme yerini düzenleme işini bitirdikten sonra hazır bulunanlar önünde ilçe seçim kurulu başkanlığından teslim aldığı ve üzeri Yüksek Seçim Kurulunca numaralanıp mühürlenerek paketlenmiş birleşik oy pusulası paketini açıp, tümünü sayar; birleşik oy pusulalarının her birinin **arkasını** sandık kurulu mühürü ile mühürler.

Sandık kurulu ilçe seçim kurulundan teslim alınan ve ilçe seçim kurulu başkanlığı mühürünü taşıyan sarı renkte bastırılmış olan oy zarflarını sayar, her zarfın üzerine sandık kurulu mühürünü basar.

Birleşik oy pusulaları ve zarflar masanın üzerine düzenli bir şekilde konulur.

Sandık kurulu seçime ilişkin bandrolü seçim sandığının önüne yapıştırır veya iğne/raptiye ile tutturur.

Sandık kurulu, yaptığı sayımların sonucunu ve işlemleri bu genelge gereğince tutanak defterine geçirip imzalar (298 S.K. 77).

Kurulca İşlemlerin Nasıl Yapılacağı, Tedbirlerin Nasıl Alınacağı, İşlemlerle Kararların Deftere Nasıl Geçirileceği ve Üyelerin Başkana Yardımı

Madde 16 - Kanun gereği olarak kurulca alınması gereken tedbirler ve yapılması gereken işlemler üzerinde anlaşma olmadığı takdirde, kurulu oluşturan üyelerin yarısından bir fazlasının görüşüne göre karar alınır veya işlem yapılır. Oyların eşitliği halinde başkanın katıldığı tarafın görüşü üstün tutulur.

Sandık kurulu tarafından verilen kararlar veya yapılan işlemler varsa matbu tutanağa, yoksa olayın mahiyetine göre tutanak defterine yazılarak başkan ve üyeler tarafından imzalanır.

Kanuna göre başkan tarafından yapılması gereken işler ve özel olarak sandık başında yapılacak işler (örneğin açıklamalar ve uyarmalar) başkanın izni ile üyeler tarafından da yapılabilir.

Sandık Alanında Düzenin Sağlanması ve Başkana Ait Yetkiler

Madde 17 - Sandık alanında düzenin sağlanması sandık kurulu başkanına aittir. Sandık alanında seçmenin oyunu tam bir serbestlikle ve gizli şekilde kullanmasına veya sandık kurulunun görevini yapmasına engel olmaya kalkışanları veya oy verme işinin yolunda gitmesini aksatanlarla, sandık başı işlemlerinin düzenini bozmaya yeltenenleri başkan uyarır ve bu uyarıyı dinlemeyenleri sandık alanının dışına zabıta aracılığıyla çıkartabilir. Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde yukarıda sayılan tedbirlere uymayanlar cezaevi idaresinin görüşü alındıktan sonra güvenliği zayıflatmayacak şekilde uygulama yapılarak sandık alanından dışarı çıkarılabilir. Bu kimse, sandık kurulu üyesi ise ancak kurul kararı ile uzaklaştırılabilir.

Sandık alanında alınacak tedbirler seçmenlerin sandık başı işlemlerini izlemelerini engelleyecek nitelikte olamaz. Sandık kurulu başkanının çağırdığı zabıta kuvvetleri dışında zabıta amir ve memurları ile resmi üniforma giymiş kişiler ve silah taşıyanlar sandık alanına giremezler.

Seçmen olarak o sandıkta oy kullanması gereken subay, astsubay, zabıta amir ve memurları ancak sivil elbise ile sandık alanına girip oylarını verebilirler. (Sandık alanının ve binanın güvenliği ile görevli olanlar hariç.)

Ancak, olağanüstü hal, sıkıyönetim ve seferberlik ilan edilen yerlerde veya savaş durumlarında, zabıta amir ve memurlarıyla silahlı kuvvetler mensuplarının seçmen sıfatıyla kayıtlı buldukları sandıkta oy kullanmaları halinde yukarıdaki fıkra hükmü uygulanmaz (298 S.K. 72, 84).

Sandık kurulu başkanı, seçmenin sandık alanına serbestçe girmesini engelleyen ve zorlaştıran her türlü hareketi önlemek zorundadır.

Sandık alanında düzenin sağlanması işlerinde zabıta kuvvetleri sandık başkanının emirlerine uymak zorundadır (298 S.K. 81, 82, 84).

Ceza infaz kurumları ve tutukevindeki görevliler, sandık kurulu başkanının cezaevi idaresinin de görüşü alındıktan sonra verdiği emre göre hareket etmek zorundadırlar.

Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde sandığın bulunduğu yerde ancak kurul başkanının gerektiğinde çağıracağı güvenlik görevlileri bulunur. Bu görevliler ceza infaz kurumları ve tutukevi koşullarına uygun şekilde silah taşır. Alınacak güvenlik tedbirleri oy verme işlemlerini engelleyecek nitelikte olamaz.

Ceza infaz kurumları ve tutukevinde sandık kurulu başkanı bu tedbirleri cezaevi idaresinin görüşünü de alarak cezaevinin güvenliğini tehlikeye sokmayacak şekilde uygular.

Oy Verme Yetkisi

Madde 18 - Onaylı sandık seçmen listesinde/tutuklu sandık seçmen listesinde yazılı her seçmen oy verme yetkisine sahiptir. Bir seçmen birden fazla oy kullanamaz. Onaylı sandık seçmen listesinde/tutuklu sandık seçmen listesinde yazılı olmayanların oy vermelerine izin verilemez. (Bu genelgenin 27. maddesinde belirtilen istisnalar hariç.)

Her seçmen, hangi sandık seçmen listesine yazılmış ise ancak o sandıkta oy verebileceğinden başka bir sandıkta oy kullanmasına izin verilmez.

Oy verme gününe kadar, yetkili yerlerden hakkında seçme yeterliğini kaybettiği bildirilenlere, tutuklular için ise tahliye edildiklerini veya hüküm giyerek cezalarının kesinleştiğini gösteren resmi belge gelmiş bulunanlara, seçmen listesinde yazılı olsalar bile oy verdirilemez ve bu husus tutanağa geçirilir (Örneğin: Kütüğe yazılı olduğu halde, er olarak silah altına veya yedek subay okuluna alındığı veya kamu hizmetlerinden yasaklılık cezasına çarptırılmış ve ceza ilamının o arada kesinleşmiş olduğu resmi belge ile anlaşılanlar gibi) (298 S.K. 86).

Oy Verme Süresi

Madde 19 - Oy verme günü, oy verme için Yüksek Seçim Kurulunca başka süre belirlenmemişse saat 08.00'den 17.00'ye kadar geçecek zaman oy verme süresidir. Ancak saat 17.00'ye veya Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen oy vermenin bitiş saati geldiği halde sandık başında oylarını vermek üzere bekleyen seçmenler varsa, sandık kurulu başkanı bunları saydıktan sonra sıra ile oylarını kullanmalarına izin verir. Saat 17.00'den veya Yüksek Seçim Kurulunun belirlediği bitiş saatinden sonra gelen seçmen oy kullanamaz (298 S.K. 89, 96).

Ceza infaz kurumları ve tutukevinde oy verme saat 08.00'de başlar ve Yüksek Seçim Kurulunca başka bir süre belirlenmemiş ise saat 17.00'de sona erer. Diğer hükümler aynen uygulanır.

Sandık Kurulu Önüne Alınmada Sıra

Madde 20 - Oy verme günü sandık başına gelen seçmenler, sandık kurulu önüne kurul başkanı tarafından sıra ile, birer birer alınırlar. Gebeler, hastalar ve özürsüzlüler sıra ile bekletilmeden oylarını verirler. Güvenlik görevlileri ve yaşlıların da bekletilmeden oy kullanmalarına izin verilebilir (298 S.K. 90).

Oy Verme Düzeni

Madde 21 - Sandık başında, seçmene, vereceği oy hakkında hiçbir kimse müdahale, telkin veya tavsiyede bulunamaz. Hiçbir seçmen oyunu kullandıktan sonra sandık başında kalamaz (298 S.K. 88).

Oyunu kullandıktan sonra sandık başından ayrılmayan seçmene başkan uzaklaşmasını hatırlatır. Seçmen yine orada kalırsa, başkan onu zabıta aracılığı ile uzaklaştırır.

Seçmenin Kimliğinin Tespiti

Madde 22 - Sandık başına gelen seçmen, nüfus cüzdanı, resmi daireler veya iktisadi devlet teşekküllerince verilen soğuk damgalı kimlik kartı, pasaport, evlenme cüzdanı, askerlik belgesi, trafik şoför sürücü belgesi gibi seçmenin kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resimli ve resmi nitelikteki belgelerden birini başkana verir ve seçmen sıra numarasını söyler. Bu

belgelerden birini vermeyen seçmen oy kullanamaz. **Belediyeler ile köy veya mahalle muhtarlarınca düzenlenip onaylanan kimlik belgeleri seçmenin kimliğinin tespitinde geçerli değildir.** Yukarıda sayılan kimlik belgeleri bulunmayan ceza infaz kurumları ve tutukevindeki tutuklu seçmenler için cezaevi idaresince verilmiş belge, kimlik yerine geçer. Nüfusu **iki bini geçmeyen köylerde**, kimlik belgesi istenmesine rağmen yukarıda belirtilen nitelikte bir belge veremeyen ve sandık seçmen listesinde adı yazılı olan seçmenin kimliği, sandık kurulunca tanınan **iki seçmenin tanıklığı** ile tespit edilebilir. Bu suretle oy veren seçmenin imzası yanına tanıklık yapanların adları ve kimlikleri yazılır ve imzaları alınır (298 S.K. 87, 91).

Oy Verme

Madde 23 -

a) Oy vermeden önceki işler;

Seçmen, oyunu kullanmadan seçmen bilgi kağıdı ile kimlik belgesini başkana verir ve kimliğini ispat eder. Seçmenin oyunu kullanmadan önce çıkmaz boya taşıyıp taşımadığının tespiti amacıyla kurulca sol işaret parmağı titizlikle incelenir; şayet taşıdığı görülürse seçmene oy kullanırlmaz ve bu durum tutanağa geçirilip imzalanır. Bu durumda seçmen, mükerrer oy kullanmaya teşebbüs suçunu işlemiş olduğundan, ilçe seçim kurulu başkanlığınca Cumhuriyet Savcılığına ihbar edilir.

Sandık kurulu başkanı, kurul üyeleri arasında iş bölümü yaparak oy verme işlemini izlemek üzere üyeleri ayrı ayrı görevlendirir. Bu üyeler, seçmenin oy verme işlemini takip ederek karışıklığa meydan verilmemesini ve seçmenin oyunu sandığa atmasını ve kendilerinin önünde bulunan oy pusulaları ve oy zarflarının kaybolmamasını sağlarlar. Diğer bir üyeyi sandık seçmen listesinin imza bölümünü takiple görevlendirir. Bu üye, sandık önüne alınan seçmenin sandık seçmen listesinden adını bulur.

b) Oy verme işlemi;

Görevli üye tarafından seçmenin adı sandık seçmen listesinde bulunduktan sonra, seçmene oy kullanılır.

Başkan, Kanuna uygun biçimde hazırlanmış ve mühürlenmiş oy zarfı ile birleşik oy pusulasını, hiçbir tarafında herhangi bir işaret bulunmadığını ve usulünce mühürlü olduğunu, kurul üyelerine, gözlemcilere ve seçmene gösterdikten sonra (EVET veya TERCİH) mühürü ile birlikte seçmene vererek kapalı oy verme yerini gösterir. Oy verme işlemi tamamlanıp seçmenin imzası alındıktan sonra ve seçmenin sol el işaret parmağının tırnağı ile etinin birleştiği yeri çıkmayan boya ile boyandıktan sonra seçmen bilgi kağıdı ve hüviyeti seçmene iade edilir.

Seçmen bilgi kağıdını gösteremeyenler kimlik belgeleri ile oylarını kullanabilir.

Başkan tarafından seçmene kapalı oy verme yerine gitmeden önce:

aa) Seçimlerde hangi siyasi partiye veya bağımsız adaya oy verecekse, birleşik oy pusulasında o siyasi partiye veya bağımsız adaya ait bölümde bulunan boş daire içine "EVET veya TERCİH" mühürünü basıp, birleşik oy pusulasını düzgün bir şekilde katlayıp zarfa koyması ve yapıştırması,

bb) Birleşik oy pusulasından başka, zarfa hiçbir şey koymaması, aksi halde kullandığı oyun geçersiz sayılacağı,

cc) Birleşik oy pusulalarının üzerlerinde bulunan daireye EVET veya TERCİH mühürünü basması, EVET veya TERCİH mühürü dışında herhangi bir yerine imza veya işaret yapmaması, aksi halde oyunun geçersiz sayılacağı, gerektiği açıklanır.

Seçmen, sandık kurulu başkanının açıkladığı şekilde hareket ettikten sonra kapalı oy verme yerinden çıkıp, zarfı sandığa atar ve sandık seçmen listesinde isminin karşısını imza eder. Seçmen, imza atmasını bilmiyor veya herhangi bir sakatlığı nedeniyle imza atacak durumda bulunmuyorsa, sol elinin baş parmağını basar. Sol elinin baş parmağı olmayanların hangi parmağını bastığı listenin imza hanesine ayrıca yazılır. Hiç parmağı olmayan seçmenin durumu adı karşısına yazılıp başkan tarafından imzalanır. En sonunda sol el işaret parmağı çıkmayan boya ile boyanır yoksa hangi parmağı boyandığı belirtilerek yazılır. Hiç parmağı olmayan seçmenin boyun nahiyesi bu boya ile işaretlenir (298 S.K. 93).

Sandık kurulu başkanı, oyunu kullanmış ve sandık seçmen listesini imzalamış ve parmağı çıkmayan boya ile boyanmış olan seçmenin, seçmen bilgi kağıdının arka yüzünü imzalayıp mühürledikten sonra kendisine iade eder. Sandık kurulu başkanları, bu işlemlerin düzenli bir biçimde yapılıp yapılmadığını denetler.

Ceza infaz kurumları ve tutukevinde tutuklu seçmen, oyunu kullandıktan sonra yetkililerce sandık alanından götürülür. Zarf ve birleşik oy pusulasını alan seçmenin oyunu kullanmadan önce danışmak veya görüşmek amacı ile başka bir yere gitmesine veya sandık alanında başka bir kimse ile görüşmesine izin verilemez.

Kapalı oy verme yerine girmeyen veya birleşik oy pusulası ile oy zarfını aldığı halde oy kullanmayan seçmenden birleşik oy pusulası, zarf ve mühür geri alınır (298 S.K. 78, 88, 91, 93, 101;2839 S.K. 27).

Kapalı Oy Verme Yerinde Kalma

Madde 24 - Seçmen kapalı oy verme yerinden dışarı çıkmadıkça hiç kimse oraya giremez. Şu kadar ki, oy pusulasını hazırlamak için gerekli normal süreden fazla kapalı oy verme yerinde kalan seçmenler, kurul başkanı tarafından uyarılır. Bu uyarıya rağmen kapalı oy verme yerinden çıkmayan seçmen oradan çıkarılır (298 S.K. 92).

Özürlülerin Oy Kullanması

Madde 25 - Görme özürlüler, felçliler, elleri eksik olanlar veya bu gibi bedeni aksaklıkları açıkça belli olanlar o seçim çevresi seçmeni olan ve o sırada sandık alanında bulunan akrabalarından birinin, akrabası yoksa diğer herhangi bir seçmenin yardımı ile oylarını kullanabilirler. Bir seçmen birden fazla özürlüye yardım edemez (298 S.K. 93).

Gebeler, hastalar ve özürlüler sıra bekletilmeden oylarını verirler. Güvenlik görevlileri ve yaşlılar ile birinci fıkrada sayılan özürlülere yardım edenlerin de öncelikle oy kullanmalarına izin verilebilir (298 S.K. 90, 93/2).

Tutuklular yeterli güvenlik tedbirleri alındıktan sonra, ceza infaz kurumları ve tutukevi idaresinin belirleyeceği bir düzen içinde oy kullanacakları sandık bölgesine getirilir. Tutukluların serbest ve gizlilik içinde oylarını kullanmaları sandık kurulu tarafından sağlanır.

Okuma - Yazma Bilmeyen Seçmenlerin Oy Kullanmaları

Madde 26 - Okuma - yazma bilmeyen seçmenlere, oylarını kullanmaları konusunda başkaları tarafından sandık alanında yardım edilmez. Okuma - yazma bilmeyen seçmen, sorduğu ve istediği taktirde kurul başkanı, birleşik oy pusulası üzerinde bulunan siyasi parti işaretlerinden hangisinin hangi partiye ait olduğunu veya bağımsız adaylara nasıl oy verileceğini açıklar.

Milletvekilleri - Milletvekili Adayları, Sandık Kurulu Başkan ve Üyeleri, Güvenlik Görevlileri ile Bina Sorumlularının Oy Vermeleri

Madde 27 - Milletvekilleri ile milletvekili adayları, seçim çevreleri dışında herhangi bir sandıkta da kütüğe kayıtlı oldukları yerin ilçe seçim kurulu başkanından alacakları Örnek: 143 sayılı oy kullanma belgesini (seçmen kartını) göstermek suretiyle oylarını kullanabilirler. Bunların adları ve hüviyetleri o sandık seçmen listesinin sonuna yazılarak adları hizasına imzaları alınır. Bu işlemler tutanağa geçirilir ve seçmen kartları alınarak tutanak defterine eklenir. Bu kişilerin listesine kayıtlı oldukları sandıkta oy kullanmaları halinde de seçmen kartları alınarak iptal edilir.

Milletvekili seçiminde her il bir seçim çevresidir. Ankara, İstanbul ve İzmir İlleri birden fazla seçim çevresine ayrılmıştır.

Sandık kurulu başkanı, üyeleri ve bina sorumluları (seçimin yapıldığı ilçe dahilinde herhangi bir seçmen sandık listesinde kayıtlı iseler) ilçe seçim kurulu başkanı tarafından kendilerine oy kullanma hakkı bulunduğu ilişkin olarak verilen Örnek: 142 sayılı belgeyi sandık kuruluna teslim ederek görevli oldukları sandıkta oy verirler. Bunların adları ve hüviyetleri o sandık seçmen listesinin sonuna yazılarak karşısına imzaları alınır ve bu işlemler tutanağa geçirilir. (**ÖRNEĞİN:** İstanbul (1) nolu seçim çevresinde kayıtlı sandık kurulu başkan ve üyeleri (2) veya (3) nolu seçim çevresinde görevli olsalar bile oy kullanamazlar.) (298 S.K. 94)

Güvenlik görevlileri ise seçmen bilgi kartları bulunmak şartıyla, görevli oldukları sandıkta oy kullanabilirler. Aynı şekilde seçmen sandık listesinin sonuna ad ve soyadları ile kimlik bilgileri ilave edilir, imzaları alınır, oy kullanmalarını takiben seçmen bilgi kartları alınır ve parmakları özel boya ile mutlaka boyanır. (Seçmen bilgi kartı olmayan güvenlik görevlileri oy kullanamazlar.)

Sandık kurulu üyeleri, bina sorumluları ve güvenlik görevlileri oy kullanmış ise, sandık seçmen listesindeki oy verenler toplamına dahil edilir.

Sayım ve Döküm Başlamadan Önce Yapılacak İşler

Madde 28 - Oy verme bitince, kurul başkanı bunu yüksek sesle ilan eder ve oy vermenin bittiği saat tutanak defterine geçirilir. Oy sandıkları Yüksek Seçim Kurulu tarafından başka bir süre konulmamış ise saat 17.00'den önce açılmaz.

Sandık seçmen listesindeki bütün seçmenlerin Yüksek Seçim Kurulu tarafından başka bir süre konulmamış ise saat 17.00'den önce oylarını kullanmış olmaları halinde dahi, sandık zamanından önce açılmayacaktır.

Sayım ve Dökümün Açık Olması ve Sayım Düzeni

Madde 29 - Sayım ve döküm açık olarak yapılır. Oy verme yerinde bulunanlar sayım ve dökümü izleyebilirler.

Kurul; çalışmalarının selamet ve düzeni bakımından, sayım ve döküm masası etrafında boş kalması gereken kısmı, bir karar ile belirtir ve bu kısım etrafında orada bulunanların bu işlemleri izlemelerine engel olmayacak (ip germek gibi) tedbirleri alabilir (298 S.K. 95).

Masa Üzerindeki Eşyaların Kaldırılması, Oy Verenler Sayısının Denetlenmesi ve

Tutanağa Geçirilerek İlanı

Madde 30 - Masa üzerinde, sandıktan başka ne varsa kaldırılır ve bundan sonra sandık seçmen listesinde yazılı seçmenlerin adları ile karşısındaki imza veya parmak izleri sayılarak oy vermiş olanların toplamı tespit edilir; 86 örnek sayılı basılı tutanaklara geçirilir ve sonucu yüksek sesle ilan edilir (298 S.K. 96).

Ancak:

1 - Sandık seçmen listesinde kayıtlı bulunan sandık kurulu başkanı, üyesi, bina sorumlusu veya güvenlik görevlileri olarak başka bir sandıkta görevli oldukları ilçe seçim kurulu başkanı tarafından bildirilenler sandık seçmen sayısına dahil edilmeyeceklerdir.

2 - a) Sandık seçmen listesinde kayıtlı bulunmayan ancak, sandık kurulu başkanı, üyesi, bina sorumlusu veya güvenlik görevlisi sıfatıyla oyunu kullanıp listenin sonuna yazılmış olanlar ile,

b) Milletvekili adaylığı kesinleşip seçim çevresi içinde oy kullanmalarına ilçe seçim kurulu başkanı tarafından izin verilerek listenin sonuna yazılanlar, oyunu kullanan seçmen sayısına dahil edileceklerdir (298S.K. 94, 96).

Kullanılmayan Birleşik Oy Pusulaları ve Zarflar

Madde 31 - Seçimde, kullanılmayan birleşik oy pusulaları ve kullanılmayan zarflar sayılır; oylarını veren seçmen sayısına eklenerek kurula teslim edilmiş bulunan birleşik oy pusulası toplamına ve belli sayıdaki zarf miktarına olan uygunluğu denetlenir. Kullanılmayan birleşik oy pusulaları ve zarflar ayrı ayrı paket haline getirilerek **(herhangi bir şekilde ıslatılmış mühür ile)** mühürlenir, üzerlerine sayıları yazılır. Kullanılmayan zarf sayısı 86 örnek sayılı tutanağa yazılır.

Sandık kurulu başkanı (EVET) veya (TERCİH) mühürlerini bir zarfa koyarak bu zarfın ağzını kapatır ve mühürler; kullanılmamış ve paketlenmiş olan birleşik oy pusulaları ve zarflarla birlikte, EVET mühürleri konulmuş olan bu zarfı ilçe seçim veya görevli geçici ilçe seçim kuruluna teslim edilecek torbaya koyar (EVET veya TERCİH mühürünü taşıyan kapalı zarfın konduğu) ve torbanın bu kısmını sicimle bağlar.

Bu işlemler bitirildikten sonra sandıktan çıkacak birleşik oy pusulalarının konmasına yarayan torbanın boş olduğu tespit ve ilan olunur. Bütün bu işlemler tutanağa geçirilir (298 S.K. 97).

Sandığın Açılması, Zarfların Sayılması, Geçerli ve Geçersiz Oy Zarflarının Ayrılması

Madde 32 - Yukarıdaki maddede yazılı işlemler tamamlandıktan sonra oy sandığı, oy verilen yerde bulunanların gözleri önünde açılır ve çıkan zarfların toplamı basılı tutanağa (Örnek: 86) geçirilir. Sandıktan çıkan zarf sayısı oy veren seçmen sayısı ile karşılaştırılır.

a) Zarf sayısı oy veren seçmen sayısından fazla çıkacak olursa, bütün zarflar, açılmaksızın tek tek elden geçirilerek seçim için belirlenen renkte olmayan, çift mühür taşımayan ve seçmenin kimliğini belli edecek şekilde işaretlenmiş bulunan zarflar ayrılır. Ayrılan bu zarfların, toplam zarf sayısından düşülmesi fazlalığın giderilmesine yetmiyorsa kurul başkanı eşitliği sağlayacak sayıda zarfı gelişi güzel çeker ve sadece bu zarflar açılmadan derhal yakılarak imha edilir. Gelişi güzel çekilerek yakılan zarf sayısı tutanağa yazılır. Bundan sonra geriye kalan geçerli zarflar sayılarak sandığa konulur (Eşitliği sağlamak üzere ayrılan ve çift mühürlü olmayan, seçmenin kimliğini belli edecek şekilde işaretlenmiş bulunan zarflar yakılmaz).

Zarf sayısı oy kullanan seçmen sayısına böylece eşit hale getirildikten sonra dahi geçersiz zarf kalmış ise (b) fıkrasındaki işlem uygulanır.

b) Oy kullanan seçmen sayısı ile sandıktan çıkan zarf sayısı eşit ise (bu halde (a) fıkrasındaki işleme lüzum kalmayacaktır) zarfların içinde genelgeye göre geçersiz sayılan zarf bulunup bulunmadığı denetlenir. Geçersiz zarf bulunursa bunlar sayılarak ayrılır ve paketlenir; paketin üzeri **(herhangi bir şekilde ıslatılmış mühür ile)** mühürlenir ve zarf sayısı yazılır. Geçersiz sayılarak saklanan bu zarfların sayısı tutanağa yazılır. Geçerli zarflar

sayılarak sandığa konulur. Ara verilmeksizin döküme başlanır. Bütün bu işlemler tutanak defterine geçirilir (298 S.K. 98).

Sayım ve Döküm Cetvelinin Boş Bulunduğunun Orada Bulunanlara Gösterilmesi

Madde 33 - Sandık kurulu başkanı, sayım ve döküm işine başlamadan önce, sayım ve döküm cetvellerinin boş ve yazısız olduğunu orada bulunanlara gösterir (298 S.K. 100).

Başkanın Sayım ve Döküm Sırasında Kurul Üyeleri Arasında İş Bölümü Yapması

Madde 34 -

a) Başkan, varsa değişik siyasi partilere bağlı iki üyeyi (yazıcı üye) sayım ve döküm cetvellerini işlemek,

b) Siyasi partilere bağlı bir üyeyi oy zarflarını sandıktan çıkarıp kendisine vermek,

c) Bir üyeyi de dökümü yapılmış oy pusulalarını, aşağıdaki maddede açıklandığı gibi torbaya atmak işleriyle görevlendirir (298 S.K. 78, 100).

Kurulda bu sayıda siyasi partiye mensup üye bulunmaması halinde bunların yerine diğer üyeler görevlendirilir.

Zarfların Açılması ve Oyların Sayım ve Dökümü

Madde 35 - Başkan tarafından görevlendirilen üye oy zarfını sandıktan teker teker alarak başkana verir. Başkan oy zarfını açar, herkesin görebileceği ve işitebileceği şekilde okur ve bu iş için görevlendirilen üyeye verir, birleşik oy pusulası üzerinde hangi partiye ait yere "EVET" mühürü basılmış ise o partinin adı ile hangi bağımsız adaya oy verilmiş ise o bağımsız adayın ad ve soyadı okunur, birleşik oy pusulasını alan üye bunu torbaya atar. Oy pusulasının hesaba katılıp katılmamasında veya geçerli sayılıp sayılmamasında tereddüt edilirse bu oy pusulaları cetvele dökümü yapılmadan ayrılır, bir kenara konur. Bütün zarfların açılıp okunması bittikten sonra itiraz edilmeksizin geçerli sayılan oy pusulaları sayısı sayım ve döküm cetveline göre tutanağa (Örnek: 86) yazılır. Geçerliliği konusunda tereddüt edildiği için ayrılmış oy pusulalarının, geçerli olup olmadıkları, hesaba katılıp katılmayacakları sandık kurulunca karara bağlanır. Durum tutanağa geçirilir (Örnek: 86) ve geçerli sayılanlarla hesaba katılmasına karar verilenler de sayım ve döküm cetveline işlenir. Geçerli sayılmayan veya hesaba katılmayan oy pusulaları ayrıca paket yapılarak paketin üzeri **(herhangi bir şekilde ıslatılmış mühür ile)** mühürlenir ve saklanır. Sayısı tutanağa yazılır, (Örnek:86) bunlar kesinlikle yakılmaz, yırtılmaz ve yok edilemez.

Geçerli Sayılmayacak Zarflar ve Oy Pusulaları

Madde 36 -

A) Aşağıda yazılı oy zarfları geçerli değildir.

aa) Sandık kurulunca verilen (SARI) renkte olmayan, çift mühür taşımayan,

ab) Hangi seçmen tarafından atıldığı belli olacak şekilde imza, mühür veya işaret taşıyan (geçersiz sayılıp ayrılan bu oy zarfları kesinlikle yakılmaz).

B) Aşağıda yazılı birleşik oy pusulaları geçerli değildir (Bu oy pusulaları paketlenip, üzeri mühürlenir ve sayısı yazılır).

ba) Sandık kurulunca verilemeyen, kağıdında (Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Seçim Kurulu) filigranı bulunmayan, özel surette imal edilmiş kağıttan başka kağıda basılı veya yazılı birleşik oy pusulaları,

bb) Hangi seçmen tarafından atıldığı belli olacak şekilde imza, mühür veya işaret taşıyan birleşik oy pusulaları,

bc) Arkasında sandık kurulu mühürü bulunmayan birleşik oy pusulaları,

bç) Hiçbir yerine (EVET) veya (TERCİH) mühürü basılmamış birleşik oy pusulaları,

bd) Siyasi partilere veya bağımsız adaylara ayrılan alanlardan birden fazlasına (EVET) veya (TERCİH) mühürü basılmış birleşik oy pusulaları, (başka bir siyasi partinin veya bağımsız aday alanına taşmamak kaydıyla bir siyasi partinin alanına basılan birden çok (EVET) veya (TERCİH) mühürü birleşik oy pusulasını geçersiz kılmaz),

be) Birden fazla siyasi partiye veya bağımsız adaya ayrılan alana taşmış (EVET) veya (TERCİH) mühürlü birleşik oy pusulaları (bir siyasi parti veya bağımsız aday alanına basılan (EVET) veya (TERCİH) mühürünün sadece iki parti alanını ayıran çift çizgili bölgeye taşmış olması oy pusulasını geçersiz kılmaz).

bf) Zarfın içinde el ilanı, herhangi bir kağıt veya madde bulunan birleşik oy pusulaları, Oy pusulasının katlanarak zarfa konulması sebebiyle (EVET) veya (TERCİH) mühürü ile oy pusulasının arkasına basılan sandık kurulu mühür izinin oy pusulasının diğer kısımlarına geçmesi oy pusulasını geçersiz kılmaz.

Birleşik oy pusulalarında baskıda silinme ve yanlışlık yapılmış olsa bile, hangi siyasi parti lehine kullanılmış olduğu (EVET) veya (TERCİH) mühürünün basıldığı yerden anlaşılan oy pusulaları hesaba katılır.

Seçim Sonuçlarının Sayım ve Döküm Cetvellerine Geçirilmesi

Madde 37 - Sandık kurulu başkanı, geçerli bulunduğu veya hesaba katılacağına tereddüt edilmeyen her birleşik oy pusulasını okudukça, cetvel yazıcısı iki üye tarafından, Örnek: 85 sayılı cetvelin özel sütunlarına aşağıdaki şekilde işlenir.

Siyasi partilerin ve bağımsız adayların aldıkları geçerli her oy pusulası, adlarının altındaki sütuna sıra ile işaretlenir.

Anılan cetvellerde ilk önce seçime katılmış olan her siyasi partiye bir sütun ayrılmak ve birleşik oy pusulası sırası gözönünde tutulmak koşuluyla, siyasi partilerin adları soldan sağa doğru sütunların yukarısındaki hanelere ve bundan sonra da bağımsız adayların ad ve soyadları, (varsa; alfabe sırasına göre soyadı) sütunların yukarısındaki hanelere yazılır. Bu iş bitince ilk oy pusulası hangi bağımsız adaya ve siyasi partiye ait ise, o siyasi partiye veya bağımsız adaya ayrılmış bulunan sütundaki (1) rakamı çizilir ve bundan sonraki pusula, aynı siyasi parti veya bağımsız adaya ait ise, onun sütunundaki (2) rakamı çizilir. Şayet diğer bir siyasi parti veya bağımsız adaya ait ise, o siyasi parti veya bağımsız adaya ayrılmış sütundaki (1) rakamı çizilir ve işlemler böylece tekrarlanarak pusulaların sonuçları cetvellere işlenir. Pusulaların okunmasından sonra her sütunda çizilmiş bulunan son rakam, o sütuna sahip olan siyasi parti veya bağımsız adayın almış olduğu oy sayısını göstereceğinden, bu sayı sütunun altındaki haneye rakamla ve yazı ile yazılır. Sonuçlar orada bulunanlara yüksek sesle ilan edilir ve tutanak tarih ve imza atılarak kapatılır (298 S.K. 100).

Gözlemcilerin Oy Pusulalarını Denetlemeleri

Madde 38 - Sandıktan çıkan, sayım ve döküm cetvellerine işlenen oy pusulalarını, kurulun diğer üyeleri ve parti gözlemcileri isterlerse görebilirler. Bu sebeple aday ve parti gözlemcilerine sayım masası başında yer verilir. Ancak, parti gözlemcileri üçten fazla iseler, orada bulunan parti gözlemcileri arasından, başkan tarafından kurul önünde ad çekmek yoluyla sandık başında kalacak üç parti gözlemcisi tespit edilir. Diğer gözlemcilerle bağımsız aday gözlemcileri için sayım işlerini yakından izleyebilecekleri bir yer ayrılır (298 S.K. 100).

Sayım ve Döküm Cetvelleri Sonuçlarının İlanı ve Tutanağa Geçirilmesi

Madde 39 - Oyların sayımı, sayım ve döküm cetvellerine işlenmesi ve sandık kurulu başkanının sonuçları ilan etmesinden sonra;

a) Sandığın bulunduğu ilin, ilçenin ve seçim bölgesinin adı (her muhtarlık bir seçim bölgesidir) ile sandığın numarası, oy vermenin yapıldığı tarih ve gün,

b) Oy sandığının, sandık kurulu üyeleri ve seçim yerinde bulunanlar önünde açılış saat ve dakikası, şayet sandık saat 17.00'den sonra açılmış ise bunun sebebi,

c) Teslim alınan toplam zarf sayısı, kullanılmayarak artan zarf sayısı, teslim alınan toplam oy pusulası sayısı, kullanılmayarak artan oy pusulası sayısı,

ç) Sandık seçmen listesinde yazılı olan seçmenlerin sayısı,

d) Oy kullanan seçmenlerin sayısı,

e) Sandıktan çıkan zarf sayısı (imza sayısından az ise olduğu gibi yazılacak),

f) Zarf sayısı oy kullanan seçmen sayısından fazla ise, eşitliği sağlamak amacıyla; 298 sayılı Kanununun 98 inci maddesine göre;

fa) Yakılarak yok edilen zarfların sayısı,

- fb) Saklanan zarf sayısı (Bu genelgenin 32 nci maddesi),
- g) İtiraz edilmeksizin geçerli sayılan oy pusulalarının sayısı,
- ğ) İtiraz edilen fakat geçerli sayılan oy pusulalarının sayısı,
- h) Geçerli oy pusulalarının toplamı,

i) Her siyasi partinin ve bağımsız adayın almış olduğu geçerli oy sayılarının toplamı (rakam ve yazı ile),

(GEÇERLİ OY PUSULALARININ TOPLAMI, SİYASİ PARTİLERİN VE VARSA BAĞIMSIZ ADAYIN ALMIŞ OLDUĞU GEÇERLİ OY SAYILARININ TOPLAMINA EŞİT OLMALIDIR)

i) Oy vermede kanuna aykırılık bulunduğu yolundaki ihbar ve şikayetlerin ve bunlara ait kararların nelerden ibaret buldukları tutanağa geçirilir. Tutanağın altı başkan ve üyeler tarafından imzalanır (298 S.K. 105).

Sayım ve döküm işlemleri tamamlandıktan sonra; oy kullanan seçmen sayısı (=) tüm partilerin aldığı oylar (+) varsa bağımsızların aldığı oylar (+) geçersiz oyların toplamına eşit olması gerekir.

Milletvekili Seçim Sonuçlarını Gösterir Tutanak Özetlerinin
Sandık Alanına Asılması

Madde 40 - Bu genelgeye göre düzenlenen (Örnek: 86) tutanaktaki bilgilerden;

- a) Geçerli oy pusulalarının toplamı,
- b) Siyasi partilerin adları ile varsa bağımsız adayların soyadları ve adları,
- c) Siyasi partilerin herbirinin aldıkları oy sayısı,
- ç) Bağımsız adayların aldıkları oy sayıları,

(Örnek: 87) tutanağa geçirilir ve altı sandık kurulu başkanı ve üyeleri tarafından imzalandıktan sonra bu tutanak sandık kurulu başkanı tarafından sandık çevresinde herkesin görebileceği bir yere asılır.

Bu tutanak bir hafta süre ile asılı kalır. Bu tutanağın onaylı birer örneğinin derhal ve mutlaka siyasi partilerin ve isterlerse bağımsız adayların gözlemcilerine veya kendilerine verilmesi gerekir (298 S.K. 106).

**Sayıma İlişkin Kağıt ve Belgelerin Paketlenerek
Torbaya Konulması**

Madde 41 - Sandık kurulları, kağıt ve belgeleri ayrı ayrı olmak üzere, ilçe seçim kuruluna teslim etmek için aşağıda yazılı şekilde hazırlar;

- a) Hesaba katılan ve geçerli oy pusulalarını,
- b) Sandık kurulunca düzenlenen tutanakları,
- c) Alt tarafı imzalı sayım ve döküm cetvellerini,
- ç) Geçersiz oy pusulalarını (kendi zarfları içinde olmak üzere),
- d) İtiraza uğrayan oy pusulalarını (kendi zarfları içinde olmak üzere),
- e) Hesaba katılmayan zarfları (açılmadan önce geçerli olmadığı anlaşılan zarflar (saklanan zarflar) ile içine oy pusulası konulmamış olan zarflar),
- f) Kullanılmamış olan oy zarfları ve birleşik oy pusulalarını,
- g) Tutanak defterini,

Ayrı ayrı paketler halinde sararak, sayılarını üzerlerine yazar ve üzerlerini sandık kurulunun mühürü ile mühürleyip imzalandıktan sonra hepsini birden torbaya koyup ağzını yine kurul (**herhangi bir şekilde ıslatılmış**) mühürüyle mühürler ve imzalar. **Sandık kurulu başkanı sandık alanında seçimle ilgili hiçbir seçim evrakının unutulmamasına özen gösterir.**

**Sayıma İlişkin Torbanın (Kağıt ve Belgelerin) İlçe Seçim Kurulu
Başkanına veya Görevli Geçici İlçe Seçim Kurulu
Başkanına Teslimi**

Madde 42 - Sandık kurulu tarafından hazırlanan mühürlü torba ve sandık kurulu mühürü, sandık kurulu başkanı ile ad çekme yoluyla belli edilecek en az iki üye tarafından hiçbir gecikmeye meydan verilmeksizin ve hiçbir yere uğranmaksızın en kısa zamanda, ilçe

seçim kurulu başkanına veya görevli geçici ilçe seçim kurulu başkanına teslim edilir. Bu maddeye aykırı hareket edenler hakkında cezai kovuşturma yapılır.

Kurulun diğer üyeleri ile gözlemciler de isterlerse ve taşıtta yer varsa veya taşıt kendileri tarafından sağlanırsa başkanla birlikte gidebilirler.

İlçe seçim kurulu, torbayı ve sandık kurulu mühürünü alarak, torbayı getiren üyeler önünde açıp içindekiler hakkında 88 örnek sayılı tutanak düzenlenir.

Bu tutanağın alt tarafı torbayı ve mühürü teslim edenlerle ilçe seçim kurulu başkanı ve üyelerden biri tarafından imzalanır. Bu tutanağın bir örneği sandık kurulu başkanına verilir.

Kullanılan birleşik oy pusulası, zarf, tutanak ve cetvellere ilişkin bilgiler; ayrı ayrı sayılar halinde örnek 88 sayılı tutanakta gösterilir (298 S.K. 71, 107).

Sandık Kurullarınca Kullanılacak ve Düzenlenecek Basılı Kağıtlar

Madde 43 - Sandık kurullarının kullanacağı ve düzenleyeceği basılı kağıtlara genelgenin çeşitli maddelerinde değinilmiş veya bazıları örnek sayıları ile birlikte açıkça belirtilmiştir. Ancak, kurulların çalışmalarını kolaylaştırmak ve kendi kendilerini denetlemelerini sağlamak üzere bunların tamamı, hangilerinin hangi seçim veya iş için kullanılacağı ve düzenleneceği aşağıda gösterilmiştir.

A) Bütün seçimlerle ilgili genel nitelikte basılı kağıtlar;

- **Örnek:** 19 Nolu 298 sayılı Kanunun oy verme serbestliğine ve gizliliğine dair hükümlerini içeren bu levha sandık kurullarınca kapalı oy verme yerine asılacaktır.

- **Örnek:** 2 Nolu Sandık seçmen listeleri iki nüsha olacak, biri sandık alanının seçmenlerin kolayca görüp inceleyebilecekleri bir yerine asılacak diğer seçmenin isminin bulunması ve oyunu kullanan seçmenlerin imzalaması için kullanılacaktır.

B) Milletvekili seçimi için düzenlenecek basılı kağıtlar;

- Örnek 85 Nolu Sayım-döküm cetveli, iki nüsha düzenlenecek,

- Örnek 86 Nolu Tutanak, sayım-döküm işlemleri sırasında elde edilen bilgilerden ve sayım-döküm cetveli sonucundan yararlanılarak, bir nüsha düzenlenecek,

- Örnek 87 Nolu Tutanak, Örnek 86 Nolu tutanaktan sonra ve buradaki bilgilere dayanılarak düzenlenecek, sandık çevresi içinde herkesin görebileceği bir yere asılacak, burada bir hafta asılı kalacak, onaylı birer örneği siyasi partilere ve isterlerse bağımsız adaylara ve gözlemcilere verilecek.

Şikayet ve İtiraz

Madde 44 - Sandık kurulu başkanlarının veya bu kurulların yaptıkları işlemlere veya aldıkları tedbirlere ve bunlara benzer sair işlemlerine veya herhangi bir kimsenin Kanunun koyduğu yasaklara aykırı davranışlarına karşı, bu işlem veya tedbirlerin veya sair işlemlerinin düzeltilmesi veya yasaklara aykırı davranışların önlenmesi için sandık kurullarına başvurulabilir. Bu şekildeki başvuruya (şikayet) denilir. Sandık kurullarınca verilmiş herhangi bir kararın Kanuna aykırı olması yüzünden kaldırılması veya Kanuna uygun bir şekilde sokulması için ilçe seçim kurullarına başvurulabilir. Bu başvuruya da (itiraz) denilir (298 S.K. 110, 116, 119).

Şikayete Yetkili Kimseler

Madde 45 - Şikayete yetkili kimseler, yalnız şunlardır;

a) Seçme yeterliğine sahip yurttaşlar;

b) Siyasi partiler veya bunların tüzüklerine göre kuruluş kademelerinin (örneğin il ve ilçe kuruluşlarının) başkanları veya vekilleri,

c) Gözlemciler,

ç) Adaylar ile Milletvekilleri (298 S.K. 110, 116).

Şikayetlerin Nasıl Yapılacağı ve Sözlü Şikayetin Tutanağa Geçirilmesi

Madde 46 - Şikayet dilekçe veya sözle yapılabilir. Sözlü şikayetler gerekçesiyle birlikte özel bir tutanağa yazılır. Bu tutanak adı, soyadı ve adresi de yazılarak şikayetçiye imza ettirilir. Şikayetçi imza atamaz ise sol elinin baş parmağı bastırılır. (298 S.K. - 110, 116)

Şikayet Üzerine Yapılacak İnceleme

Madde 47 - Şikayet dilekçesini alan veya şikayeti yukarıdaki madde gereğince tutanağa geçiren sandık kurulu, ilk önce şikayetçinin bu genelgenin 45 inci maddesine göre şikayete yetkili kimselerden olup olmadığını inceler ve şikayetçi, şikayete yetkili kimselerden değilse, başka bir yön üzerinde durmaksızın şikayeti hemen reddeder. Kurul, şikayetçinin şikayete yetkili kimselerden olduğunu anlarsa, o zaman şikayetin haklı veya yerinde olup olmadığını inceler.

Şikayetin Karara Bağlanması

Madde 48 - Şikayetin haklı veya yerinde görülmesi halinde, kurul, karar yazmağa ihtiyaç olmaksızın, şikayet konusu tedbir veya işlemi düzeltir yahut bu tedbir veya işlemi kaldırır.

Şikayetçinin şikayete yetkili olmaması veya şikayetin süresinden sonra yapılmış olması veya haksız yahut yersiz görülmesi halinde kurulca şikayetin reddine karar verilir. Bu halde kurulun kararını tutanak defterine yazması ve bu kararın başkan ve üyeler tarafından imzalanması lazımdır.

Kurul kararları salt çoğunlukla yani kurul başkan ve üyelerinin yarısından fazlasının oylarının o karar üzerinde toplanmasıyla verilir. Oylarda eşitlik halinde başkanın katıldığı tarafın oyu üstün tutulur.

Şikayetin reddine ilişkin kararın bir örneği şikayetçiye verilir (298 S.K. 117).

Şikayetin Süresi ve Süresinden Sonra Yapılacak Şikayetin Reddi

Madde 49 - Şikayet en geç, seçim sonuçlarını tespit eden tutanağın sandık kurulunca düzenlenmesine yani yazılıp onu imzalaması anına kadar sandık kuruluna ulaşmalıdır.

Tutanak imzalandıktan sonra ve fakat sandık kurulu dağılmadan önce yapılan sözlü şikayetlerin veya verilen şikayet dilekçelerinin sürenin geçmiş olması sebebiyle reddine karar verilir (298 S.K. 127).

Sandık Kurullarının Kararlarına İtiraz

Madde 50 - Bir şikayetin reddine ilişkin sandık kurulu kararları ile seçim sonuçlarını gösteren tutanakların sandık kurullarınca düzenlenmesi işlerine veya sandık kurullarının diğer kararlarına karşı itiraz olunabilir.

İtirazda bulunabilecek kimseler, yalnız bu genelgenin 45 inci maddesi gereğince şikayete yetkili olan kimselerdir.

Sandık Kurullarının İtirazı İlçe Seçim Kuruluna Ulaştırması ve İtirazcıya Alındı Kağıdı Verilmesi

Madde 51 - Yukarıdaki maddede anılan itirazlar, sandık kurullarınca seçim sonuçlarını gösteren tutanağın düzenlenmesine kadar, sandık kurulu, aracılığı ile sözlü veya dilekçe verilerek ileri sürülebilir.

Sözlü itiraz, sandık kurulunca gerekçesi ile birlikte özel bir tutanağa geçirilir. Bu tutanak; adı, soyadı ve adresi de yazılarak itirazcıya imza ettirilir; itirazcı imza atamaz ise parmak bastırılır.

Gerek sözlü, gerek yazılı itirazların ileri sürülmüş olduğunu ve yapıldığı tarihi gösteren bir alındı kağıdı itirazcıya verilir.

Sözlü itiraza ait tutanak veya itiraz dilekçesi ile itirazcı tarafından bunlara eklenen deliller ve itiraza uğrayan sandık kurulu kararı, ya itirazcı veya güvenilir bir kimse eliyle sandık kurulunca derhal ilçe seçim kuruluna yollanır (298 S. K. 71/4, 112/1, 128).

İtiraz Üzerine Verilecek Karara Sandık Kurulunun Uymak Zorunda Olması

Madde 52 - İtiraz üzerine ilçe seçim kurulu başkanınca veya ilçe seçim kurulunca verilen karar ile sandık kurulunun bir işlemi veya tedbiri düzeltilirse veya sandık kurulunun kararı hükümsüz bırakılırsa, bu karar hemen sandık kuruluna bildirilir. Sandık kurulu bu karara uymak, yani bu kararı olduğu gibi yerine getirmek zorundadır (298 S.K. 127).

Şikayetin Veya İtirazın Sandık İşlerini Durdurmayacağı

Madde 53 - Sandık kurullarının kararlarına veya tutanakları düzenleme işlerine itiraz edilmiş veyahut kurulların veya başkanlarının işlemlerine yahut tedbirlerine karşı şikayet edilmiş olması, oy vermeye ve her türlü seçim işlerinin devamına engel olmaz. Yani herhangi bir itiraz veya şikayet yokmuş gibi seçim işlerine sandık kurullarınca devam olunur (298 S.K. 118).

Kararların Bildirilmesi ve Tebliği

Madde 54 - İtiraz üzerine kesin olmayarak verilen kararlar itiraz eden hazır ise sözlü bildirilir, sözlü bildirmede, kararın bildirildiği gün ve saat tutanağa geçirilerek kendisine imza ettirilir. İsterse kararın bir örneği de verilir. İtiraz eden hazır değilse, seçim kurullarının bulunduğu kasaba veya şehirde muayyen bir yer gösterilmiş olması halinde, karar; bu yere asılmak suretiyle tebliğ olunur.

Kurulların kesin kararı tebliğ olunmaz. Ancak, itiraz eden başkana başvurduğu takdirde, kendisine gösterilir, isterse bir suret de verilir.

Genelgenin Dayanağı ve Yürürlüğe Girmesi

Madde 55 - Bu genelge, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu hükümleri dikkate alınarak 298 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin 10 uncu bendi uyarınca Yüksek Seçim Kurulunun 26/05/2007 gün ve 308 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

[R.G. 28 Mayıs 2007 – 26535 Mükerrer]

_____ . _____

 [İçindekilere dön](#)

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No : 312

İtiraz No :

- KARAR -

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 02/06/2007 tarihli yazıda, aynen; "22 Temmuz 2007 Pazar günü yapılacak XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde bağımsız adayların başvurularında uyulması zorunlu usuller Kurulumuzun 19/05/2007 tarihli ve 267 sayılı kararı ile tespit edilerek Resmî Gazete'de ilan edilmişti.

Ancak, 5659 sayılı 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun ile, "Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak ilk genel seçimde, Anayasanın 67 nci maddesinin son fıkrası 10/06/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun bağımsız adayların birleşik oy pusulasında yer almasına ilişkin hükümler bakımından uygulanmaz" hükmü getirilmiş olduğundan, Kurulumuzun 19/05/2007 tarihli ve 267 sayılı kararının sonuç bölümünün VI- maddesinde yer alan; "Bağımsız milletvekili adaylarının adaylıktan vazgeçmeleri nedeniyle emaneten yatırdıkları paraların geri verilebilmesi için vazgeçmenin en son 20/06/2007 Çarşamba günü saat: 17:00'ye kadar yapılabileceğine," dair ibarenin, söz konusu Anayasa değişikliği karşısında, konunun yeniden ele alınarak karara bağlanmasını takdirlerinize arz ederim." denilmiş olmakla;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

22 Temmuz 2007 Pazar günü yapılacak XXIII. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde bağımsız adayların başvurularında uyulması zorunlu usuller ve sair hususlar Başkanlık teklifinde belirtilen Anayasa değişikliğinden önceki duruma göre belirlenerek Kurulumuzun 19/05/2007 tarihli ve 267 sayılı kararı ile tespit edilerek "Bağımsız milletvekili adaylarının adaylıktan vazgeçmeleri nedeniyle emaneten yatırdıkları paraların geri verilebilmesi için

vazgeçmenin en son 20/06/2007 Çarşamba günü saat: 17:00'ye kadar yapılabileceği" öngörülmüştür.

Ancak, 5659 sayılı 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun ile, "Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak ilk genel seçimde, Anayasanın 67 nci maddesinin son fıkrası 10/06/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun bağımsız adayların birleşik oy pusulasında yer almasına ilişkin hükümler bakımından uygulanmaz" hükmünün getirilmiş olması nedeniyle, bağımsız adayların usul ve esaslarında kısmi değişiklikler gerçekleştirilmiş olduğundan, söz konusu kararımızın sonuç kısmının VI. maddesinin; "Bağımsız milletvekili adaylarının adaylıktan vazgeçmeleri nedeniyle emaneten yatırdıkları paraların geri verilebilmesi için vazgeçmenin en son 18/06/2007 Pazartesi günü saat: 17:00'ye kadar yapılabileceğine" şeklinde değiştirilmesi gerektiğine karar verilmelidir.

S O N U Ç: Açıklanan nedenlerle;

1 - Kurulumuzun 19/05/2007 tarihli ve 267 sayılı kararının sonuç kısmının VI. maddesinin; "Bağımsız milletvekili adaylarının adaylıktan vazgeçmeleri nedeniyle emaneten yatırdıkları paraların geri verilebilmesi için vazgeçmenin en son 18/06/2007 Pazartesi günü saat: 17:00'ye kadar yapılabileceğine" şeklinde değiştirilmesine,

2 - Kararın bir örneğinin tüm İl Seçim Kurulu Başkanlıklarına gönderilmesine, Resmî Gazete'de ilanına ve sonuç kısmının Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu aracılığı ile ilgililere duyurulmasına,

02/06/2007 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Muammer AYDIN	Başkanvekili Ahmet BAŞPINAR	Üye Hasan ERBİL	Üye Necati SÖZ
Üye Cenker KARAOĞLU	Üye Hüseyin EKEN	Üye MehmetKILIÇ	
Üye Bahadır DOĞUSOY	Üye Ali EM	Üye KırdarÖZSOYLU	

[R.G. 4 Haziran 2007 – 26542 Mükerrer]

_____ • _____

 [İçindekilere dön](#)

İnsan Hakları Mahkemesi Kararları

YÜKSEL (GEYİK)/Türkiye Davası*

Başvuru No: 56362 / 00

Strazburg

25 Ekim 2005

OLAYLAR

1964 doğumlu başvuran avukat olup, İstanbul'da ikamet etmektedir.

Başvuran Demokrasi Partisi'nin İstanbul delegesi sıfatıyla Parti'nin 12 Aralık 1993 tarihli Olağanüstü Kongresi'nde bir konuşma yapmıştır.

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Cumhuriyet Savcısı 1 Ağustos 1994 tarihinde başvurunu ve diğer dört kişiyi Devlet'in bölünmez bütünlüğüne karşı bölücülük propagandası yapma suçu ile itham etmiş ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 8 § 1. maddesi uyarınca mahkumiyetlerini talep etmiştir.

Cumhuriyet Savcısı, iddianamelerinde özellikle bu konuşmadan bazı bölümlere yer vermiştir.

DGM önünde, Cumhuriyet Savcısı TCK'nın 312 § 2. maddesine dayalı olarak başvurunun mahkumiyetini talep etmiştir. Başvuran savunmasında Demokrasi Partisi'nin delegesi sıfatıyla bir konuşma yaptığını belirterek bölücülük propagandası yaptığı suçlamasını reddetmiş ve partisinin programını savunma amaçlı kısa bir demeç verdiğini iddia etmiştir.

Aralarında askeri bir hakimin de yer aldığı Ankara DGM heyeti 5 Ekim 1998 tarihinde TCK'nın 312 § 2. maddesinin uygulanmasına istinaden başvurunu bir yıl hapis ve 160.000 TL. para cezasına çarptırmıştır. Mahkeme sözkonusu konuşmanın bütününe özellikle ırk ve bölge ayırımına dayalı olarak halkı kine ve düşmanlığa tahrik eden unsurları içerdiğine itibar etmiştir.

Başvuran kararın bozulması istemiyle 23 Kasım 1998 tarihinde Yargıtay'a başvurmuştur.

Yargıtay 10 Şubat 1999 tarihinde ilk derece mahkemesi'nin kararını onamıştır.

Yargıtay kararı, 22 Şubat 1999 tarihinde ilk derece mahkemesi'ne gönderilmiş, karar 5 Mart 1999'da kaydedilmiştir.

Beyoğlu Cumhuriyet Savcısı, 7 Nisan 1999 tarihinde başvuruna hakkında verilen para cezasını ödemek ve yedi gün içinde hükmedildiği hapis cezasını çekmek üzere Savcılığa gelmesi gerektiği bilgisini iletmiştir. Bu tebliğ başvuruna 20 Mayıs 1999'da tebliğ edilmiştir.

---

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Beyoğlu Cumhuriyet Savcısı 24 Mayıs 1999 tarihinde aleyhinde verilen cezanın iki ay süreyle ertelendiğini belirtir tecil kararını başvuruna tebliğ etmiştir. Başvuran aynı gün Yargıtay'a kararın tahsis edilmesi talebinde bulunmuştur.

Başvuran 26 Mayıs 1999 tarihinde hakkında verilen 160.000 TL. [yaklaşık 0,40 Euro] para cezasını Hazine'ye ödemiştir. Yargıtay, başvurunun yapmış olduğu başvuruyu 24 Haziran 1999 tarihinde reddetmiştir.

Ertesi gün, başvuran hakkında verilen cezanın ertelenme süresi dolmuştur.

Başvuran 26 Temmuz 1999 tarihinde Edirne Cezaevi'ne gönderilmiştir.

Edirne Ağır Ceza Mahkemesi'nin 16 Aralık 1999 tarihli kararıyla başvuran iyi halden şartlı salıverilme imkânından yararlanmış ve 19 Aralık 1999 tarihinde tahliye edilmiştir.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'NİN 10. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin yapmış olduğu bir konuşma nedeniyle kendisini mahkum etmesinin AİHS'nin 10. maddesi'nin ihlaline yol açtığından şikayetçi olmaktadır.

AİHM, sözkonusu mahkumiyet kararının başvuranın AİHS'nin 10 § 2. maddesi ile güvence altına alınan ifade özgürlüğüne yönelik bir müdahaleyi oluşturduğu hususunda taraflar arasında bir ihtilafa yer verilmediğini not etmektedir. Yapılan müdahalenin AİHS'nin 10 § 2. maddesi uyarınca kanun tarafından öngörüldüğüne, toprak bütünlüğünün korunması gibi meşru bir amacı izlediğine itiraz edilmemektedir (Bkz. Yağmurdereli-Türkiye kararı, no: 29590/96, 40, 4 Haziran 2002). Bu husus dikkate alınmaktadır, bununla birlikte müdahalenin «demokratik bir toplum için zorunluluk» oluşturup oluşturmadığının incelenmesi gerekmektedir.

AİHM, sözkonusu beyanda yer alan terimlere, verilişi bakımından dikkat çekmektedir. AİHM bu bağlamda, davayı çevreleyen olayları, özellikle terörle mücadeleye bağlı güçlükleri dikkate almaktadır.

Başvuran siyasi bir partinin delegeşi olarak aynı parti tarafından hazırlanan kongre sırasında bir konuşma yapması nedeniyle mahkum edilmiştir. Siyasi içerikli bu konuşmada başvuranın Hükümet tarafından sürdürülen politikayı eleştirmesi sözkonusudur. Başvurana göre, Hükümet'in politikası Türk halkının taleplerini karşılayamamaktadır ve Kürt halkının yadsınmasına dayalıdır.

AİHM, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin sözkonusu konuşmada yer alan ifadeleri halkı kine ve düşmanlığa tahrik etmek olarak değerlendirdiğini hatırlatmaktadır.

AİHM, iç hukuk mercilerinin vermiş oldukları kararlarda başvuranın ifade özgürlüğüne yönelik müdahalenin meşruiyeti bakımından yeterli sayılmayan gerekçeleri incelemiştir (Bkz. *mutatis mutandis*, Sürek-Türkiye (no:4) kararı, no: 24762/94, § 58, 8 Temmuz 1999). AİHM ayrıca, siyasi alanda bir söylem veya genel menfaate ilişkin sorunlar sözkonusu olduğunda AİHS'nin 10 § 2. maddesinin ifade özgürlüğüne getirilecek kısıtlamalara çok az yer verdiğini hatırlatmaktadır (Bkz. Wingrove-İngiltere kararı, 25 Kasım 1996, 1996-V, s. 1957, § 58). Üstelik, özel bir durumun ve hatta bir siyasetçinin Hükümet nezdinde kabul edilebilir eleştiri sınırları daha geniştir (Bkz. Incal-Türkiye kararı, 9 Haziran 1998, 1998-IV, § 54). Bu nedenle, AİHM başvuranın ne şiddet kullanımını, ne silahlı direnişi teşvik eden bir konuşma yaptığını, Türk siyasi hayatının bir aktörü olarak kendisine tanınan görev doğrultusunda görüşlerini dile getirdiğini gözlemlemektedir. (Bkz. a contrario, Sürek-Türkiye kararı (no:1), no: 26682/95, § 62, AİHM 1999-IV, ve Gerger-Türkiye kararı, no: 24919/94, § 50, 8 Temmuz 1999).

AİHM, yapılan müdahalenin ölçüsü sözkonusu olduğunda verilen cezanın niteliğinin ve ağırlığının da dikkate alınması gerektiğini hatırlatmakta, bu yönde başvuranın bir yıl hapis cezasına çarptırıldığını not etmektedir.

Sonuç itibarıyla, başvuranın mahkumiyeti öngörülen amaç doğrultusunda orantısızdır ve «demokratik bir toplum için gereklilik» arz etmemektedir. Bu durumda, AİHS'nin 10. maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 6 § 1. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, kendisini yargılayıp mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin «bağımsız ve tarafsız» bir mahkeme olmadığını, bünyesinde bulunan askeri hakimin varlığı nedeniyle adil bir yargılama güvencesini veremeyeceğini iddia etmektedir. Başvuran bu yönde AİHS'nin 6 § 1. maddesini ileri sürmektedir.

AİHM, daha önceki kararlarda da benzer pek çok şikayetlerin dile getirildiğini ve bunların AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlali ile sonuçlandığını belirtmektedir. (Bkz. sözü edilen Özel kararı, §§ 33-34, ve Özdemir kararı, no: 59659/00, §§ 35-36, 6 Şubat 2003).

AİHM, mevcut davada Hükümetin davanın seyrini farklı şekilde sonuçlandırarak hiçbir tespiti ve delili sunmadığını incelemekte, bunun yanı sıra başvuranın aralarında askeri bir hakimin de yer aldığı Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin «ulusal güvenliğe» dayalı olarak yapmış olduğu yargılama konusunda endişe duymasının anlaşılabilir olduğu tespitinde bulunmaktadır. Üstelik bu durum, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin davanın gerekçesine yabancı gerekçeler ışığında başvuran hakkında sebepsiz bir yargı kararı aldığı şüphesine varmasına neden olmaktadır. Bu nedenle başvuranın bu yargı makamının tarafsız ve bağımsız olmadığı yönündeki şüphelerinin dikkate alınması gerekmektedir. (sözü edilen Incal kararı s. 1573, § 72).

AİHM, başvurayı yargılayıp mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin 6 § 1. maddesi uyarınca bağımsız ve tarafsız bir mahkeme olmadığı sonucuna varmıştır.

III. AİHS'NİN 41. MADDESİ'NİN UYGULANMASI

A. Tazminat

Başvuran, yargı süreci boyunca mesleki gelir kaybına uğradığını ve 40.000 Euro'ya ulaşan maddi zararı olduğunu iddia etmektedir.

Hükümet bu miktara karşı çıkmıştır.

İddia edilen gelir kaybıyla ilgili olarak AİHM, sunulan delillerin AİHS'nin 10. maddesinin ihlali ile başvuranın uğradığı gelir kaybını kesin olarak ispatlar nitelikte olmadığını kaydetmektedir (Bkz. aynı anlamda, Karakoç ve diğerleri-Türkiye kararı, no: 27692/95, 28138/95 ve 28498/95, § 69, 15 Ocak 2002).

Bu nedenle, bu talebi reddetmektedir.

Manevi tazminatla ilgili olarak AİHM, ilgilinin 10. maddenin ihlali nedeniyle kimi sıkıntılar çektiğini belirtmektedir. Mahkeme, AİHS'nin 41. maddesince hakkaniyete uygun olarak bu doğrultuda başvurana 6.500 Euro ödenmesine karar vermiştir.

Sözleşme tarafından öngörülen bağımsızlık ve tarafsızlık koşullarını yerine getirmeyen bir mahkeme tarafından mahkumiyet kararı alındığında, ilgilinin talebi doğrultusunda yeni bir sürecin ya da yargılamanın başlatılması ilke olarak tespit edilen ihlalin giderilmesi bakımından uygun bir yöntemi oluşturur (Bkz. Öcalan-Türkiye Büyük Daire kararı, no: 46221/99, AİHM 2005-...).

B. Masraf ve harcamalar

Başvuran, 6.000 Euro'luk kısmı iç hukuktaki ve AİHM önündeki temsil giderleri olmak üzere, hükümlü bulunduğu süre zarfında uğradığı gelir kaybıyla birlikte toplam 33.050 Euro talep etmektedir. Başvuran kanıtlayıcı belge niteliğinde avukatlık ücret tarifesi ve çeviri masrafları makbuzlarını sunmaktadır.

Hükümet, bu miktarlara karşı çıkmaktadır.

Öne sürülen gelir kaybı için talep edilen miktarla ilgili olarak AİHM, yukarıda dile getirilen paragrafa atıfta bulunmakta (Bkz. Karakoç ve diğerleri-Türkiye kararı, no: 27692/95, 28138/95 ve 28498/95, § 69, 15 Ocak 2002) ve bu talebi reddetmektedir.

AIHM, avukatlık ücret tarifesi, iç hukuktaki ve AIHM önündeki temsil giderleri için mahkemenin bu yöndeki yerleşik içtihadı doğrultusunda, yapmış olduğu tüm masraf ve harcamalar için başvurana 3.000 Euro ödenmesini kararlaştırmıştır.

C. Gecikme Faizi

AIHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına 3 puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, MAHKEME, OYBİRLİĞİYLE,

1. AIHS'nin 10. maddesinin *ihlal edildiğine*;
2. Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin tarafsız ve bağımsız bir mahkeme olmaması nedeniyle AIHS'nin 6 §1. maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. a) AIHS'nin 44 § 2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.'ye çevrilmek suretiyle Savunmacı Hükümetin başvurana;
  - i. manevi tazminat için 6.500 (altı bin beş yüz) Euro;
  - ii. masraf ve harcamalar için 3.000 (üç bin) Euro *ödemesine* ;
  - iii. belirtilen miktarların her türlü vergiden *muaf tutulmasına*;b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar, Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faizin *uygulanmasına*;
4. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŞTİR

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AIHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddelerine uygun olarak 25 Ekim 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

SİNAN EREN/Türkiye Davası*

Başvuru No: 8062/04
Strazburg
10 Kasım 2005

OLAYLAR

Türk vatandaşı başvuran 1972 doğumludur. Başvurunun yapıldığı sırada başvuran firariydi.

A. Başvurunun yapılmasına neden olaylar

Silahlı sol örgüt THKP/C-DEVSOL'a mensup olduğundan şüphelenilen başvuran hakkında, 15 Haziran 1993 tarihinde İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) hakimi

tarafından yargılanmak üzere tutuklanmasına karar vermiştir. Başvuran Buca (İzmir) Cezaevine hapsedilmiştir.

Başvuran, 6 Mart 2000 tarihinde, DGM tarafından on beş yıl dört ay hapis cezasına çarptırılmıştır.

Başvuran, daha sonra Aydın "E tipi" cezaevine ve 26 Aralık 2000 tarihinde de Ankara "F tipi" cezaevine nakledilmiştir.

Başvuran, 1996-2001 yılları arasında yatakhane yerine bir veya üç kişilik hücreleri bulunan "F tipi" hapisanelerinin kurulmasını protesto etmek için uzun süreli açlık grevi yapmıştır.

Bu süre zarfında birçok defa hastaneye veya bulunduğu cezaevinin revirine sevk edilmiştir.

12 Mart 2001 tarihinde başvuran Ankara Devlet Hastanesi'ne kaldırılmış ve burada 43 gün kalmıştır.

Başvuran 14 Haziran 2001 tarihinde Kırşehir Cezaevi'ne nakledilmiş. Başvuran burada tekrar açlık grevi yapmıştır. Sağlık durumunun kötüye gitmesi üzerine Kırşehir daha sonra da Ankara Devlet Hastanesi'ne sevk edilmiştir.

Son olarak Kırşehir Savcılığı, Ceza Muhakemeleri Kanunu'nun (CMUK) 399. maddesi gereğince cezasının infazının ertelenmesinin gerekli olduğuna ilişkin rapor almak amacıyla başvuranın Adli Tıp Kurumu'na sevk edilmesini talep etmiştir.

---

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Adli Tıp Kurumu'nun 3 numaralı İhtisas Kurulu, Ankara Devlet Hastanesi'nin 28 Ağustos 2002 tarihli raporuna atıfta bulunarak, 9 Ekim 2002 tarihli raporla başvuranda Wernicke-Korsakoff Sendromu (WK-S) teşhisi koymuş ve başvuranın cezasının infazının iyileşene kadar ertelenmesi gerektiğini salık vermiştir.

Kırşehir Savcısı, bu raporu gözönünde bulundurarak 15 Ekim 2002 tarihinde CMUK'un 399. maddesi gereğince yenilenmek üzere altı ay süre için başvuranın cezasının infazının ertelenmesine karar vermiştir.

Savcılık, erteleme süresinin bitiminden iki hafta önce, yani 26 Mart 2003 tarihinde başvuranın Adli Tıp Kurumu tarafından tekrar muayene edilmesine karar vermiştir.

İhtisas Kurulu, daha önce Ankara Devlet Hastanesi'nde yapılan test ve radyoskopilere atıfta bulunarak, 30 Nisan 2003 tarihli raporla, başvuranın hala WK-S hastalığını taşıdığını ve cezasının infazının ertelenmesini salık vermişlerdir. Hastalığın sürekli hale gelmesi nedeniyle ertelenme süresinin belirlenemeyeceğini ve başvuranın tekrar muayene edilmesine gerek olmadığını belirtmişlerdir.

Kırşehir Savcısı bu rapora dayanarak 8 Mayıs 2003 tarihinde, daha önce verilen cezanın infazının ertelenme süresinin yeni bir karara kadar uzatılmasına karar vermiştir.

Bu arada başvuran, Adli Tıp Kurumu'nun 30 Nisan 2003 tarihli raporuna dayanarak Anayasa'nın 104. maddesinin öngördüğü Cumhurbaşkanı affından yararlanmak amacıyla talepte bulunmuştur.

Kırşehir Savcısı, 30 Temmuz 2003 tarihinde İstanbul Üniversitesi Hastanesi nöroloji servisi tarafından başvuranın muayene edilmesini istemiştir. Düzenlenen 12 Ağustos 2003

tarihli raporda, başvuranda “birçok semptom ve ikinci derecede hafıza kaybı” olduğu ortaya konulmuştur.

Başvuran 13 Ağustos 2003 ve 21 Ocak 2004 tarihlerinde Adli Tıp Kurumu tarafından yeniden muayene edilmiştir.

İhtisas Kurulu, 28 Ocak 2004 tarihli raporunda başvuranın sağlık durumunun ne cezasının infazının ertelenmesini ne de Cumhurbaşkanı affını gerektirdiği sonucuna varmıştır. Doktorlar bu sonuca varmadan önce yukarıda sıralanan sağlık raporlarının tümüne atıfta bulunmuşlardır.

Kırşehir Savcısı 23 Şubat 2004 tarihinde, başvuran aleyhinde mahkumlara mahsus yakalama müzekkeresi verilmesine karar vermiştir. Başvuran da firar etmiştir.

5 Mart 2004 tarihinde, başvuranın avukatının yakalama müzekkeresine karşı yaptığı itirazı Kırşehir ceza infaz hakimi tarafından “raporlar arasında uyumsuzluk ancak raporlar aynı tarihte düzenlendiğinde sözkonusu olabileceğini, oysa Adli Tıp Kurumu’nun birinci ve ikinci raporları arasında uzun bir süre geçmiş ve cezanın tecilinin amacının başvuranın iyileşmesi olduğu ve bu da son Adli Tıp Kurumu raporunda ortaya konulduğundan, yakalama müzekkeresinin yasaya ve muhakeme usulüne uygun olduğu” gerekçesiyle reddedilmiştir.

Başvuranın avukatı, 15 Mart 2004 tarihinde AİHM’ye İstanbul Tabip Odası’nın yukarıda sözü edilen Adli Tıp Kurumu’nun iki raporu arasındaki bilimsel uyumsuzluğunu ortaya koyan görüşünü sunmuştur.

AİHM, 19 Mart 2004 tarihinde Türk Hükümeti’nden ihtiyati tedbir altında 29 Nisan 2004 tarihine kadar başvuranın cezasının infazının ertelenmesini istemiştir.

30 Mart 2004 tarihinde başvuranın avukatının Kırşehir ceza infaz hakiminin verdiği karara karşı yaptığı itiraz Kırşehir Ağır Ceza Mahkemesi tarafından reddedilmiştir.

Kırşehir Savcısı 14 Nisan 2004 tarihinde, AİHM’nin belirttiği ihtiyati tedbire atıfta bulunarak başvuranın cezasının infazının 30 Nisan 2004 tarihine kadar ertelenmesine karar vermiştir.

AİHM, 29 Nisan 2004 tarihinde daha önce belirtilen ihtiyati tedbirin yeni bir karara kadar uzatılması kararı vermiştir.

Kırşehir Savcısı 30 Nisan 2004 tarihinde yeni bir karara kadar yakalama müzekkeresinin kaldırılmasına karar vermiştir.

B. AİHM’nin soruşturma yapma görevi

1. Ceza infaz kurumlarına yapılan ziyaretler

AİHM heyeti Türkiye’de bulunan farklı tiplerdeki ceza infaz kurumlarda hüküm süren fiziksel koşullar hakkında fikir edinmek maksadı ile başvuranların avukatlarının ve Hükümet temsilcilerinin eşliğinde iki F tipi cezaevini (Tekirdağ ve Kocaeli), iki H tipi cezaevini (Tekirdağ ve İstanbul), İstanbul Bayrampaşa H tipi Cezaevi’ni ve bu cezaevinin sağlık hizmet birimini ziyaret etmişlerdir. Bu ziyaretler sırasında heyet, cezaevi personelinin yanısıra bu kurumlardaki savcı ve görevli doktorlarla görüşmüşlerdir.

Heyetin Bayrampaşa Cezaevi ve bu cezaevinin sağlık birimini ziyareti sırasında kendisine Bilirkişi Kurulu da eşlik etmiştir.

2. Bilirkişi kurulu tarafından yürütülen tıbbi muayeneler

AİHM Bilirkişi Kurulu’nu, başvuranda nörolojik veya psikiyatrik sorunlar bulunup bulunmadığını, şayet bulunuyorsa bunların ne ölçüde cezaevi yaşamına uyum sağlayabileceğini belirlemekle görevlendirmiştir. Bilirkişi Kurulu ayrıca gerekirse Türk Adli Tıp Kurumu’nun hazırlamış olduğu başvuranın sağlık dosyasını incelemekle görevlendirilmiştir.

Bu bağlamda Bilirkişi Kurulu öncelikle, bu gruptaki tüm vakalarda, ilgililerin iddia ettikleri nöropsikiyatrik rahatsızlıklarını açlık grevleri ile açıkladıklarını ve Adli Tıp Kurumu'nun tanısına uygun olarak bunların WK-S görülmelele aynı olduğunu belirttiklerini ortaya koymaktadır.

Buradan hareketle Bilirkişi Kurulu, mahkumlarda sık rastlanan olası aşırı yüklenme ya da temaruz öğelerini açığa çıkarmak ve hem nörolojik hem de nöropsikolojik alanda ileri sürülen WK-S'nin gerçek özelliklerini ortaya çıkarmak amacı ile standart sağlık muayenelerine başvurmaya karar vermiştir.

Sağlık muayeneleri Hükümet'in bu amaçla belirlediği İstanbul Çapa Üniversitesi Hastanesi'nde 8-11 Eylül 2004 tarihleri arasında gizlilik ilkesine riayet edilerek yapılmıştır.

Başvuran 11 Eylül 2004 tarihinde muayene edilmiştir.

AİHM Bilirkişi Kurulu'nun sağlık raporunda varılan sonuçlar genel olarak sözüedilen Tekin Yıldız kararında dile getirilmiştir.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'NİN 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, hiçbir bilimsel değeri bulunmayan ve daha önceki sağlık raporlarıyla belirgin bir şekilde çelişkili olan sağlık raporuna dayanarak kaldırılan cezasının infazının ertelenmesi kararını ileri sürerek, WK-S hastası olduğunu iddia etmekte ve yeniden cezaevine konulmasının AİHS'nin 3. maddesini ihlal edeceğini savunmaktadır.

A. Tarafların Savları

1. Hükümet

Hükümet ceza infaz kurumlarındaki koşulların uygun olduğunu belirterek, tutuklu ve hükümlülerin öncelikle sözkonusu infaz kurumunda, yoksa bir hastanede sağlık hizmetlerinden yararlandıklarını belirtmektedir.

Hükümet'e göre başvuran aynı zamanda etkili bir adli tıp ve hukuk sisteminden de yararlanmış, iyileşinceye kadar serbest bırakılmıştır. Başvuran iyileştiğinden dolayı, tekrar cezaevine konulmalıdır.

Hükümet 1996 ve 2000 yıllarında cezaevlerinde toplu olarak başlatılan açlık grevlerinden bahsederek, 2185 tutuklu ve hükümlünün muayene edildiğini, 691'inin Adli Tıp Kurumu'na sevk edildiğini, aralarından 140'ının Cumhurbaşkanı affından, 87'sinin ise cezanın infazının ertelenmesinden yararlandığını belirtmektedir. Adli Tıp Kurumu'nun baskı altında olduğu ve 2003 yılındaki raporlarında kökten değişikliğe gittiği yönündeki iddia da dayanaktan yoksundur, çünkü 2003 yılının Ocak ayından sonra 245 kişi, 2004 yılında ise 10 kişi Adli Tıp Kurumu'nun raporlarına göre ertelemeyen yararlanmıştır.

Hükümet özellikle *Pretty-Birleşik Krallık* (no: 2346/02, CEDH 2002-III) kararına gönderme yaparak, başvuranın yeniden hapsedilmesinin, her ne olursa olsun, AİHS'nin 3. maddesi kapsamına girecek kadar ciddi seviyede bir muamele teşkil etmeyeceğini, zira ilgili kişinin durumunun, ne kadar üzücü olsa da, yetkili mercilere atfedilebilecek bir fiil veya ihmalkarlıktan kaynaklanmadığını savunmaktadır.

Sonuç olarak Hükümet, başvuranın yeniden muayene olmak üzere Adli Tıp Kurumu'na gelmemesinden ötürü, ne başvuranın o anki sağlık durumunun öğrenmenin ne de

Bilirkişi Kurulu'nun hazırladığı rapor hakkında yorum yapmanın mümkün olmadığını ileri sürmektedir.

2. Başvuran

Başvuran Hükümet'in savına karşı çıkmakta ve şikayetlerini sürdürmektedir.

B. AİHM'nin Takdiri

AİHS'de ne özgürlüğünden yoksun bırakılmış ne de hasta kişilerin durumuna ilişkin özel bir hükmün yer almadığı doğrudur. Bununla birlikte, gerekli tıbbi bakımın uygulanması yoluyla tutukluların fiziksel bütünlüğünün korunması konusunda Devletlere düşen yükümlülükten ayrı olarak, doğal yollardan ortaya çıkan gerek bedensel gerekse ruhsal bir hastalıktan kaynaklanan ıstırap, yetkili mercilerin sorumlu tutulabileceği tutukluluk koşulları nedeniyle daha da şiddetlenir veya şiddetlenme riski taşırırsa, tek başına AİHS'nin 3. maddesi kapsamına girebilir (*Mouisel-Fransa*, no: 67263/01, §§ 37, 38 ve 40, CEDH 2002-IX, ve *Pretty* kararı ve bu metinlerde yer alan göndermeler).

Her tutuklu, alınan tedbirlerin infaz edilme usul ve yöntemlerinin kendisini, tutukluluğun doğasında varolan kaçınılmaz ıstırap düzeyini aşacak şiddette bir sıkıntı veya zorluğa maruz bırakmamasını temin edecek şekilde, insan onuruyla bağdaşır tutukluluk koşullarına tabi olma hakkına sahip olduğundan, hapsedmenin uygulamaya ilişkin gereklilikleri gözönünde bulundurulduğunda, tutuklunun sağlığının yanı sıra esenliği de yeterli bir şekilde sağlanmalıdır (*Kudla-Polonya* [GC], no: 30210/96, § 94, CEDH 2000-XI).

AİHS'de, sağlık gerekçesiyle bir tutuklunun serbest bırakılmasına ilişkin herhangi bir "genel yükümlülük" belirtilmemişse de, bir tutuklunun klinik tablosu, Avrupa Konseyi'ne Üye Devletler nezdinde AİHS'nin 3. maddesi bakımından bugün, tutukluluğa elverişlilik sorusunun ortaya çıktığı durumlardan birini teşkil etmektedir (Bkz., *Mouisel, ibidem*, ve *Price-Birleşik Krallık*, no: 33394/96, §30, CEDH 2001-VII). Bu unsur, gözönünde bulundurulması gereken özgürlüğü kısıtlayıcı ceza infaz koşullarının bir parçasıdır.

Özetle görülen bir davada, sağlık durumu cezaevi yaşamına uygun olmayan ya da hayati tehlikesi bulunduğu tanısı konulan bir hastalığa yakalanan kimsenin tutulu bulundurulması, AİHS'nin 3. maddesi çerçevesinde sorunlara neden olabilir.

AİHM, davayı incelemeye başlamadan önce, ciddi hastalıkları bulunan hükümlülerin cezalarının infazı konusunda yürürlükte olan Türk mevzuatını dikkate almıştır. AİHM, Türk mevzuatının ulusal mercilere, tutukluların ciddi hastalıklara yakalandığı durumda müdahale etme olanağı sunduğunu not etmektedir. Sağlık durumu serbest bırakılma veya cezanın ertelenmesi kararlarının verilmesini gerektirebilecek unsurlardan biridir. Bu tedbirler, Cumhurbaşkanı'na mahsus olan sağlık gerekçesiyle af yoluna başvurma yerini almaktadırlar.

AİHM bu işlemlerin, ilk bakışta Devletlerin özgürlüğü kısıtlayıcı cezaların meşru gereklilikleriyle bağdaştırmaları gereken, tutukluların fiziksel bütünlüğü ve esenliklerinin korunması için uygun güvenceleri oluşturduğuna kanaat getirmektedir.

Mevcut davaların özel bağlamında, geçmişte Türkiye'nin, 1996 ve 2000 yıllarında F tipi cezaevlerinin kurulmasını protesto etmek amacıyla başlattıkları açlık grevleri karşısında, bazı vakaların WK-S olduğu düşünülen beslenme bozukluğuna bağlı zihinsel ve fiziksel rahatsızlıkları olan kişilerin tutulu bulundurulmaları sorunuyla karşı karşıya kaldığını hatırlatmak uygun olacaktır. Hasta olan tutukludan birçoğu sağlık gerekçesiyle serbest bırakılmıştır. Hiç kuşkusuz yetkili merciler, bu şekilde tutulu bulundurma, toplumun korunması gerekçesiyle haklı gösterilemeyeceğine kanaat getirmişlerdir.

Bu durumda, yukarıda belirtilen açlık grevlerine katıldığı anlaşılan başvuran, Türk hukukunun tanımış olduğu olanaklara ulaşabilmiş ve özgürlüğü kısıtlayıcı cezasını çekmeye tıbben elverişli olduğu belirtilene kadar ve aleyhinde yakalama müzekkeresi çıkarılana kadar bu olanaklardan faydalanmıştır.

AİHM, olayların meydana geldiği dönemde bu hastalık hakkındaki bilgilerin çok az olması gözönüne alındığında, başvuranın serbest bırakılmasının temelini oluşturan adli tıp raporlarında varılan sonuçlarıyla beraber, benzeri tedbirlerin alınması konusundaki adli mercilerin takdirini tartışmaya açacak hiçbir unsur görmemektedir (22 Eylül 1993 tarihli *Klaas-Almanya* kararı, A serisi no: 269, s. 17, § 29-30).

AİHM, izleyen nedenlerden ötürü, verilen yakalama müzekkeresinin dayandığı rapor gibi, dava konusu adli tıp raporlarında varılan sonuçları tartışma konusu yapacak hiçbir gelişmenin daha sonra meydana gelmediğine inanmaktadır.

AİHM, delil ikamesi konusunda, ne AİHS'nin ne de uluslararası mahkemelerde uygulanan genel ilkelerin kendisine katı kurallar dayatmadığını hatırlatmaktadır. Böylece kendi düşüncelerini oluşturmak için uygun olduğunu düşündüğü her türlü verilere dayanabilir. Ayrıca, AİHM, kabul edilebilirlik ve uygunluğun yanısıra, dosyadaki her unsurun ispat derecesini özgür bir şekilde değerlendirmektedir (18 Ocak 1978 tarihli *İrlanda-Birleşik Krallık* kararı, A serisi no: 25, s. 79, 80, § 209 ve 210).

Bir Savunmacı Devlet'in, AİHS'den doğan sorumluluklarını yerine getirmediğine inandıracak ya da ortaya çıkaracak ciddi gerekçelerin bulunup bulunmadığını saptamak amacıyla AİHM, ortaya çıkan sorunları sanıkların kendisine sunduğu ve gerekirse re'sen elde ettiği unsurlar ışığında ele almalıdır (2 Eylül 1998 tarihli *Yaşa-Türkiye* kararı, 1998-VI, s. 2437, § 94).

AİHM'yi yukarıda belirtilen soruşturma görevini düzenlemeye iten neden, inceleme yapması için gerekli unsurları re'sen elde etme ihtiyacından başkası değildir. Sonuç olarak, sözkonusu eli üç dava çerçevesinde, bu başvuran gibi bazı başvuranlar, Tabipler Odası'nın dava konusu raporların bilimsel olarak inandırıcılığını ciddi olarak tartışma konusu yapan görüşlerini sunmuşlardır.

Değerlendirmeye alınacak unsurların azlığı karşısında, ne başvuranların mektuplarının ne de Hükümet'in görüşlerinin kendisine yeterince ulaşmayan AİHM, bu davaların esası hakkında karar vermeden önce gerçek koşulları ortaya koyacak durumda değildi. Zaten AİHM, 7 Temmuz 2003 tarihinde İçtüzüğe konulan Ek'in kendisine sağladığı görevlerinin ifası gereğince ve yukarıda sözüedilen içtihadına uygun olarak soruşturma yürütmeye ve sözkonusu değerlendirilmeye alınacak unsurları re'sen elde etmeye karar vermiştir.

Sonuç olarak başvuranlar, 8 ve 13 Eylül 2004 tarihleri arasında AİHM Bilirkişi Kurulu tarafından muayene edilmişlerdir.

11 Eylül 2004 tarihinde muayene edilen Eren hakkında, Bilirkişi Kurulu oybirliğiyle, cezaevi koşullarında yaşamasını elverişsiz kılan nörolojik ve nöropsikolojik rahatsızlıkların yeterli olmayacağı sonucuna varmıştır.

Bu koşullarda AİHM, bilirkişi görüşlerinin aksine bir karara varamaz. Dolayısıyla AİHM, başvuranın yeniden cezaevine konulmasının kendi içinde AİHS'nin 3. maddesinin ihlalini oluşturduğunu söyleyemez.

AİHM buradan yola çıkarak sözkonusu maddenin ihlal edilmediği sonucuna varmıştır.

II. AİHS'NİN 5. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

A. Tarafların Savları

Başvuran, iddiasını desteklememekte, ancak 3. madde için ileri sürülen aynı nedenlerden ötürü 5. maddeyi ileri sürmekle yetinmiştir.

Hükümet, uygulanmamış olan hukuki bir kararın AİHS'nin ihlalini oluşturmadığı ve başvuranın "hükümlü" olarak yeniden cezaevine konulmasının AİHS'nin 5. maddesine aykırı olacağına düşünülmemeyeceği kanaatindedir.

B. AİHM'nin Takdiri

AİHM, yaptığı değerlendirmenin ardından, 5. maddeyi ileri sürmekle sınırlı olan başvuranın şikayetlerinin, 3. madde açısından daha önce görülen sorunlara benzer unsurları yeniden dile getirdiğini gözlemlemektedir.

AİHM, sözkonusu hükmün ihlal edilmediği sonucuna varmasını sağlayan tespitlere atıfta bulunarak, bu davada sözkonusu şikayeti ayrı olarak incelemeye gerek olmadığına karar vermiştir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK MAHKEME,

1. AİHS'nin 3. maddesinin ihlal edilmediğine;
2. Davanın AİHS'nin 5. maddesi açısından incelemeye gerek olmadığına;

Karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve 10 Kasım 2005 tarihinde, İçtüzüğü'nün 77. maddesinin 2 ve 3. fıkraları uyarınca yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

OSMAN ÖZCELİK VE DİĞERLERİ/Türkiye Davası*

Başvuru No: 55391 / 00

Strazburg

20 Ekim 2005

OLAYLAR

İlk iki ve son başvuran 1952, diğer başvuranlar 1957 ve 1946 doğumlu olup Ankara'da ikamet etmektedirler.

K. Bilget, 27 Haziran 1993 tarihinde Demokrasi Partisi'nin (DEP) olağan kongresi sırasında Partinin başkan yardımcısı sıfatıyla bir konuşma yapmıştır.

Aynı yılın Ağustos ayında tüm başvuranlar «*Demokrasi Partisi'nin Barış Çağrısı*» adlı bir beyana imza atmışlar ve «*Savaş Değil, Demokrat Çözüm*» başlıklı afişlerin hazırlanmasına katkıda bulunmuşlardır.

1. «Demokrasi Partisi'nin Barış Çağrısı» adlı beyan ve sözkonusu afişler ile ilgili yürütülen yargı süreci

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Cumhuriyet Savcısı 4 Ekim 1993 tarihinde «Demokrasi Partisi'nin Barış Çağrısı» adlı beyana imza atan ve «Savaş Değil, Demokrat Çözüm» sloganlı afişleri hazırlayan başvuruları ve DEP'in İdare Kurulu üyesi on kişiyi 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 8 § 1. maddesi uyarınca bölücülük propagandası yapma suçu ile itham etmiştir.

Cumhuriyet Savcısı, iddianamelerinde sözkonusu beyandan bazı alıntılara yer vermiştir.

8 Kasım 1993 tarihinde aralarında askeri bir hakimin de yer aldığı Ankara DGM heyeti, başvurular Özçelik, Günel ve Bozlak'ı dinlemiştir. Adı geçenler, haklarında yapılan suçlamaları reddederek suçsuz olduklarını iddia etmişler ayrıca sözü edilen beyanda barışa ve demokrasiye çağrıda bulduklarını ileri sürmüşlerdir.

23 Aralık 1993 ve 27 Ocak 1994'te DGM, iki sanığın dinlenmesini kararlaştırmış, kimi sanıkların adres tespitlerinin yapılması için istinabe oluşturulmasını talep etmiştir.

DGM, 3 Kasım 1994'te firari iki sanık için giyabi tutuklama kararı almış, diğer tutuklu sanığın mahkeme huzuruna çıkarılması emrini vermiştir.

---

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

DGM, 22 Haziran 1995 tarihinde sanıklardan birinin istinabe karşısında vermiş olduğu ifadenin dava dosyasına eklenmesini kararlaştırmış, dosyayı iki sanık hakkında verilen tutuklama kararının işleme konulması sırasında beklemeye almıştır.

DGM, 1 Ağustos, 12 Eylül ve 26 Ekim 1995 tarihlerinde sanıklar hakkında alınan tevkif müzekkeresi gelinceye kadar dava dosyasını bekletmiştir.

2. K. Bilget hakkında yürütülen cezai süreç

Cumhuriyet Savcısı, 29 Kasım 1993 tarihinde 3713 sayılı Kanun'un 8 § 1. maddesi uyarınca başvuran Bilget'i ve diğer sekiz kişiyi DEP kongresi sırasında yapmış oldukları konuşma nedeniyle itham etmiştir.

DGM, 28 Mart, 3 Mayıs, 6 Haziran ve 18 Temmuz 1995 tarihli duruşmalarda sanıklardan birinin mahkeme karşısına çıkarılmasını, diğeri hakkında da ihzar müzekkeresi kesilmesini kararlaştırmıştır.

DGM, 22 Ağustos ve 28 Eylül 1995 tarihlerinde önceki tevkif müzekkerelerinin ve adres tespitlerinin yinelenmesini talep etmiştir.

3. İki yargı sürecinin birleştirilmesi

DGM, 26 ve 28 Aralık 1995 tarihlerinde devam eden iki sürecin birleştirilmesine karar vermiştir.

DGM, 14 Mart 1996 tarihli duruşmada sanıklardan birinin İsviçre'de olduğunu, ikamet adresinin belli olmadığını not etmiş, bu sanığın kimlik ve adres bilgilerinin belirlenmesini, önceki tevkif müzekkeresinin ifa edilmediğini belirterek yinelenmesini talep etmiştir.

DGM, 5 Ağustos, 30 Eylül, 2 Aralık 1997, 10 Şubat ve 26 Şubat 1998 tarihlerinde gıyabi tevkif müzekkeresini yineleyerek, bunların yanıtı gelinceye dek davayı beklemeye almıştır.

17 Kasım 1998 tarihinde aralarında bir askeri hakimin de yer aldığı Devlet Güvenlik Mahkemesi heyeti 4616 sayılı Kanun ile değiştirilen 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 8 §1. maddesine dayalı olarak başvuruları haklarında yapılan ithamlardan suçlu bulunmuş ve K. Bilget'i iki yıl hapis ve 200.000.000 TL. [yaklaşık 572 Euro] para cezasına, diğer başvuruları bir yıl hapis ve 100.000.000 TL. [yaklaşık 286 Euro] para cezasına çarptırmış ve bütün başvuruların yurtdışına çıkışını yasaklamıştır.

28 Haziran 1999 tarihinde Yargıtay bu hükmü onamıştır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı 28 Haziran 1999 tarihinde başvuruların davanın yeniden incelenmesi istemiyle yapmış oldukları başvuruyu reddetmiştir.

Başvurular, 3 Eylül 1999 tarihli ve 4454 sayılı basın-yayın yoluyla işlenen suçlar hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesini müteakip, haklarında verilen cezaların ertelenmesi talebiyle Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne başvurmuşlardır.

Üç sivil hakimden oluşan Devlet Güvenlik Mahkemesi heyeti 28 Mart 2000 tarihli kararında, bir konuşma nedeniyle mahkum olan başvuran Bilget'in mahkumiyet kararının 4454 sayılı Kanun'un uygulama kapsamına girmediğini belirterek yapılan başvuruyu reddetmiş, bununla birlikte başvuruların cezalarının üç yıl süreyle ertelenmesini kararlaştırmıştır.

DGM, 6 Eylül 2002 tarihinde M. Bozlak'ın adli sicil kaydının silinmesi talebini reddetmiştir.

Başvuranın temyiz başvurusunun ardından DGM 11 Eylül 2002 tarihinde adı geçenin adli sicilinin kayıtlardan çıkarılmasına karar vermiştir. Bununla birlikte, Yargıtay 17 Ekim 2002 tarihinde bu kararı bozmuştur.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'NİN 10. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvurular haklarında verilen mahkumiyet kararı ile ifade özgürlüğü haklarının ihlal edildiğini iddia ederek, AİHS'nin 10. maddesini ileri sürmektedirler.

AİHM, sözkonusu mahkumiyet kararının AİHS'nin 10 § 2. maddesi ile güvence altına alınan ifade özgürlüğüne yönelik bir müdahaleyi oluşturduğu hususunda taraflar arasında bir ihtilafa yer verilmediğini not etmektedir. Yapılan müdahalenin AİHS'nin 10 § 2. maddesi uyarınca kanun tarafından öngörüldüğüne, toprak bütünlüğünün korunması gibi meşru bir amacı izlediğine itiraz edilmemektedir (Bkz. Yağmurdereli-Türkiye kararı, no: 29590/96, 40, 4 Haziran 2002). Bu husus dikkate alınmaktadır, bununla birlikte müdahalenin «demokratik bir toplum için zorunluluk» oluşturup oluşturmadığının incelenmesi gerekmektedir.

AİHM, sözkonusu beyanda yer alan terimlere, afişlere ve bunların verilişleri bakımından dikkat çekmektedir. AİHM bu bağlamda, davayı çevreleyen olayları, özellikle terörle mücadeleye bağlı güçlükleri dikkate almaktadır.

Sözü edilen konuşma ve afişler «emekçilere, insan hakları savunucularına ve barış severlere» yönelik siyasi içerikli bir çağırıcı içermektedir. Asıl verilen mesaj özellikle güvenlik güçleri ile PKK arasındaki ateşkese ve Kürt kimliğinin tanınmasına dayalıdır.

K. Bilget'in siyasi bir partinin bölge kongre toplantısı sırasında yapmış olduğu konuşma ile ilgili AİHM, ilgilinin bu partinin genel başkan yardımcısı sıfatıyla delegelere partisinin izlediği siyasi çizgiyi açıklamaya çalıştığını gözlemlemektedir. Başvuran özellikle «Biz, halk olarak kürt halkı olarak, kürt emekçileri olarak kendimizi yönetme konusunda kendi irademize sahip olma konusunda bu zamana kadar sınav olarak başarılı bir sınav veremedik (...) ben inanıyorum ki Kürt halkının acılarına, kürt halkının gözyaşlarına, kürt halkının onuruna kürt halkının onuruna kürt halkının özgürlük tutkusuna Türk emekçilerinin Türkiye emekçi sınıfının alın terini de katabilirsek merkezi iktidarı biz yönetiriz» görüşünü dile getirmiştir.

Devlet Güvenlik Mahkemesi 17 Kasım 1998 tarihli kararında, başvuranların Türk topraklarının bir bölümü üzerinde Kürdistan adı verilen bir devleti kurmak istedikleri tespitinde bulunarak, bu sözlü ve yazılı ifadelerin Türkiye'nin toprak bütünlüğüne karşı bölücülük propagandasını oluşturduğu sonucuna varmıştır.

AİHM, iç hukuk mercilerinin vermiş oldukları kararlarda başvuranların ifade özgürlüğüne yönelik müdahalenin meşruiyeti için yeterli sayılamayan gerekçeleri incelemiştir (Bkz. *mutatis mutandis*, Sürek-Türkiye (no:4) kararı, no: 24762/94, § 58, 8 Temmuz 1999). AİHM, başvuranların ne şiddet kullanımını, ne silahlı direnişi teşvik eden bir konuşma yaptıklarını, Türk siyasi hayatının aktörleri olarak kendilerine tanınan görev doğrultusunda görüşlerini ifade ettiklerini gözlemlemektedir. AİHM nezdinde dikkate alınması gereken temel unsur budur (Bkz. a contrario, Sürek-Türkiye kararı (no:1), no: 26682/95, § 62, AİHM 1999-IV, ve Gerger-Türkiye kararı, no: 24919/94, § 50, 8 Temmuz 1999).

AİHM, mevcut başvuruda yer alan şikayetlerin daha önceki kararlarda da yer aldığı ve AİHS'nin 10. maddesinin ihlali ile sonuçlandığı tespitinde bulunmaktadır (Bkz. özellikle sözü edilen İbrahim Aksoy kararı). AİHM, mahkemenin yerleşik içtihadı ışığında, yapılan başvuruda Hükümetin davanın seyrini farklı şekilde sonuçlandırarak hiçbir tespiti ve delili sunmadığını kaydetmektedir. AİHM ayrıca, Hükümetin sahip olduğu baskın konumu itibarıyla, özellikle muhalif kanadın yönelttiği haksız eleştiri ve saldırılara yanıt verecek başka çözüm yollarının olması halinde, cezai yollara başvurmaması gerektiğinin altını çizmektedir (Bkz. özellikle Incal-Türkiye kararı, 9 Haziran 1998, 1998-IV, § 54, sözü edilen Yağmurdereli kararı, § 43).

Mevcut haliyle, başvuranların mahkumiyeti öngörülen amaç doğrultusunda orantısızdır ve «demokratik bir toplum için gereklilik» oluşturmamaktadır. Bu durumda, AİHS'nin 10. maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 6 § 1. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuranlar, kendilerini yargılayıp mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin «bağımsız ve tarafsız» bir mahkeme olmadığını, bünyesinde bulunan askeri hakim varlığı nedeniyle adil bir yargılama güvencesini veremeyeceğini iddia etmektedirler. Başvuranlar bu yönde AİHS'nin 6 § 1. maddesini ileri sürmektedirler.

A. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin bağımsızlığı ve tarafsızlığı hakkında

AİHM, daha önceki kararlarda da benzer pek çok şikayetlerin dile getirildiğini ve

bunların AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlali ile sonuçlandığını belirtmektedir. (Bkz. sözü edilen Özel kararı, §§ 33-34, ve Özdemir kararı, no: 59659/00, §§ 35-36, 6 Şubat 2003).

AİHM, mevcut davada Hükümetin davanın seyrini farklı şekilde sonuçlandırarak hiçbir tespiti ve delili sunmadığını incelemekte, bunun yanı sıra başvuruların aralarında askeri bir hakimin de yer aldığı Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin «ulusal güvenliğe» dayalı olarak yapmış olduğu yargılama konusunda endişe duymalarının anlaşılabilir olduğu tespitinde bulunmaktadır. Üstelik bu durum, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin davanın gerekçesine yabancı gerekçeler ışığında başvurular hakkında sebepsiz bir yargı kararı aldığı şüphesine varmalarına neden olmaktadır. Bu nedenle başvuruların bu yargı makamının tarafsız ve bağımsız olmadığı yönündeki şüphelerinin dikkate alınması gerekmektedir. (sözü edilen Incal kararı s. 1573, § 72).

AİHM, başvuruları yargılayıp mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin 6 § 1. maddesi uyarınca bağımsız ve tarafsız bir mahkeme olmadığı sonucuna varmıştır.

B. Yargı sürecinin uzunluğu hakkında

AİHM, dava konusu olaylar dikkate alındığında, AİHS ve Mahkeme'nin yerleşik içtihadı ışığında yargı sürecinin makul olmadığı değerlendirmesinin yapılamayacağını savunmaktadır.

AİHM, yargı sürecinin başvuruların itham edildikleri 4 Ekim ve 29 Kasım 1993 tarihlerinde başladığını, 28 Haziran 1999'da Yargıtay'ın iki aşamalı yargı için verdiği kararlar yaklaşık beş yıl dokuz ay sonra sona erdiğini not etmektedir.

AİHM, yargı sürecinin makul yapısının dava koşullarını takiben ve mahkeme yerleşik içtihatları, özellikle davanın karmaşıklığı, başvuranın ve yetkililerin tutumu ve davayı izleyen olaylar ışığında değerlendirildiğini hatırlatmaktadır.

AİHM, bununla birlikte sözkonusu yargı sürecinin yirmi bir sanığı kapsamına karşın karmaşık bir yapıda olmadığını not etmektedir; kovuşturma yapılan sanıklar aynı suçtan, yazılı ve sözel olarak bölücülük propagandası yapma suçu ile itham edilmişlerdir.

Başvuranlara gelince, bu süreçteki hiçbir gecikme başvurulara yüklenmemelidir.

Yargı makamlarının tutumu ile ilgili olarak AİHM, bu yavaşlığın yalnızca «makul süre» sınırını aşan Devlet'e yüklenebileceğini hatırlatmaktadır (Bkz. özellikle, Gergouil-Fransa kararı, no: 40111/98, § 19, 21 Mart 2000, ve Papachelas-Yunanistan kararı, no: 31423/96, § 40, AİHM 1999-II).

Mevcut başvuruda AİHM, başvurular hakkında yürütülen iki ayrı yargılamanın 3713 sayılı Kanun'un 8 § 1. maddesi uyarınca olduğu, bu iki sürecin iki yıl gecikmenin ardından 26 ve 28 Aralık 1995 tarihlerinde Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin kararı ile birleştirildiği saptamasında bulunmaktadır.

Yargılama sürecindeki kimi uzatmalar 6 Şubat 1996 ve 26 Şubat 1998 tarihleri arasında duruşma (on yedi rapor) tutanaklarının yeniden okunması, yaklaşık iki yıl boyunca bazı sanıkların kimlik ve adres bilgilerinin tespit edilmesi, tevkif müzekeresinin ifası ve ifadesine başvuru sanıklar hakkında gıyabi kararlarını alan hukuk merciine yüklenebilir.

AİHM ayrıca, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin yaklaşık beş yıl sonra ilk derece mahkemesi olarak 17 Kasım 1998 yılında kararını verebildiğini gözlemlemektedir.

Yargı sürecinin tamamı, özellikle ilk derece mahkemesi önündeki süre ve dava konusunun özel bir karmaşıklığının olmadığı dikkate alındığında AİHM, AİHS'nin 6 § 1. maddesinde yer alan «makul sürenin» aşıldığına itibar etmektedir.

Bu nedenle, bu hüküm ihlal edilmiştir.

III. AİHS'NİN 41. MADDESİ'NİN UYGULANMASI

A. Tazminat

Başvuranlar, verilen para cezası ve sözkonusu mahkumiyet kararı ile maruz kaldıkları gelir kaybıyla birlikte 237.240 Euro maddi zarara uğradıklarını iddia etmektedirler. Başvuranlar ayrıca manevi zarar için 103.400 Euro talep etmektedirler.

İddia edilen gelir kaybıyla ilgili olarak AİHM, sunulan delillerin AİHS'nin 10. maddesinin ihlali ile başvuranların uğradıkları gelir kaybını kesin olarak ispatlar nitelikte olmadığını kaydetmektedir (Bkz. aynı anlamda, Karakoç ve diğerleri-Türkiye kararı, no: 27692/95, 28138/95 ve 28498/95, § 69, 15 Ocak 2002).

Bu nedenle, bu talebi reddetmektedir.

Özçelik, Günel, Bozlak ve Okutan hakkında verilen para cezasına ilişkin AİHM, bu cezanın ifasının 28 Mart 2000 tarihinde askıya alındığını hatırlatmaktadır. O halde bu talebin reddedilmesi gerekir. Buna karşılık AİHM, K. Bilget tarafından yapılan tecil talebinin Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından reddedildiğini gözlemlemektedir. Bu durumda başvurana beraat ettiği miktarın tamamının ödenmesi gerekmektedir. Sonuç olarak, AİHM K. Bilget'e uğradığı maddi zararın tazmini için 572 Euro ödenmesini kararlaştırmıştır.

Manevi tazminatla ilgili olarak AİHM, ilgililerin olayların koşulları nedeniyle bazı sıkıntılar çektiklerini belirtmektedir. Mahkeme, AİHS'nin 41. maddesince hakkaniyete uygun olarak bu doğrultuda K. Bilget'e 7.500 Euro ve diğer dört başvuranın her birine 5.000 Euro ödenmesine karar vermiştir.

AİHM, bir başvuran hakkında verilen mahkumiyetin, 6 § 1. maddesine göre tarafsız ve bağımsız olmayan bir mahkeme tarafından verildiği görüşüne vardığında, prensip olarak en uygun tazminin, zamanında, tarafsız ve bağımsız bir mahkeme tarafından başvuranı yeniden yargılamanın olacağı kanaatine varmaktadır (Bkz. sözü edilen Gençel kararı, § 27).

B. Masraf ve harcamalar

Başvuranlar iç hukukta ve AİHM nezdinde yapmış oldukları giderler için 7.290 Euro talep etmekte, kanıtlayıcı belge niteliğinde Ankara Barosunun minimum avukatlık ücret tarifesini ve çeviri masraflarına ilişkin makbuzu sunmaktadırlar.

Hükümet bu miktarlara karşı çıkmaktadır.

Sunulan deliller ve mahkemenin bu yöndeki yerleşik içtihadı dikkate alınarak AİHM başvuranlara yapmış oldukları tüm masraf ve harcamalar için makul olarak toplam 3.000 Euro ödenmesine itibar etmektedir.

C. Gecikme Faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına 3 puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, MAHKEME, OYBİRLİĞİYLE,

1. AİHS'nin 10. maddesinin *ihlal edildiğine*;
2. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin tarafsız ve bağımsız bir mahkeme olmaması nedeniyle AİHS'nin 6 §1. maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. Yargı sürecinin uzunluğu nedeniyle AİHS'nin 6 § 1. maddesinin *ihlal edildiğine*;
4. a) AİHS'nin 44 § 2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.'ye çevrilmek suretiyle Savunmacı Hükümetin;
  - iv. başvuran K. Bilget için 572 (beş yüz yetmiş iki) Euro maddi, 7.500 (yedi bin beş yüz) Euro manevi tazminat;

- v. başvuranlar Özçelik, Günel, Bozlak ve Okutan'ın her birine 5.000 (beş bin) Euro manevi tazminat;
- vi. masraf ve harcamalar için başvuranlara toplam 3.000 (üç bin) Euro ödemesine ;
- vii. belirtilen miktarların her türlü vergiden *muaf tutulmasına*;
- b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar, Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faizin uygulanmasına;
5. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŞTİR

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddelerine uygun olarak 20 Ekim 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

EĞİLMEZ/Türkiye Davası*

Başvuru No: 21798/04
Strazburg
10 Kasım 2005

OLAYLAR

A. Başvurunun yapılmasına kaynaklık eden olaylar

1967 doğumlu olan başvuran, 4 Haziran 1998 tarihinde İzmir DGM tarafından bir terörist örgüte üye olmaktan oniki yıl altı ay hapis cezasına mahkum edilmiştir.

Başvuran 2002-2003 yılları arasında Uşak Cezaevi'nde yatmaktayken açlık grevine başlamıştır.

4 Aralık 2001 tarihinde başvuranın babası, CMUK'un 399. maddesine dayanarak, sağlık durumundan ötürü kızının cezasının infazının ertelenmesini talep etmiştir.

19 Aralık 2001 tarihinde Uşak Cumhuriyet Savcısı başvuranı muayene olmak üzere Uşak Devlet Hastanesi'ne göndermiş ve muayene sonucu düzenlenen 15 Ocak 2002 tarihli raporda, başvuranın özgürlükten yoksun bırakıcı cezayı çekebileceği yönünde görüş bildirilmiştir.

Bunun üzerine 16 Ocak 2002 tarihinde Uşak Cumhuriyet Savcısı, başvuranın babasının talebini reddetmiştir. Cumhuriyet Savcısı'nın kararına karşı yapılan itiraz başvurusu da 5 Nisan 2002'de kabul edilmemiştir.

25 Haziran 2002 tarihinde Cumhuriyet Savcısı'nın emri üzerine başvuran yeniden muayene edilmiş ve düzenlenen raporda ilkinde ulaşılan sonuçlar tekrarlanmıştır.

Cumhuriyet Savcısı ikinci rapora dayanarak, 11 Temmuz 2002'de başvuranın cezasının ertelenmesi talebini reddetmiştir.

Başvuranın bu rapora itirazı üzerine ilgili kişi 4 Mart 2003 tarihinde Cumhuriyet Savcısı tarafından Adli Tıp Kurumu'na muayene edilmeye gönderilmiştir. Söz konusu kurum tarafından düzenlenen 16 Nisan 2003 tarihli raporda, başvuranda Wernicke-Korsakoff Sendromu (WK-S) teşhis edilmiş ve uzatılabilir olmak kaydıyla altı ay süreyle hastanın cezasının infazının ertelenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

24 Nisan 2003 tarihinde Uşak Cumhuriyet Savcısı CMUK'un 399. maddesi uyarınca başvuranın serbest bırakılmasına karar vermiş ve bunu, erteleme süresinin bitiminden önce başvuranın Cumhuriyet Savcılığı'na gitmesi koşuluna bağlamıştır.

---

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Başvuran 29 Eylül 2003 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Savcılığı'na gitmiş ve oradan muayene edilmek üzere Adli Tıp Enstitüsü'ne gönderilmiştir. Yapılan muayene sonucunda 15 Ekim 2003 tarihinde hazırlanan raporda, başvuranın sağlık durumunun artık erteleme tedbirinin devamını gerektirmediği sonucuna varılmıştır.

6 Kasım 2003 tarihinde Uşak Cumhuriyet Savcısı başvuran hakkında mahkumlara mahsus yakalama müzekkeresi çıkartmış, ilgili kişi ise firar etmiştir.

12 Kasım 2003 tarihinde başvuranın avukatı, Adli Tıp Kurumu Genel Kurulu tarafından müvekkilinin sağlık dosyasının yeniden incelenmesini talep ederek, Uşak Ağır Ceza Mahkemesi'ne yakalama müzekkeresine karşı itiraz başvurusunda bulunmuştur. 14 Kasım 2003'te adı geçen Mahkeme bu talepleri reddetmiştir.

Başvuranın avukatı bu karara karşı da 23 Aralık 2003'te itiraz etmiştir.

27 Ocak 2004 tarihinde Alaşehir Ağır Ceza Mahkemesi bu başvuruyu reddetmiştir.

12 Ekim 2004'te Resmi Gazete'de yayımlanan yeni TCK'nın 1 Nisan 2005 tarihinde yürürlüğe girmesi öngörülmüştür.

30 Kasım 2004 tarihinde Cumhuriyet Savcısı'nın istemiyle re'sen toplanan İzmir Ağır Ceza Mahkemesi heyeti, yeni TCK'da mevcut davada işlenen suç için daha az ceza öngörüldüğünü ve başvuranın da bu cezayı çekmiş olduğunu gözönüne alarak, cezasının infazının ertelenmesine karar vermiştir. İzmir Ağır Ceza Mahkemesi, henüz yürürlüğe girmediğinden yeni TCK'yı uygulamanın mümkün olmadığını fakat mevcut davada bu durumun önemli bir rol oynamadığını zira başvuranın yeni TCK uyarınca mahkum edilmiş olması halinde alacağı cezayı zaten çekmiş olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte Mahkeme, davayı sonlandırmak için yeni TCK'nın yürürlüğe girdiği tarihte dava dosyasının tekrar açılması gerektiğini kaydetmiştir.

31 Mayıs 2005 tarihli bir Kanun'la, yeni TCK'nın yürürlüğe girme tarihi 1 Haziran 2005 tarihine ertelenmiştir.

B. AİHM'nin soruşturma görevi

Elli üç adet başvurunun bir tanesini oluşturan mevcut davada, AİHM, İç Tüzüğü'nün Ek A1 maddesi uyarınca, esas hakkında incelemesi için ilgili olayların tespit edilmesi amacıyla soruşturma heyeti oluşturmuştur.

AİHM üyeleri arasından altı delegeyi, Türkiye'deki ceza infaz kurumları ile hastanelerde ziyarette bulunmakla görevlendirmiş ve üç uzman doktordan oluşan bir bilirkişi heyetini, öncelikle aralarında başvuranın da bulunduğu ilgili kişilerin sağlık öykülerini değerlendirmek, ardından da bu kişilerin özgürlükten yoksun bırakıcı bir cezayı çekip çekemeyeceklerini belirlemek amacıyla nöropsikiyatrik muayeneler yürütmekle görevlendirmiştir.

23 Ağustos 2004 tarihinde bu görevin en iyi şekilde yürütülmesi amacıyla, AİHM Hükümet'ten, İç Tüzüğü'nün 39. maddesi uyarınca, amaçlanan muayenelerin Bilirkişi Kurulu tarafından yürütülebilmesi için, firari durumda olan başvuranın 6 Eylül-13 Eylül 2004 tarihleri arasında yakalanmamasını talep etmiştir.

AİHM bu görevi çerçevesinde, başvurandan, 11 Eylül 2004 tarihinde muayene edileceği İstanbul Üniversitesi Çapa Hastanesi'ne gitmesini istemiştir. AİHM başvurana, geçerli bir mazereti olmadan bu çağrıya uymaması halinde, AİHS'nin 37§1 c) maddesi uyarınca başvurusunun kayıttan düşeceğini de bildirmiştir.

AİHM'nin bu şekilde gerçekleştirdiği soruşturma görevine ilişkin bilgi *Tekin Yıldız-Türkiye* (no: 22913/04, 10 Kasım 2005) kararında yer almaktadır.

HUKUK AÇISINDAN

Başvuran, cezasının infazının ertelenmesini kararının, hiçbir bilimsel değeri olmayan ve bir önceki sağlık raporu ile açıkça çelişkili olan bir diğer sağlık raporuna dayanılarak kaldırıldığını ileri sürmekte ve yakalandığı Wernicke-Korsakoff hastalığı nedeniyle yeniden hapsedilmesinin AİHS'nin 3. maddesini ihlal edeceğini belirtmektedir.

AİHM başvuranın avukatının 28 Temmuz 2004 tarihli bir mektupla, hakkındaki yakalama müzakeresinin kaldırılmadığı sürece müvekkilinin Bilirkişi Kurulu tarafından öngörülen sağlık muayenesine gelmeyeceğini bildirdiğini kaydeder.

Hükümet başvurana verilen cezanın yasal reformlar çerçevesinde yeniden belirlendiğini ve böylelikle ilgili kişinin 30 Kasım 2004 tarihinde ceza affından yararlandığını belirtmektedir. Dolayısıyla başvuranın bu ceza ile ilgili olarak yeniden hapsedilme riski yoktur. Her ne olursa olsun, başvuranın 24 Nisan 2004 tarihinden itibaren özgür olduğu dikkate alındığında, sözkonusu kişinin artık mağdur sıfatı bulunmamaktadır.

AİHM, bu konuda yapılan uyarıya karşın başvuranın 11 Eylül 2004 tarihli muayeneye gelmediğini gözlemlemiştir.

Başvuranın avukatı 14 Şubat 2005 tarihli bir mektupla bu durumu, Hükümet tarafından belirtilen geçici tedbirin ardından müvekkili hakkındaki yakalama müzakeresinin kaldırıldığının kendisine zamanında bildirmemesiyle açıklamaya çalışmıştır.

Başvuranın avukatı diğer yandan, müvekkilinin cezasının geri kalanının ertelenmesi kararının mevcut davada hiç önem taşımadığını, zira yeni TCK'nın henüz yürürlüğe girmediğini iddia etmektedir. Sonuç olarak Hükümet her an başvurana yakalayıp yeniden hapsedebilir.

AİHM bu argümanların hem desteklenmediğini hem de anlaşılabilir ve nesnel bir endişeye dayanmadığını, zira mevcut davada Hükümet'in, o ana kadar kendisine bildirilen geçici tedbirlerin tamamına saygı göstermekle kalmayıp aynı zamanda soruşturma görevinin organizasyonu ve seyri için örnek teşkil edecek bir yardım sağladığını belirtmektedir.

Başvuran tarafından da gayet iyi bilinen bu koşullar altında, sözkonusu kişi Hükümet'in herhangi bir olumsuz tutumundan dolayı endişeli olduğunu iddia edemez. Çünkü ortaya bu türden bir üzücü durumun çıktığı varsayılsa bile, buradan sonuç çıkartacak olan yalnızca AİHM'dir.

Yukarıda anlatılanlar ışığında, AİHM başvuranın mağdur sıfatı konusunda zaman kaybetmeye gerek olmadığı kanaatindedir (bkz., *Amuur- Fransa*, 25 Haziran 1996, *Derleme Kararlar ve Hükümler* 1996-III, s. 846, § 36, *Dalban-Romanya* [GC], n° 28114/95, § 44, CEDH 1999-VI, ve, *mutatis mutandis*, *S.T.- Türkiye*, n° 32431/96, 6 Mayıs 2003). Başvuranın, bu konuda yapılan kesin uyarılara rağmen, ortada hiçbir neden yokken kendisi için ayarlanan muayeneye gelmeyerek, bu şekilde kendi başvurusuna ait olguların tespit edilmesini engellememiş olması gerektiğini gözlemlemek AİHM için yeterlidir.

Sonuç olarak AİHM mevcut davada, AİHS'nin 37§1 c) maddesi uyarınca başvurunun incelenmesine devam edilmesine artık lüzum kalmadığı kanaatine varmıştır.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

Başvurunun *kayıttan düşürülmesine*

karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. fıkralarına uygun olarak 10 Kasım 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

BAZANCİR VE DİĞERLERİ/Türkiye Davası*

Başvuru No: 56002/00 ve 7059/02

Strazburg

11 Ekim 2005

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Başvuranlar sırasıyla, 1981, 1978, 1980, 1976, 1977 ve 1980 doğumludur.

Başvuranlar, 4 - 5 Ağustos 1999 tarihlerinde, yasadışı terör örgütü PKK mensubu olmak ve bu örgüte yardım ve yataklık etmek suçları nedeniyle Bingöl Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi Ekipleri tarafından yakalanmışlardır.

Bingöl Cumhuriyet Başsavcısı, başvuruların dört gün süreyle gözaltında tutulmalarına karar vermiştir.

7 Ağustos 1999 tarihinde, Bingöl Asliye Ceza Mahkemesi Hakimi, Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusu üzerine, 8 Ağustos 1999 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, ikinci, üçüncü, dördüncü ve altıncı başvuranın gözaltı sürelerini uzatma kararı almıştır.

9 Ağustos 1999 tarihinde, Bingöl Asliye Ceza Mahkemesi Hakimi, Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusu üzerine, birinci ve beşinci başvuranın da gözaltı sürelerini üç gün uzatmıştır.

11 Ağustos 1999 tarihinde, başvurular Cumhuriyet Başsavcısı tarafından dinlenmiştir. Aynı gün, başvurular hakim karşısına çıkarılmıştır. Hakim başvuruların tutuklu yargılanmalarına karar vermiştir.

27 Ağustos 1999 tarihli iddianamesi ile Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı TCK'nın 168 § 2. ve 169. maddelerine ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 5. maddesine istinaden birinci ve ikinci başvuranı PKK mensubu olma, diğer başvurular hakkında bu örgüte yardım ve yataklık etme suçlarından ceza davası açmıştır.

Devlet Güvenlik Mahkemesi, 22 Mart 1999 tarihli kararı ile, üçüncü, dördüncü ve altıncı başvuranı delil yetersizliğinden serbest bırakmıştır. Diğer başvurularını suçlu bularak,

birinci ve ikinci başvuru on iki yıl altı ay, beşinci başvuru ise üç yıl hapis cezasına çarptırılmıştır.

15 Ağustos 2001 tarihinde, Yargıtay bu kararı onamıştır.

---

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'NİN 5§§3 VE 4 MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuranlar, AİHS'nin 5§§3 ve 4. maddelerinin ihlal edilmesinden şikayetçi olmaktadır.

Başvuranlar, CMUK'un 128§4 maddesine dayanarak başvuruda bulunmadıklarından dolayı, Hükümet iç hukuk yollarının tüketilmediğini savunmaktadır.

AİHM, 24 Haziran 2004 tarihli kabuledilebilirlik kararında, Hükümet'in bu itirazının AİHS'nin 5§4 maddesine ilişkin olarak yapılan şikayetle ortaya konan sorularla yakından bağlı olan soruları gündeme getirdiği kanaatinde olup, esasa bağlamıştır. AİHM, bu itirazı başvuranlar tarafından AİHS'nin 5§4 maddesine ilişkin olarak yapılan şikayet çerçevesinde inceleyecektir.

A. AİHS'nin 5 § 3 maddesine dayanan şikayet

Başvuranlar, kısa zaman içinde hakim karşısına çıkarılmadıklarından şikayetçi olmaktadır.

Hükümet, başvuranlara uygulanan gözaltı süresinin uzunluğunun, olayların meydana geldiği dönemde yürürlükte olan yasalara uygun olduğunu ve işlenen suçun niteliğinin bu sürenin uzatılmasını zorunlu kıldığını belirtmektedir. Hükümet ayrıca, 3 Ekim 2001 tarihli Anayasa değişikliği ile gözaltı süresini dört gün olarak belirlemiştir.

Esasında, ikinci, üçüncü, dördüncü ve altıncı başvuranın gözaltı süresi 4 Ağustos 1999 tarihinde, birinci ve beşinci başvuranların 5 Ağustos 1999 tarihinde başlamış ve 11 Ağustos 1999 tarihinde sona ermiştir. O halde ikinci, üçüncü, dördüncü ve son başvuranın gözaltı süresi yedi gün, diğer başvuranların ise altı gün sürmüştür.

AİHM *Brogan ve diğerleri-Birleşik Krallık* (29 Kasım 1988, A serisi no: 145-B, s. 33, § 62) davasında, yargı denetiminden yoksun dört gün altı saatlik gözaltı süresinin, toplumun bütününe terörizmden korumayı amaç edinse bile, AİHS'nin 5§3. maddesinde belirlenen zaman sınırlarını aştığı yönünde hüküm getirdiğini hatırlatır.

Dolayısıyla AİHM başvuranların hakim önüne çıkarılmadan önce, altı ila yedi gün boyunca gözaltında tutulmalarının gerekli olduğunun kabul edilemeyeceğine kanaat getirmiştir.

Sonuç olarak, AİHS'nin 5 § 3 maddesi ihlal edilmiştir.

B. AİHS'nin 5 § 4 maddesine dayanan şikayet

Başvuranlar, gözaltı sürelerine itiraz edebilecekleri etkili bir başvuru yolunun bulunmadığından şikayet etmektedirler.

Hükümet başvuruların CMUK'un 128§4. maddesinde öngörülen başvuru yolunu kullanmadıklarını belirtmektedir. Söz konusu maddede, Savcılık tarafından gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin her türlü karara karşı itiraz başvurusu yapılabilmesi öngörülmektedir. Ayrıca 6 Mart 1997 tarihinden itibaren bu düzenlemenin Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ndeki yargılamaya uygulanabileceğini eklemektedir.

AİHM daha önceden benzer bir itirazı *Öcalan-Türkiye* kararında ([GC], no: 46221/99, 12 Mayıs 2005) reddetmiş olduğunu hatırlatır. AİHM bu kararda, CMUK'un 128§4. maddesi gereğince ulusal yargıç tarafından gözaltının yasallığı konusunda yapılan incelemenin, AİHS'nin 5§4. maddesinin gerektirdiklerine uygun olmadığına hükmetmiştir.

AİHM mevcut davada, bu karardan ayrılmasını gerektirecek hiçbir neden bulamamıştır. AİHM, kabuledilebilirlik aşamasında, Hükümet, AİHS'nin 5§4 maddesi uyarınca, CMUK'un 128§4 maddesinde öngörülen başvurunun etkili olup olmadığı hakkında ek görüş sunmaya ve bu alanda adli karar örnekleri sunmaya davet edilmiştir. İncelemelerden sonra, AİHM *Öcalan* kararında ulaştığı tespitlerin benzerlerine ulaşmıştır. Bir yandan, kararlarının hiçbirinde, ulusal yargıç, yasal sürenin sona erdiğini ya da gözaltı süresinin devamını öngören Savcılık emrinin bulunmadığını tespit ettikten sonra bile, ilgililerin serbest bırakılması kararını vermemiş; ilgilileri yalnızca tutuklama kararı veren hakime sevk etmekle yetinmiştir. Diğer yandan, Hükümet tarafından dile getirilen adli kararların alındığı davaların hiçbirinde, gözaltında bulunan sanık hakim karşısına çıkmamıştır. Hakim, ilgili avukat tarafından yapılan başvuru sonrasında, denetimini yalnızca dosya üzerinden yapmıştır.

Ayrıca başvurular hakkında yapılan suçlamalar belli ölçüde ağır suçlamalar niteliği taşımaktadır ve gözaltı süresi de ulusal yasalara uygundur. Bu koşullarda AİHM, bu hususta hakim önünde yapılacak bir itirazın, serbest bırakılmayla sonuçlanmaktan uzak olduğu kanaatine varmıştır (Bkz., *Öcalan* kararı, § 70).

Dolayısıyla AİHM Hükümet'in itirazını reddetmiş ve AİHS'nin 5 § 4. maddesinin ihlal edildiğine karar vermiştir.

II. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

AİHS'nin 41. maddesinde yer alan unsurlar.

Avukatlarına gönderilen 28 Haziran 2004 tarihli iadeli taahhütlü mektupta, AİHM'nin iç tüzüğü'nün 60.maddesine dikkat çekilmesine rağmen, başvurular hiçbir adil tazmin talebinde bulunmamışlardır.

Bu nedenle, AİHM, tazminat adı altında herhangi bir ücret ödenmesine gerek olmadığına karar vermiştir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

1. Hükümet'in itirazının *reddedilmesine*;
2. AİHS'nin 5§3. maddesinin *ihlal edildiğine*;
3. AİHS'nin 5§4. maddesinin *ihlal edildiğine*;

karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. fıkralarına uygun olarak 11 Ekim 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Tebliğler

Sanayi ve Ticaret Bakanlığından:

GARANTİ BELGESİ SÜRELERİNİN UZATILMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: TRKGM-2007/1)

MADDE 1 – (1) 4822 sayılı Kanunla değişik 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 13 ve 31 inci maddelerine dayanılarak yürürlüğe konulan Garanti Belgesi Uygulama Esaslarına Dair Yönetmelik hükümlerine göre geçerliliği devam eden garanti belgelerinin süreleri, yeni bir müracaata bağlı olmaksızın 30/6/2008 tarihine kadar uzatılmıştır.

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.

[R.G. 31 Mayıs 2007 – 26538]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Sanayi ve Ticaret Bakanlığından:

SATIŞ SONRASI HİZMETLERİ YETERLİLİK BELGESİ SÜRELERİNİN UZATILMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: TRKGM-2007/2)

MADDE 1 – (1) 4822 sayılı Kanunla değişik 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 15 ve 31 inci maddelerine dayanılarak yürürlüğe konulan Sanayi Mallarının Satış Sonrası Hizmetleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre geçerliliği devam eden satış sonrası hizmetleri yeterlilik belgelerinin süreleri, yeni bir müracaata bağlı olmaksızın 31/12/2007 tarihine kadar uzatılmıştır.

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Sanayi ve Ticaret Bakanı yürütür.

[R.G. 31 Mayıs 2007 – 26538]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

İlânlar

Adalet Bakanlığından :

Uşak 1. Asliye Hukuk Mahkemesine ait 1978/587 Esas, 1978/913 Karar sayılı dâva dosyasının temyiz incelemesi için Yargıtay'a gönderildiği sırada zayı olduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye

Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için kıyasen uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilân olunur.

[R.G. 2 Haziran 2007 – 26540]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından :

Antalya 5. Asliye Hukuk Mahkemesine ait 1999/1277 Esas sayılı dava dosyasının kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilân olunur.

Şişli 3.Sulh Hukuk Mahkemesine ait 2005/2443 Esas, 2006/1452 Karar sayılı dosya ile bu dosya içindeki Şişli 3.Sulh Hukuk Mahkemesine ait 1999/1424 Esas,2000/444 Karar sayılı dosya ve Şişli 5.İcra Müdürlüğüne ait 2002/1 Esas sayılı Satış dosyasının kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosyalar için uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilân olunur.

Alaşehir Kadastro Mahkemesine ait 1992/4 Esas sayılı dava dosyanın kaybolduğu anlaşıldığından, 4473 sayılı Yangın, Yersarsıntısı, Seylâp veya Heyelân Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümlerinin söz konusu dosya için uygulanmasına ve adı geçen Kanun hükümleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ilân olunur.

[R.G. 4 Haziran 2007 – 26542]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığı Hakkari Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden :

Karar No : 2006/232
Adı Soyadı : Deniz ACER
Suç : Mazereti Olmaksızın Görevin Terk Edilmesi ve Bu Terkin Kesintisiz 10 Gün Göreve Gelmemesi
Suç Tarihi : 2006 YILI
Karar Tarihi : 18/10/2006
Uygulanan Kanun Maddesi : 657 Sayılı Dmk'nun 94/2 Maddesi

Verilen Karar : Görevden Çekilme İsteğinde Bulunmuş Sayılması

Yukarıda kimliği yazılı kişi hakkında başlatılan disiplin soruşturması sonucunda; Adelet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 29/11/2006 gün 086671 sayılı yazı ile onanarak verilen gıyabi hüküm tebliğ edilemediğinden 7201 Sayılı Yasanın 28. ve devamı maddeleri gereğince ilan tebliğine, tebliğ tarihinden itibaren 7 gün sonra tebligatın yapılmış sayılmasına, tebliğ yerine geçerli olmak üzere ilan olunur.

[R.G. 1 Haziran 2007 – 26539]

MAYIS / 2007

A) İSTİFA EDEN VEYA MESLEKTEN AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	26411	Çağatay ÖZCAN	Danıştay Tetkik Hâkimi	24.04.2007
2-	34297	Hakan GÜNAL	Gaziantep Hâkimi	24.04.2007
3-	101255	İlke GÖÇMEN	Çardak Cumhuriyet Savcısı	24.04.2007
4-	19211	M. Ünal ARIK	Beyoğlu Cumhuriyet Savcısı	08.05.2007
5-	20651	Mehmet TUCUK	Ankara Hâkimi	08.05.2007
6-	27971	Feridun BAHSİ	Ankara Hâkimi	08.05.2007
7-	30024	Kerim YILMAZ	Ankara Hâkimi	08.05.2007
8-	34290	İbrahim GÜRLER	Giresun Hâkimi	08.05.2007
9-	35100	Gündüz GÜNEŞ	Erzurum Hâkimi	08.05.2007
10-	30951	İbrahim DEMİRCİOĞLU	Giresun Cumhuriyet Savcısı	10.05.2007
11-	101446	Hüseyin GÖKTEPE	Hadim Cumhuriyet Savcısı	10.05.2007
12-	35287	Bedia ARIKAN	Dört Yol Hâkimi	15.05.2007

B) İSTEĞİ ÜZERİNE EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	29332	Necla AKGÜN	Bakırköy Hâkimi	26.04.2007
2-	17947	Dr. Uğur İBRAHİMHAKKIOĞLU	Yargıtay Genel Sekreteri	08.05.2007
3-	18346	Yusuf Kenan DOĞAN	Yargıtay Üçüncü Ceza Dairesi Başkanı	08.05.2007
4-	22002	Ali ÖZTÜRK	Konya Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı	08.05.2007
5-	24563	Hacı Osman GENÇ	Bakanlık Yüksek Müşaviri	08.05.2007
6-	27381	Mehmet ÖZKAN	Samsun Bölge İdare Mahkemesi Başkanı	08.05.2007
7-	28431	Mustafa GÖKŞEN	Mersin Hâkimi	10.05.2007
8-	23641	Mehmet Selim KAYA	Ankara Hâkimi	15.05.2007
9-	17861	Nuri OK	Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı	20.05.2007

C) YAŞ HADDİNDEN EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	20256	Behçet ÖZKAYA	Yargıtay Dokuzuncu Hukuk Dairesi Üyesi	25.04.2007
2-	17937	Nihat ERGÜN	İstanbul Cumhuriyet Savcısı	02.05.2007
3-	26497	Refik NAKİPOĞLU	Bursa Hâkimi	25.05.2007
4-	26607	Mehmet Mehdi ALP	İstanbul Vergi Mahkemesi Başkanı	25.05.2007
5-	18295	Eren GÖNEN	Kadıköy Cumhuriyet Savcısı	30.05.2007

Duyuru

30 Mayıs 2007 tarih ve 26357 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan,
- Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Karar,
yer darlığı nedeniyle Bülten’e alınamamıştır.

